

Isiyaasa

Gidduwaa EriSSuuwaa

Isiyaasa maxaaafai Kiristtoosi yelettanaappe kase, hosppuntto xeetu laittaa heeran Yerusalaamen de7ida, hananabaa yootiya Isiyaasa sunttan xeesettees. Ha maxaafaa heezzu waanna waanna kifiletun shaakkidi be7anau danddayeettees.

1. Miraafiyaa 1ppe biidi 39 gakkanaashin de7iyaagee tohossa baggaara de7iya Yihudaa kawotettaa Asoore giyo wolqqaama shooro kawotettai qimiixiyoogaa odee. Yihudaa hegaa mala daafan yeggidaagee Asoore kawotettaa minotettaa gidennan, asaa nagaraa, Xoossaassi azazettennan ixxiyoogaa, hegaadankka eti Xoossan ammanettennan aggiyoogaa gidiyoogaa Isiyaasi malaatiis. Hananabaa yootiyaagee qoncce haasayaaninne oosuwan asaanne asaa kaalettiyaageeta xillotettainne suure pirdrai kumido de7uwaakko simmana mala akekissiis; qassi Xoossaassi azazettennan aggiyoogee gammaa meettaanne bashshaa kaalettiyoogaa etassi mintidi odiis. Isiyaasi hegaa bollikka gujjidi odiiddi, yaana wodetun sa7aa yuushuwan saroi kumido, boree bainnan kaalettiya, Daawita zare gidiya kawoi yaanau de7iyoogaa kasetidi odiis.
2. Miraafiyaa 40ppe biidi 55 gakkanaashin de7iya kifiliyaappe dariya baggai Yihudaa

asai omoodettidi Baabiloone biido wode, eta de7oi kunddidonne eti hidootaa qanxxido wodetubaa odee. Hananabaa yootiyaagee Xoossai ba asaa he hanotaappe birshshi yeddana wodeenne eti ooratta de7uwaa doommana mala, eta Yerusalaame efaana wodee matattidoogaa odiis. Ha miraafetu giddon qonccidi beettiya yohoi Xoossai taarikiyaayyo Goda gidiyoogaanne ba asaayyo ayyo de7iya halchchuwaa, hegeenne Israa7eela asaa baggaara anjjettanau de7iya asaakko eti biidi, oottanau bessiyoogaa odiya kifile.

3. Miraafiyaa 56ppe biidi 66 gakkanaashin de7iya kifilee odiyoogee guyyen Yerusalaamen de7iya asaabaa; he asai Xoossai ba asaassi gelido qaalaa polanaagaa geeshshidi eranau, markka gidiyaabaa demmanau koyiiddi uttiis. Eti bairayidi oottanaadan koyettida oosoti xillotettaa, suure pirddaa, Sambbataa bonchchiyoogaa, yarshshuwaa yarshshiyooogaanne woosan sheekkiyoogaa. Ha kifiliyan erettida miraafee 61:1-2 de7iyaagaa gidishin, Yesuusi kiro oosuwaa doommiiddi, ba xeessaabau markka oottidi shiishshido qaalati ha paidotu giddon de7oosona.

¹ Oozyaani, Yo7aataami, Akaazinne Hizqqiyaasi Yihudaa kawota gidido wode, Amoxa na7ai Isiyaasi Yihudaabaanne Yerusalaamebaa be7ido ajuutai hagaa.

² Salotun de7iyaageetoo, siyite; sa7an de7iyaageetoo, ezggite; aissi giikko, GODAI hagaadan yaagiis; “Taani naata dichcha gattaas; shin eti taayyo makkalidosona.

³ Boorai ba godaa erees; hareekka bana haaridaagaa zadaluwaa erees; shin Israa7eelati erokkona; ta asati akeekokkona.

⁴ “Nagaraa oottiya kawotettau, intte naaquaawan deexettida asau, iitaa oottiya zariyau, tuniya naatoo, intteyyo aayye7ana! GODAA intte aggideta; Israa7eela Geeshshaa sheneyideta; ayyo zokkuwaa zaarideta.

⁵ Intte aissi makkala bolli makkala gujji gujji beetii? Aissi qassikka shocettuuteetii? Intte kumetta huuphee sakettiis; intte kumetta wozanaikka daafuriis.

⁶ Tohuwaa biradhdhiyaappe huuphiyaa bin-naanaa gakkanaassi payyatetti baawa; masuntti, kixinne giiyiyaabi de7ees; etinne giiyibookkona, woikko meecetti qashettibookkona, woikko zatiyan tiyettidi looxigibookkona.

⁷ “Intte biittai xafe gidiis; intte katamatikka taman xuuggettidosona; intte goshshaa intte xeelishin, allagati ekkoosona; imatta asati laalin, mela attiis.

⁸ Yerusalaame katamai woiniyaa turaa naagiyo daasedan, lellehiyaa naagiyo zamppadaaninne morkkiyan direttida katamadan hanidi attiis.

⁹ Ubbaappe Wolqqaama GODAI nuuyyo amarida zareta ashshennaakko, nuuni Sadooma katamaadaaninne Gamoora katamaadan hanidashin” yaagiis.

¹⁰ Inttenoo, Sadooma haariyaageetu malatoo,

GODAA qaalaa siyite! Inttenoo, Gamoora asaa malatoo, nu Xoossa higgiyaa ezggite!

¹¹ GODAI hagaadan yaagees; “Intte yarshshuwaa daroi taayyo ai go77ii? Hanno gakkanaau intte taayyo shiishshido xuugettida orgge dorssatanne xiikkido mehetu modhdhuwaa yarshshuwaa taani kallaas; korima booratu, dorssa maratunne deeshshatu suuttan taani ufaittikke.

¹² Intte tau goinnanau yiyo wode, ta Beeta Maqidasiyaa dabaabaa inttena yedhdhite giidai oonee?

¹³ Simmi hada yarshshuwaa ehiyoogaa aggite! Intte cuwayiyo ixaanai tana sheneyees; aginaa xeeruwaa intte bonchchiyo gallassaa, intte Sambabataanne intte keerido yaa7ata, ha shiiqota ubbaa iitatettaara issippe walahettidaageeta taani danddayikke.

¹⁴ Aginaa xeeruwaa intte bonchchiyo gallassaanne keerettida intte baalaa gallassata taani ixxaas; eti taayyo tooho gididosona; taani eta tookkaidda daafuraas.

¹⁵ “Intte kushiyaa miccidi, intte woossiyo wode, taani ta aifiyaa inttепpe genttana; intte daro woosaa woossikkokka, taani siyikke; aissi giikko, intte kushee suuttan munaqettiis.

¹⁶ Meecettite; geeyite; intte iita oosuwaa ta sinttappe diggite. Iitaa oottiyogaa aggite;

¹⁷ lo77obaa oottanaau tamaarite. Xillo pirddaa koyite; un77ettidaageetu morggiyaa oiqqite. Aawu bainnaageetuyyo pirddite; azini haiqqido maccaasatuyyo mootettite” yaagees.

¹⁸ Qassikka GODAI, “Haayite; ane zorettoos.

Intte nagarai baaraadan zo77ikkokka, shachchaadan booxxana; sinadan zo77ikkokka, puuttodan booxxana.

¹⁹ Intte eeno giidi, tau azazettikko, biittaappe mokkiya murutaa maana.

²⁰ SHin intte ixxis giidi makkalikko, bisuwan meetettana” yaagees. GODAI ba doonaappe haga ga haasayisttennee.

Nagarai Kumido Katamaa

²¹ Ammanettida gita katamiyaa waanada shaaramuxa gidadee! A kase suure pirdai kumidooro; xillotettai kase i giddon de7iis; shin ha77i asa woriyaageeti i giddon de7oosona.

²² Ne birai shiyiichchiis; ne lo77o woiniyaa eesaikka haattaara yeelettiis.

²³ Intte daannati makkalanchchatanne kaisotu exata gididosona; eti ubbatikka mattaayiyya dosoosonanne miishshaa yedettoosona; aawi bainnaageetussi pirdokkona; azini haiqqido maccaasatu mootoi etakko shiiqenna.

²⁴ Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, Israa7eela Wolqqaamai, hagaadan yaagees; “Hai taani ta ixotuppe shemppana; taani ta morkketu bolli ta haluwaa kessana.

²⁵ Taani ta kushiyaa ne bolli wottana; ne kinssaa qulxxuxxissada geeshshana; nenaara walahettidabaa ubbaa geeshshada yedissana.

²⁶ Taani beniigeetu mala daannata, koiroogeetu mala zoriyaageeta neeyyo zaarana. Hegaappe guyyiyan, neeni Xillotettaa Katama, Ammanet-tida Katama geetettana” yaagees.

²⁷ Xiyoonee suure pirddan, bantta nagaraa paaxiyaageetikka xillotettan wozettana.

²⁸ SHin makkalanchchatinne nagaranchchat naa77aikka meqqana; GODAA aggyaageeti xayana.

²⁹ Bassaa wottanau dosido wolaa gishshau, intte yeellatana; intte doorido kaashshaa gishshaukka intte kauyyana.

³⁰ Bonccoi qoqqofettiyo woladan, woikko dubbi bainna shooqadan, intte hanana.

³¹ Minoi galaba gidana; a oosoikka xiifa gidana; eti issippe xuugettana; he tamaa toissiyaabi xayana.

2

Merinaa Sarotettaa (Mikiyaasa 4:1-3)

¹ Yihudaa biittaabaanne Yerusalaame katamaabaa Amoxa na7ai Isiyaasi be7idoogee hagaa.

² Wurssetta gallassatun GODAA Beeta Maqidasee keexettido deree deretu ubbaappe xoqqidi beettana; kera ubbatuppekka bollaara xoqqu xoqqu gaana. Kawotettatun de7iya asai ubbai akko zulana.

³ Daro asai yiidi, “Haayite! GODAA deriyaa, Yaaqooba Xoossaa Beeta Maqidasiyaa ane pude kiyos. I koyiyogaadan nuuni baana mala, i nuna ba ogiyaa tamaarissana” yaagana. Aissi giikko, higgee Xiyooneppe, GODAA qaalaikka Yerusalaameppe kiyana.

⁴ Kawotettatuppenne kawotettatuppe gidduwan i pirddananne daro asatu palamaa

shaakkana. Eti bantta bisuwaa marasha, bantta tooraakka baaca kessanau qoxxana. Kawotettai kawotettaa bolli bisuwaa denttenna. Hegaappe guyyiyen eti mulekka olaa timirrtiyyaa tamaarokkona.

⁵ Inttenoo, Yaaqooba zaretoo, haayite! Ane GODAA poo7uwan hemettoos.

GODAA Gallassaa

⁶ GODAU, ne asaa, Yaaqooba zareta aggadasa. Eti awai mokkiyo bagga biittaa asatu bitan kumidosona; Pilisxxeema asatudan kaayoosona. Eti allaga asatuura issippe zuppeteoosona.

⁷ Eta biittai birainne worqqai kumidoogaa; eta miishshau zawi baawa. Eta biittai pari kumidoogaa; eta para gaaretussi zawi baawa.

⁸ Eta biittai eeqati kumidoogaa; eti bantta kushee oottido oosuwau hokkidi goinnoosona.

⁹ Hegaa gishshau, asai ubbai toshettananne kauyyana. Etau atto gooppa.

¹⁰ GODAA dagamaappenne a anggaabonchchuwaappe attanau zaallaakko biite; biitta giddon qosettite!

¹¹ Asa otoroi giiyana; a kilahoikka seerana; he gallassi GODAA xalaalai xoqqu xoqqu gaana.

¹² Ubbaappe Wolqqaama GODAI issi gallassaa keeriis. He gallassi otorettiyaageeta, ayyiyaageetanne xoqqu xoqqu giidaageeta kaushshana;

¹³ adussanne xoqqa gidiya Liibaanoosa zigatanne Baasaane wolaa ubbaa xaissana;

¹⁴ xoqqa deretakka keratakka dembbayana;

¹⁵ katamaa naagiyo adussa miixata ubbaanne katamaa yuushuwan de7iya mino gimbbeta ziqqissana;

¹⁶ GODAI gitanne lo77iya markkabetakka haattan mitissana.

¹⁷ Asa otoroi ziqqi gaana; a ayyoikka xayana. He gallassi GODAA xalaalai xoqqu xoqqu gaana;

¹⁸ eeqa ubbaikka muleera xayi aggana.

¹⁹ GODAI ha biittaa qaattanau denddiyo wode, a dagamaappenne a angaa bonchchuwaappe attanau asai shuchchaa gonggoluwaunne biittaa ol-lau baqatana.

²⁰ He gallassi asai goinnanau medhdhidio bantta bira misiletanne bantta worqqa misileta occutuyyoonne wurkkaawurkkotuyyyo olana.

²¹ GODAI ha biittaa qaattanau denddiyo wode, a dagamaappenne a angaa bonchchuwaappe attanau eti gonggolo giddonne shuchchaa kooppo giddo baqatana.

²² Simmi haiqqiya asan ammanettiyoogaa agite! Asi ai maaddii?

3

Yerusalaame Gakkana Metuwaa

¹ Be7ite, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI minjjaanne maaduwaa naa77aakka Yerusalaameppenne Yihudaappe diggana hanees.

² Kattaa minjjaanne haattaa minjjaan ubbaa, minotanne olanchchata, daannatanne hananabaa yootiyaageeta, kaayiyaageetanne cimata,

³ ola gadaawatanne deriyaa aissiyaageeta, zoriyaageeta, hiillatiyaageetanne cincca bitanchchata ubbaa diggana hanees.

⁴ Taani yelaga attuma naata eta halaqa kessana; guutta naati eta haarana.

⁵ Asai asaa bolli, shooroi shooruwaa bolli dend-didi, issoi issuwaa sugana. Yelagai cimaa bolli, karettidaagee bonchchettidaagaa bolli denddana.

⁶ Issi asi ba aawaa keettan ba ishanttuppe is-suwaai oiqqidi, “Neeyyo maayoi de7ees; neeni nuuyyo suntta gida; ha qolettida sohuwaa aawatet-taa ekka” yaagana.

⁷ Yaagin i he gallassi ba qaala xoqqissidi, “Tanan xalee baawa; ta son qumi woikko maayoi baawa; intte bolli tana sunttoppite” yaagana.

⁸ Yerusalaamee ganddigaarees; Yihudai kund-dees; aissi giikko, eti bantta oduwaaninne bantta oosuwan GODAA bolli denddidi, a bonchchuwaa toochchoosona.

⁹ Eta som77uwaa merai eta bolli markkatees; eti bantta nagaraa Sadooma asaadan awaajjoosona; bantta nagaraa qottokkona. Etau aayye7ana! Aissi giikko, eti bantta bolli iitabaa ehiidosona.

¹⁰ Xillotuyyo, “Intteyyo lo77o gidana” gaada oda; aissi giikko, eti bantta oosuwaai aifiya maana.

¹¹ Iitatuyyo aayye7ana! Etau iitana; aissi giikko, eti bantta kushiyaa oosuwaai waagaa ekkana.

¹² Yelagati ta asaa un77ettoosona; maccaasatikka eta haaroosona. Ta asau, inttena kaalettiyaageeti inttena wora kaaleettoosona; intte biyo ogiyaakka balettoosona.

GODAI Ba Asaa Pirddana

¹³ GODAI daannadan, shilootan uttees; asaa pirddanau denddees.

14-15 Asaa cimatanne kaalettiyaageeta pirddanau shiishshidi, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa turaa tokkidosaa bashshidaageeti inttena; hiyyeesatuppe bonqqidobai intte keettan de7ees. Ta asaa aissi kinchcheretteetii? Hiyyeesatu som77uwaa aissi gaacceetii?” yaagees.

GODAI Xiyoone Maccaasata Seeriis

16 GODAI qassikka, “Xiyoone maccaasati otoret-tidosona; bantta ziizziyaa essi ekkidi, bantta aifiyan qim77otiiddi, bantta hemetaa makkisi-iddi, bantta gediyyaa albbuwaa giirissiiddi hemettoosona.

17 Hegaa gishshau, taani Godai Xiyoone maccaasatu huuphiyaa cittuwan goo7issana. Taani GODAI eta huuphiyaa bo77ayana” yaagees.

18 He gallassi Godai Xiyoone maccaasatu alleeqota, hegeetinne eta giirettiya albbuwaa, shaashiyaa, qooriyaa gujjumaa,

19 haittaa gutichchaa, kushiyaa sagaayuwaa, som77uwaa kammiyo kutaa,

20 huuphiyan wottiyo alleequwaa, qesiyan qachchiyo sanssalataa, xeessan gixxiyo danccuwaa, shittuwaa xaaramusiyaa, kitaafaa,

21 siiriyaanne biradhdhiyaa migiduwaa,

22 minjja maayuwaa, adussa maayuwaa, jaanuwaa, borssaa,

23 heregaa, liinuwaa giyo qacinaappe dadettida, giddoora maayiyo maayuwaa, binnaanan wottiyo alleequwaanne sharbbiyaa ubbaa dafi ekkana.

24 SHittuwaa gishshaa xinqquwaa gidana; danccuwaa gishshaa wodoruwaa, goofariyaa

gishshaa meeseeliyaa, adussa maayuwaa gishshaa waaruwaa, puulaa gishshaa mazo xalaala gidana.

25 Ne asati bisuwan, ne olanchchati olan haiqqana.

26 Xiyoone penggetun de7iya asai yekkananne zilaalana; mela attidi, biittan uttana.

4

1 He gallassi laappun maccaasati issi attumaaga oikkidi, “Nuuni nu kattaa maana; nu maayuwaa maayana; ‘Azini bainnaageeta’ giyo cashshaappe attana mala, ‘Onakko machchota’ geetettanau nuna ne sunttan xeesissarkkii” yaagidi woossana.

GODAI Yerusalaame Geeshhana

2 He gallassi GODAA mittaa marai lo77ananne bonchchettana; Israa7eela asaappe attidaageet-tussi he biittaa kattai ceeqonne bonchcho gidana.

3 Xiyoonen attiyaageeti, Yerusalaamen gam77iyaageeti, Yerusalaamen paxa de7iyaageetuura xaafettiyaageeti, “Eti geeshshata” geetettana.

4 Godai Xiyoone maccaasatu qitaa meeccana; pirddiyoogaaninne xuuggiyoogan suuttaa gus-siyo mooruwaa Yerusalaameppe i geeshhana.

5 GODAI Xiyoone Deriyaa ubbaa bollinne yan shiiqiyaageetu bolli gallassi shaaraanne cuwaa, qammi eexxiya tamaa poo7uwaa medhdhana; merettidi bonchcho ubbaa bolli kammiyoobaa gi-dana.

6 I gallassaa awaa suuluwaappe ashshiya kuwanne gotiyaappenne iraappe baqati attiyo soho gidana.

5

Woiniyaa Turaa Tokkiyo Sohuwaa Leemisuwaa

1 Taani ta siiqiyooogau a woiniyaa turaa tokkiyo sohuwaabaa siiqo yettaa yexxana.

Taani siiqiyooogau

araddida keran woiniyaa turaa tokkiyo sohoi de7ees.

2 Biittaa bookkidi,
shuchchaa qori kessidi,

ubbaappe lo77iya woiniyaa turaa tokkiis;
Tokkidi naagijo shakkuwaa a giddon shakkiis;
woiniyaa eessaa gum77iyoosaa woocidi gi-
igissiis.

Hegaappe guyyiyan, lo77o aifiyaa aifees
yaagidi naagiis;
shin caaliya aifiyaa aifiis.

3 Yaatin, ta siiqoi hagaadan yaaggiis;
“Inttenoo, Yerusalaamen de7iyaageetoo,
inttenoo, Yihudaa asatoo,
taappenne ta woiniyaa turaa tokkiyo so-
huwaappe gidduwan de7iya yohuwaa
ane ha77i pirddite.

4 Taani ta woiniyaa turaa sohuwaassi
oottidoogaappe
haraa ai oottanaagee attidee?
Lo77o aifiyaa aifees yaagada naagishin,
aissi caaliya aifiyaa aifidee?

- ⁵ Ha77i taani ta woiniyaa turaa
sohuwaa oottiyoooba intteyyo yootais.
Taani dirssaa shoddana;
he turaikka xayanaadan oottana.
Taani gimbbyiaa qolana;
he sohoikka tubettana.
- ⁶ Taani he sohuwaa la7a biitta oottana.
He turai xunqgettennanne bul77ettenna;
yaatin, kinddiichchoinne agunttai yan
mokkana.
Irai an bukkennaadan, taani shaarata azazana”
yaagiis.
- ⁷ Ubbaappe Wolqqaama GODAA woiniyaa turaa
sohoi
Israa7eela asaa.
Yihudaa asai i ufaittiyo darkkuwaa.
Eti suure pirddoosona giidi naagiis;
shin suuttaa gussidosona.
Xillotettaa oottoosona giidi naagiis;
shin waaso gidiis.
- ⁸ Sohoi xayin, intte xalaalai biittaa bolli de7ana
gakkanaashin, keetaa keetaa bolli gujjiyaageetoo,
gadiyaa gadiyaara gattiyageetoo, intteyyo
aayye7ana!
- ⁹ Ubbaappe Wolqqaama GODAI tana hagaadan
yaagiis; “He gita keettati onana; he lo77o keet-
tatuun de7anau asi xayana.
- ¹⁰ Tammu waaxa booratun tokkido woiniyaa
aifiyaappe issi oto gidiya gum77ettida woiniyaa
eessaa xalaalai kiyana; tammu qun77a kattaa
zerin, issi qun77a kattaa xalaalaa aifana” yaagiis.
- ¹¹ Mattoyiya ushshaa koyanau maallado guu-
raara denddiyaageetuyyoonne woiniyaa eessan

xuugettana gakkanaashin, sa7aa qamissiyaageetuyyo aayye7ana!

¹² Eta imatuwan maazinqqee, diittai, karaabee, cachcha zayeenne woiniyaa eessai de7ees; shin eti GODAA oosuwaa wudokkona; i ba kushiyaa oottidobaa bonchchokkona.

¹³ Yaatin, ta asai akeekaa xayido gishshau, omoodettidi baana; eta deriyaa aissiyaageetikka namisan haiqqana; eta aaho dereekka koppisaa melana.

¹⁴ Duufoi ba gomppaa aassees; ba doonaakka zawi bainnaagaa hanggees; hanggidi, Yerusalaa-men de7iya gita asaanne hankko daro asaa, wocamiyaageetanne ufaittiyaageeta mittana.

¹⁵ Asai ubbai toshettananne kauyyana; otorettyaageeti ubbaikka kauyyana.

¹⁶ SHin Ubbaappe Wolqqaama GODAI, suure pirddan xoqqu xoqqu gaana; geeshsha Xoossai geeshsha gidiyoogaa ba xillotettan bessana.

¹⁷ He wode dorssati bantta qooruwan heemet-tyoogaadan heemettana; dorssa marati qolettida duretu keettatu giddon maana.

¹⁸ Cimo baqettan nagaraa, gaare wodoruwan iitatettaa goochchiyaageetuyyo aayye7ana!

¹⁹ “Ane Xoossai ellello! Nuuni be7ana mala, ba oosuwaa eesoyo! Gatto! Ee, nuuni erana mala, Israa7eela Geeshshai qoppido qofai polletto” yaagiyaageetuyyo aayye7ana!

²⁰ Iitaa lo77o lo77uwaa iita yaagiyaageetuyyoo, xumaa poo7o poo7uwaa xuma oottiyaageetuyyoonne cammiyaagaa mal77iyaagaa mal77iyaagaa cammiyaagaa oottiyaageetuyyoo aayye7ana!

21 Banttana, “Taani aadhdhida eranchcha! Taani cincca gidikkinaa!” yaagi qoppiyaageetuyyo aayye7ana!

22 Woiniyaa eessaa uyiyoogan erettidaageetuyyoonne mattoiya ushshaa walakkanaau goobiyaageetuyyo aayye7ana!

23 Mattaayiyaa ekkidi, mooranchchata xillisiyaageetuyyoonne xillo asatussi suure pirddaa diggiyaageetuyyo aayye7ana!

24 Tamaa lacoi dalaa oiqqiyogaadaaninne mela maatai eexxi xayiyoogaadan, hegaadan eta xaphoi wooqqana; eta ciishshaikka buhiyaadan laaletti xayana; aissi giikko, eti Ubbaappe Wolqqaama GODAA higgiyaa ixxidosona; Israa7eela Geeshshaa qaalaakka karidosona.

25 Hegaa gishshau, GODAA hanqtoi a asaa bolli eexxi kiyees; i ba kushiyaa eta bolli denttidi, eta diippees. Dereti qaaxxoosona; haiqqida assaa ahai ogiyan buura mala gidees; yaaninkka a hanqtoi simmenna; a kushee ha77ikka denddidosan de7ees.

26 GODAI haahuwan de7iya kawotettatuyyo malaataa xoqqan essees; sa7aa gaxan de7iya morkketuyyookka suiqees. Etikka eesuwan jaamidi, puttu goosona.

27 Eta giddon daafuriyaabinne wobbiyaabi baawa; etappe issoinne xiskkenna woikko zin77enna. Xeessan gixrido qabattoikka birshshettenna; eta caammaa dafoikka duuxxenna.

28 Eta zubbee qara; eta wonddafEEKKA waaxet-tidaagaa. Eta paratu qinccafilee zaalla shuchchaa mala; eta paraa gaaretu irzzoikka gote mala.

²⁹ Eta gudettaikka gaammuwaagaa mala; wodala gaammotudan gudoosona; eti daariiddi, bantau miyoobaa oiqqoosona; oiqqidi, tookki ekkidi boosona; etappe wotti ekkanai ooninne baawa.

³⁰ He gallassi eti gita abbaa guntaadan, Israa7eela bolli guummana; issi asi he biittaa xeelikko, xumaanne waayiyaa be7ana; poo7oikka shaaran mitettana.

6

GODAI Isiyaasa Hananabaa Yootiya Asa Kessanau Xeesiis

¹ Kawoi Ooziyaani haiqqido laitti Godai bollaaninne xoqqa araatan uttidaagaa be7aas; a maayoi Beeta Maqidasiyaa kumiis.

² Suraafeela geetettiya kiitanchchati appe bolalaara de7oosona; issi issi suraafeeliyau usuppuun qefeti de7oosona; naa77u qefetun ba som77uwaa kammiis; naa77u qefetun ba tohuwaa kammiis; naa77u qefetun paalliis.

³ Issoi issuwaara, “Geeshshai, geeshshai, geeshshai Ubbaappe Wolqqaama GODAATTEN-NEE! Sa7a ubbai a bonchchuwan kumiis” yaagidi xeesettidosona.

⁴ Eta xeessaa cenggurssan Beeta Maqidasiyaa baasoi qaaxxiis; qassi Beeta Maqidasee cuwan kumiis.

⁵ Yaatin, taani, “Taayyo aayye7ana! Taani bayaas; aissi giikko, taani doonai tunida asa; qassi doonai tunido asatu giddon de7ais; shin taani Kawuwaa, Ubbaappe Wolqqaama GODAA ta aifiyan be7aas” yaagaas.

6 Yaagin suraafeelatuppe issoi yarshshiy-oosaappe qaphido tamaa bonqquwaa ekkidi paalliiddi, taakko yiis.

7 Tamaa bonqquwan ta doonaa bochchidi, “Be7a; ha tamaa bonqdoi ne doonaa bochchiis; bochchin ne mooroi neeppe kichchiis; ne nagaraikka atto geetettiis” yaagiis.

8 Hegaappe guyyiyian Godai, “Oona kiittoo? Nuuyyo oonee baanai?” yaagishin siyaas. Siyada, “Hekko, tana kiitta” yaagaas.

9 Yaagin Godai hagaadan yaagiis; “Ba; baada ha asaayyo, ‘Intte sissaa siyeeta; shin intteyyo gelenna; xeeluwaakka xeelleeta; shin be7ekketa’ yaagada yoota.

10 Ha asaa wozanaa dammetta; eta haittaakka tulissa; eta aifiyaakka qilimmissa; hegee xayikko, eti bantta aifiyan be7ana; bantta haittan siyana; bantta wozanankka akekana; yaatidi eti taakko simmananne paxana” yaagiis.

11 Yaatin, taani, “Abeet Godau! Hagee aide gakkanaashiinee?” yaagaas.

Yaagin i zaarettidi, “Katamati de7iya asaa xayidi, qolettana gakkanaashiina, keettatikka onana gakkanaashiinanne biittaikka muleera baisa gidana gakkanaashiina.

12 Taani GODAI asaa haassana; biittaakka bal-aale kessana.

13 Tammu asaappe issi asi biittaa bolli attikko, ikka xayana; qanxxirrggin attida wolaa durumaa mala gidana; he durumai geeshsha zeretta gi-dana” yaagiis.

7

Kawuwaa Akaazassi Yiida Kiitaa

¹ Ooziyaana na7ai Yo7aataami yelido Akaazi Yihudaa biittan kawotido wode, Sooriyaa biittaa Kawoi Raxiininne Israa7eela biittaa Kawoi Ramaaliyaa na7ai Paaquhi Yerusalaame olanau yidosona; shin xoonanau danddayibookkona.

² Sooriyaa biittai Efireema biittaara issippe olau caaqettidoogaa Daawita zariyaappe kawotida kawoi siyido wode, deriyan carkkoi qaattiyo mittaadan, a wozanainne a asaa wozanai dagaman shabbirettiis.

³ Yaatin, GODAI Isiyaasa, “Neeni ne na7aa SHa7aari-Yaashuuba¹ ekkada, Akaazaara gaittanau ba; baada maayuwaa meecciyaageetu goshshaakko efiya ogiyaa matan qommoora de7iya dalbbantaa zaraa xeeran neeni a demmana.

⁴ Demmada ayyo hagaadan yaagada yoota; ‘Naagetta; hirggoppa; Sooriyaa asaa, Kawuwaa Raxiinanne Ramaaliyaa na7aa hanqquwau yayyoppa; ne wozanaikka shabbirettoppo; aissi giikko, naa77u kawoti tamaappe attidi cuwattiya naa77u mitta duruma mala.

⁵ “Sooriyaa biittaa asai Efireema asaaranne Ramaaliyaa na7aara ne bolli iitabaa maqettidi,

⁶ “Ane Yihudaa biittan woraajjidi, mentteretidinne nu giddon shaakkidi, Xaabi7eela na7aa kawoyoos” yaagoosona’ yaaga” yaagiis.

---

¹ 7:3 SHa7aari-Yaashuuba: Ha Ibraawetto sunttaa birshshettai “Amaridaageeti simmana” giyoogaa.

⁷ Gidikkonne, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “He eta maqqoi minnenna; mulekka hegee polettenna.

⁸ Aissi giikko, Damasqqui Sooriyaa biittau huuphe; Kawoi Raxiinikka Damasqqa katamaayyo huuphe. Usuppus tammanne ichchashu laittaa giddon Efireema biittai bunchchettidi, kawotetta gidennan attana.

⁹ Qassi Samaaree Efireema biittau huuphe; Ra-maaliyaa na7ai Samaariyaa katamaayyo huuphe; intte ammanuwan minnidi eqqennan xayikko, inttekka eqqekketa” yaagees.

Amaanu7eeli Yaanaagaa Bessiya Malaataa

¹⁰⁻¹¹ Qassikka GODAI Akaazayyo, “GODAI ne Xoossai neeyyo bolla saluwaappe, woikko garssa sa7aa ciimmaappe issi malaata immana mala oichcha” yaagiis.

¹² SHin Akaazi, “Oichchikke; GODAAKKA paaccikke” yaagiis.

¹³ Yaatin, Isiyaasi, “Inttenoo, Daawita zaretoo, siyite! Intte asaa daafurssiyogee ai guuxxin, qassi ta Xoossaa daafursseetii?

¹⁴ Yaatikko, Godai ba huuphen intteyyo malaataa immana; geela7iyaa shahaarada attuma na7aa yelana; a sunttaakka “Amaanu7eela”² yaagada sunttana.

¹⁵ I iitaa ixxanaunne lo77uwaa dooranau eriyo wode, meqqida maattaanne eessaa usttana.

---

² **7:14 Amaanu7eela:** Ha Ibraawetto sunttaa birshhettai, “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa.

16 SHin na7ai iitaa ixxanaunne lo77uwaa dooranau eranaappe kasetidi, neeni keehi yayyido naa77u kawotu biittati booddilana.

17 “Efireema biittai Yihudaa biittaappe shaahettoosappe doommin hanibeenna meto wodiyaa GODAI ne bolli, ne asaa bollinne ne aawaa keet-taa bolli ehaana; i ehaanaageekka Asoore biittaa kawuwaa” yaagiis.

18 He gallassai gakkiyo wode, GODAI udunxxe-tuyyo, Gibxxen haaho shaafan de7iya asatuyyo suiqana; i mattata, Asoore biittaa asata xeesana.

19 Yaatin, eti ubbaikka yiidi, zanggaaraa shoob-ban, shuchchaa gonggoluwan, aguntta de7iyo buuraanine mehiyaa heemmiyoosan gau7ana.

20 He gallassi Godai Efiraaxiisa SHAafaappe hefintta baggaappe huuphiyaa qanxxiya asa xeesana; ikka Asoore biittaa kawuwaa; i yiidi, intte huuphiyaa binnaanaa, intte asatettaa beelaalaanne intte buuchchaa meedana.

21 He gallassi issi asi mexi issi maatta miizzanne naa77u deeshshatu xalaalaa ashshana.

22 Gidikkokka, eti maaxxiyo maattai keehi daro gidiyo gishshau, i meqqida maattaa usttana; he biittan attida asai ubbaikka meqqida maattaanne eessaa usttana.

23 He gallassi issi sha7u biran washettiya sha7u woiniyaa anoti de7iyoosan ubban kinddiichchonne aguntta xalaalai mokkana.

24 Biitta ubban kinddiichchoinne aguntta ku-mido gishshau, asai yaa biyo wode, zubbiyaanne wonddafiyaa oiqqidi baana.

25 Kase xikkiyan bul77ido keratun ha77i kind-diichchoinne aguntta kumido gishshau yayyidi,

issi asinne yaa beenna. Mehee la7ettiyoosaanne dorssi tubbiyoosaa gidana.

8

Asoore Kawuwaa Yuussaa

¹ GODAI tana hagaadan yaagiis; “Gita xaatta woraqataa ekkada, ‘Omooduwau eesota! Bonqqiyau ellella!’ yaagada, nabbabettiya pitaliyan xaafa.

² Qeesiyaa Ooriyoonganne Yibaarakiyaa na7aa Zakkaariyaasa ammantiya markkata oottada taani sunttana” yaagiis.

³ Hegaappe guyyian, taani hananabaa yootiya ta keettaayeera zin77aas; yaatin, a shahaarada issi na7aa yelaasu; yelin GODAI tana hagaadan yaagiis; “A sunttaa, ‘Omooduwau-Eesota-Bonqqiyau-Ellella’ yaagada suntta.

⁴ Na7ai, ‘Ta aawau, ta aayee’ yaagidi xeesiyoogaa eranaappe kase, Asoore biittaa kawoi Damasqqa duretettaanne Samaariyaa omooduwaa ekkidiefaana” yaagiis.

⁵ GODAI qassikka taayyo hagaadan yaagidi haasayiis;

⁶ “Ha asai loddaraa goggiya Salihooma haattata ixxidi, Raxiinanne Ramaaliyaa na7aa ufit-tidi ekkidosona.

⁷ Hegaa gishshau, taani Godai minonne daro gidiya Efiraaxiisa haattaa, Asoore kawuwaa a tooranchchatu ubbaara ehaana hanais. I shafiyaa ubbaa kumidi kiyana; gaxaa ubbaa maayidi goggana.

⁸ Kixxidi goggiiddi, Yihudaa gelana; eelliiddi yaara kanttana; kixai qooriyaa gakkana.

Abeet Amaanu7eela,³ kafoi ba qefiyaa micciyoogaadan, haattaa kixai ne biittaa ubbaa bollan micettana” yaagiis.

⁹ Inttenoo kawotettatoo, issippe shiiqidi garm-maamite! SHin mequerettite! Haaho biitta ubban de7iya asatoo, ezggite! Olau giigite! SHin mequerettite! Ee, olau giigite; shin mequerettite!

¹⁰ Olaa olettanau maqettite; shin intte maqqoi laalettana; intte halchchuwaa haasayite; shin intte halchchoi halana; aissi giikko, Xoossai nunaara de7ees.⁴

GODAI Seeriis

¹¹ GODAI ba mino kushiyaa ta bolli wottidi, taayyo haasayiis; taani ha asaa ogiyaa kaallenna mala, tana hagaadan yaagidi seeriis;

¹² “Ha asai maqqa giyoobaa ubbaa maqqa goop-pite; eti yayyiyoobau yayyoppite woikko dagam-moppite.

¹³ Intte geeshshaa gaanau bessiyaagee Ubbaappe Wolqqaama GODAATTENNEE; intte ayyo yayyanaunne dagammanau bessees.

¹⁴ I geeshsha soho gidana; shin Yihudaa biittaa asaayyoonne Israa7eela biittaa asaayyo i xubbiya shuchchanne ooggiya zaalla gidana; Yerusalaa-men de7iya asaayyo i gitenne pire gidana.

¹⁵ Etappe daroi xubbettana; kunddidikka meqqana; piriyan oiqettidikka omoodettana” yaagiis.

---

³ **8:8 Amaanu7eela:** Ha Ibraawetto sunttaa birshshettai, “Xoossai nunaara de7ees” giyoogaa. ⁴ **8:10 Xoossai nenaara de7ees:** Hagee Ibraawetto qaalan “Amaanu7eela” giyoogaa.

16 Taani yootidoogaa naaga; ta erissiyo ashkkaratu giddon higgiyaa attama.

17 Taani ba som77uwaa Yaaqooba zaretuppe genttiya GODAA naagana; qassi an ammanettana.

18 Tananne taayyo GODAI immido naata be7ite. Nuuni Xiyoone Deriyan de7iya Ubbaappe Wolqqaama GODAAPPE Israa7eelayyo malaatanne markka.

19 “Saasukkidinne zuuzummidi haasayiya shareechchotanne moitilliya haasayisi-siyaageeta oichchite” yaagidi inttena zoriya asai de7ees. Haiqqidaageeta paxa de7iyaageetubaa oichchiyoogaappe, asai bantta Xoossaa oichchanau bessennee?

20 Higgiyaanne GODAI yootiyoobaa siyite! He asati ha qaalaadan haasayana xayikko, etau sa7ai wonttene.

21 Asai waayettidinne namisettidi, biittan toilattana; eti namisettido wode yiillotidi, pude xeellidi bantta kawuwaanne bantta Xoossaa qanggana.

22 Sa7aakko duge xeellidi, waayiyaa, xumaanne yashhiya shoonnuwaa be7ana; eti sakkana xumau olettana.

9

Sinttappe Kawotana Kawuwaa

1 Gidikkonne, waayettidaageetussi hagaappe sinttau xumenna. Beni wode GODAI Zaabiloona biittaanne Nifttaaleema biittaa kaushshiis; shin sinttappe he Meediteraane Abbaa ogiyan de7iya biittaanne Yorddaanoosa SHaafaappe hefintta baggan de7iya “Aihuda gidenna asai de7iyo Galilia” giyo biittaa i bonchchana.

² Xuman hemettiya asai wolqqaama poo7uwaa be7iis; qassi sakkana xuma biittan de7iyaageetuyyo poo7oi poo7iis.

³ Neeni kawotettaa asaa darissadasa; etau ufais-saa gujjadasa; asai kattaa cakkiyo wode ufaittiy-oogaadan, woikko omooduwaa shaakkidi ekkiyo wode ufaittiyoogaadan, ne sinttan ufaittana.

⁴ Aissi giikko, neeni Midiyaama biittaa xoonido gallassaadan, eta deexxiya qambbaraa, eta hashiyaa xam77aanne eta naaqqiyaageetu dullaa mentterettadasa.

⁵ Woraajjiya olanchchatu caammmainne suuttan munaqettida maayoi ubbai taman eettiyoobaa gi-dana.

⁶ Na7i nuuuyo yelettiis! Attuma na7i nuuuyo imettiis! Kawotettai a hashiyan wodhd-hana; a suntai, “Maalaalissiyaabaa Zoriyaagaa, Wolqqaama Xoossa, Merinaa Aawaa, Sarotettaa Halaqaa” geetettana.

⁷ A kawotettaa daruwaunne a sarotettai zawai de7enna; hachchippe doommidi, merinaa gakkanaassi, suure pirddaaninne xillotettan minttanaunne essanau Daawita kawotaa araataaninne a kawotettan i kawotana; Ubbappe Wolqqaama GODAA mishoi hegaa polana.

Godaa Hanqquwaa

⁸ Godai Yaaqooba zaretu bolli qaalaq kiittiis; kiittin Israa7eela kawotettaa darcunttanau gakkiis.

⁹ Asai ubbai, Efireema asainne Samaariyaa kataman de7iyaageeti, ayyuwaaninne otoruwan

haasayiyaageeti, hagaa oottidaagee Godaa gidiy-oogaa erana.

¹⁰ Eti, “Xuubiyaappe keexettidaageeti qolettidosona; shin nuuni eta zaarettidi, masettida shuchchatun keexxana; ettati qanxxettidosona; shin nuuni eta sohuwan zigata laammana” yaagidosona.

¹¹ Hegaa gishshau, etaara olettida morkketa GODAI eta bolli denttettiis.

¹² Awai mokkiyo baggaappe Sooriyaa biittaa asatinne awai wulliyo baggaappe Pilisxxeema biittaa asati bantta doonaa hanggidi, Israa7eela miidosona. He ubbankka GODAA hanqdoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

¹³ Gidikkonne, asati banttana shocidaagaakko simmibookkona; Ubbaappe Wolqqaama GODAAKKA koyibookkona.

¹⁴ Hegaa gishshau, mexi issi gallassi GODAI Israa7eelappe huuphiyaanne goinaa, xoqqa zambaa daashshaanne ziqqa maqqaa qanxxana.

¹⁵ Cimatinne bonchchettidaageeti huuphe; wordduwaa tamaarissiya hananabaa yootiyaageeti goina.

¹⁶ Ha asaa kaalettiyaageeti, wora kaalettoosona; eta kaalliyaaageetikka baloosona.

¹⁷ Hegaa gishshau, Godai eta yelaga asatun ufaittenna; aawi bainna naatussinne am77etussi qarettenna. Aissi giikko, asi ubbi iitanne Xoossa erennaagaa; asi ubbi ba doonan iitabaa haasyees. He ubbankka Godaa hanqdoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

¹⁸ Iitatettai tamadan xuuggees; kinddiichchuwaanne aguntaa mi xaissees; sikkida

worai eexxin, cuwai tuussadan sitti giidi, pude kiyees.

19 Ubbaappe Wolqqaama GODAA hanqquwan biittai xuugettana; asaikka taman eettiyoobaa mala gidana; ooninne ba ishaa ashshanau qoppenna.

20 Eti ushachcha baggappe bonqqana; shin namisettana; haddirssa baggappe maana; shin kallokkona; eti bantta yelido naata maana.

21 Minaasee Efreetema, Efreetimka Minaasa maana; eti issippe gididi, Yihudaa biittaa morkkana. He ubbankka GODAA hanqdoi simmibeenna; a kusheekka biron denddidosan de7ees.

10

1 Iita higgiya kessiyaageetussinne huqqunniyo xuufiyaa xaafiyaageetuyyoo aayye7ana!

2 Hegan eti manqqotu pirddaa geellayoosona; hiyyeesatu maataakka sugoosona. Yaatidi am77etu aquwaanne aayyiyyaa aawai bainna naatakka bonqquoosona.

3 Haaho biittaappe yiya metuwan i inttena qaxxayiyo wode, waanuuteetii? Maaduwaa demmanau ookko baqatuuteetii? Intte duretettaa awan qottuuteetii?

4 Intte olan haiqqana; qachchidi goochchin, intte baana. Hegee ubbai haninkka, GODAA hanqdoi wuribeenna; qaxxayanau i ba kushiyaa yeddi wottiis.

Asoore Kawoi Xoossai Go7ettiyo Miishsha Kiyana

5 Godai hagaadan yaagees; “Ta yiilluwau gatima gididanne ta eexxiya hanqquwau xam77a gidida Asoore biittaa asau aayye7ana!

6 Taani Asooreta Xoossa erenna kawotettatu bolli kiittana; eta dureetaa ubbaa omood-danaadaaninne bonqganaadan, qassi ogiyan de7iya urqqaadan, eta yedhdhanaadan, tana hanqqetissida asaa bolli taani Asooreta azazana” yaagiis.

7 SHin Asoore kawai hagaa halchchibeenna; a wozanaikka hagaadan qoppibeenna. I halchchidoogee kawotettata bashshanaassanne muleera xaissanaassa.

8 I ceeqettiiddi, hagaadan yaagiis; “Ta gadaawati ubbati kawo gidokkonaayye?

9 Kalnno katamai Karkkamiisha katamaa mala gidenneeyye? Hamaata katamai Arifaada kata-maa mala gidenneeyye? Samaariyaa katamaikka Damasqqa katamaa mala gidenneeyye?

10 Yerusalaameeninne Samaariyan de7iya masettida eeqaa misiletuppe dariya misiletussi goinniya kawotettata qaxxayanau, taani ta kushiyaa yeddaas.

11 Taani Samaariyaa katamaa bollinne an de7iya eeqa misiletu bolli oottidoogaadan, Yerusalaame katamaa bollinne a eeqatu bolli oottikkinaayye?” yaagiis.

12 Godai Xiyoone Deriyya bollinne Yerusalaame bolli ba oottiyo ooso ubbaa polidoogaappe guyyiyan, Asoore biittaa kawuwaa a ayyuwaunne a otoruwau qaxxayana.

13 Aissi giikko, Asoore kawai hagaadan yaagees; “Ta kushiyaa minotettan, ta aadhdhida eratet-

taaninne taayyo de7iya akeekan taani hagaa oottaas. Taani kawotettatu giddon de7iya zwata shoddaas; eta biittatun de7iya asaa aquwaa bonqqaas; korima booraadan qaicada, kawotaa araataatun uttidaageeta ubbaa duge wottaas.

¹⁴ Asi kafo keettan kushiyaa yeddiyoogaadan, taani kawotettaa duretettaa bolli ta kushiyaa yeddaas. Qassi dogettidi attida phuuphulleta shiishshiyogaadan, taani biitta ubbaa shiishshaa. Paallanau ba qefiyaa baqqiyaabi, woi haasayanau ba doona pogiyaabi, woikko qassi waassiyaabi issoinne baawa” yaagiis.

¹⁵ Tumu kalttai banan qanxxiya bitaniyaappe, “Taani aadhdhais” gaanaau danddayiyye? Woikko magaazee bana goochchiya bitaniyaappe, “Taani darais” giyye? Xam77ai bana oiqliya asa denttenna; cugoi asa denttenna.

¹⁶ Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI, a mino tooranchchatu bolli laafettiya harggiyaa yeddana; a bonchchuwaappe garssaara mishoi eexxiya tamaadan eexxi kiyana.

¹⁷ Israa7eela Poo7oi tama gidana; Israa7eela Geeshshaikka laco gidana; yaatidi a agunttaanne a kinddiichchuwa issi gallassi xuuggananne maana.

¹⁸ GODAI ba woraa mittaa bonchchuwaanne ba aradda gadiyaa bonchchuwa xaissana; simmi hegee harggiya asi siliyoogaadan silana.

¹⁹ A woran attana mittati keehi guutta gidiyo gishshau, issi guutta na7ikka quodidi wurssana.

20 He gallasan Israa7eelappenne Yihudaappe attidaageeti banttana shocidaageetun zemppokkona; shin eti tumuppe GÖDAN, Israa7eela Geeshshan zemppana.

21 Atettai, Yihudaa asaa atettai Wolqqaama Xoossaakko simmana.

22 Nenoo Israa7eela, ne asai abbaa matan de7iya shafiyaa keena gidikkokka, etappe amari-daageetu xalaalai simmana. Xillotettai kumi palahido bashshai awaajettiis.

23 Ee, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI sa7aa ubbaa bollan ehaanau qachchido bashshaa ehaana.

Xoossai Asoora Qaxxayana

24 Hegaa gishshau, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Xiyoone kataman de7iya ta asatoo, Gibxxeti oottidoogaadan, Asooreti inttena xam77an shociyo wodenne bantta gatimaa intte bolli denttiyo wode yayyoppite.

25 Qii guutta wodiyaappe guyyiyan, taani inttena hanqqettiyoogaa aggana; hegaappe guyyiyan, ta hanqqoi eta xaissanau baana” yaagees.

26 Ubbaappe Wolqqaama GODAI Oreeba giyo shuchchaa achchan Midiyaamata shocidoogaadan, eta bolli lissuwaa denttana. I Gibxxen oottidoogaadan, ba gatimaa abbaa bolli denttana.

27 He gallassi, a toohoi intte hashiyaappe wodhdhana; a qambbaraikka intte morggiyaappe kichchana. Intte orddido gishshau, qambbarai meqqana.

Woraajjiyaageeti Olido Olaa

²⁸ Morkkiyaa wotaaddarati Aaya katamaa gelidosona; Migiroona giyo sohuwaarakka kanttidosona; bantta ola miishshaakka Mikimaasa kataman wottidosona.

²⁹ Eti deriyaa kanttiyoosaara pinnidi, Gebaa7a kataman aqidosona. Raama kataman de7iya asai ubbai kokkoriis; kawuwaa Saa7oola kataman Gib77an de7iya asaikka baqatiis.

³⁰ Galliima asau, waasuwa xulluusite! Laisha asau, ezggite! Anatoota kataman de7iya asau, oichchiyoogaa odite!

³¹ Maadimeena giyo katamaa asai baqatiis; Gebiima asaikka ba shemppuwau qosettiis.

³² Hachchi morkkiyaa wotaaddarati Nooba kataman de7oosona; yan eti bantta kushiyaa qaattiiddi, Xiyoone Deriyaa, Yerusalaame katamaa baabisoosona.

³³ Be7ite, Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI tasheta gita wolqjan qanxxana; aduqqida mittatikka qanxxettana; qassi bonchchettidaageetikka kauyyana.

³⁴ GODAI sikkida woraa kalttan qanxxana; Libaanoosikka Wolqqaamaa sinttan kunddana.

11

Sarotettai Kumido Kawotettaa

¹ Daawita aawaa Isseyaa zaree mittaa durumaa mala gidana; durumai aaciyoogaadan, Daawita zaretu giddoppe marai (issi kawoi) kiyana.

² GODAA Ayyaanai, aadhdhida eratettaanne akeekaa Ayyaanai, zoriyaanne wolqqaan

Ayyaanai, eratettaanne GODAAYYO yayyiyo
Ayyaanai a bolli shemppana.

³ GODAAYYO yayyiyoogan i ufaittees; ba aifee
be7idoban coo pirddenna; woikko ba haittai siyi-
daban coo kuuyenna.

⁴ SHin hiyyeesatuyyo i xilluwan pirddana;
sa7an de7iya metootanchchatu yohuwaakka i
suuretettan kuuyana. I ba inxxarssaa gatiman
sa7aa shocana; ba doonaa shemppuwan iitata
worana.

⁵ Xillotettai a xeessau dancco gidana; ammanet-
tiyoogeeekka a miyyiyau qabatto gidana.

⁶ Wanggireelloi dorssa maraara issippe de7ana;
maaheekka deeshsha maraara issippe zin77ana;
miizzaa maraara, gaammuwa maraaranne dad-
daruwaara issippe heemetta; guutta na7i eta
heemmana.

⁷ Miizziyaanne beeriya geetettiya do7ai is-
sippe maana; eta maratikka issippe zin77ana;
gaammoi booraadan utulaa maana.

⁸ Xammiya na7i shooshshaa ollan kaa7ana;
xanttaa duuxxida na7i woriya shooshshaa ollan
ba kushiyaa yeddana.

⁹ Ta geeshsha deriyan ooninne qohetenna,
woikko bayenna; aissi giikko, abbai haattan ku-
miyoogaadan, sa7ai GODAA eriyoogan kumana.

Betida Asai Simmiyo Simuwaa

¹⁰ He gallassi Isseyaa zaree asaayyo malaata gi-
didi eqqana; eqqin kawotetta ubbai a koyana; i
de7iyo sohoikka bonchchettana.

¹¹ He gallassi Godai ba asaa atettaa
Asooreppe, Gibxxeppe, Patiroosappe,
Toophphiyaappe, Elaamappe, Baabilooneppe,

Hamaatappenne abbaa doonan de7iya biittatuppe naa77anttuwaakka zaaridi ekkanaau ba kushiyaa yeddana.

¹² Kawotettatussi malaataa i xoqqu oottidi denttana; Israa7eelappe laalettidaageeta issippe gattana; Yihudaappe piskki giidaageetakka sa7aa oiddu zooziyaappe i shiishshana.

¹³ Hegaappe guyyian, Efireema qanaatee appe shaahettana; qassi Yihudaa waissiyaageetikka xoqoletti xayana. Efireemi Yihudaa qanaatenna; Yihudaikka Efireema waissenna.

¹⁴ Eti arggo baggan de7iya Pilisxxeema biittaa bolli paallidi wodhdhana; arshsho baggan de7iya asaakka eti issippe bonqqana. Eti Eedooma bollinne Moo7aaba bolli bantta kushiyaa wottana; Amoonatikka etau azazettana.

¹⁵ GODAI Gibxxe miyyiyan de7iya Zo7o Abbaa muleera melissana; ba laxiya carkkuwaara ba kushiyaa Efiraaxiisa SHaafaa bolli wuxaawuxana. Yaatidi asai mela sohuwaara pinnana mala, laappun qeeri shaafa kessidi shocana.

¹⁶ Israa7eela asai Gibxxe biittaappe kiyiyo wode ogee de7idoogaadan, a asaappe attida atettatussi Asoore biittaappe kiyiyo ogee de7ana.

12

Galataa Yettaa

¹ He wode intte hagaadan yaagana;

“Abeet GODAU, neeni tana hanqgettadasa;
hanqquwaappekka simmadasa;
yaatada tana minttettadasa.

Hegaa gishshau, taani nena galatais.

² “Be7ite, Xoossai ta atotettaa;
                  taani an ammanettada, yayyikke.
 Aissi giikko, GODAI Xoossai
                  taayyo wolqqanne yetta.
 I ta atotettaa gidiis”
 yaagana.

³ Ashshiya pulltotuppe haattaa intte ufaissan
 duuqqana.

⁴ He gallassi qassi intte hagaadan yaagana;

“GODAA galatite!

A sunttaakka xeesite.
 A oosota kawotettatu ubbaa giddon erissite.
 A sunttai xoqqu xoqqu giidoogaa awaajjite.

⁵ GODAI gita oosuwaa oottido gishshau,
       ayyo yexxite.

Hagee sa7a ubban eretto.

⁶ Israa7eela Geeshhai intte giddon
       xoqqu xoqqu giido gishshau,
 inttenoo, Xiyoonen de7iyaageetoo,
       hombbocite! Ufaissau yexxite!”
 yaagana.

13

Xoossai Baabiloone Qaxxayana

¹ Amoxa na7aa Isiyaasayyo GODAI
 Baabiloonebaa qonccissin be7idoogee hagaa.

² Mela deriyaa bolli banddiraa essite; essidi,
 intte qaalaa xoqqu oottidi, etayyo waassite; eti
 halaqatu penggiyara gelana mala, wuttite.

³ Taani hanqgettidoogeeta qaxxayana mala, ta
 geeshshata azazaas; taani xooniyoogan ufaittiya
 ta wolqqaama tooranchchatakka xeesaas.

4 Cora asai wocamiyoogaadan, deriyaa huuphiyan wocamiyo wocamaa siyite! Qassi kawotettati issippe shiiqidi shabbirettiyo wocamaa siyite! Ubbaappe Wolqqaama GODAI tooranchchata olau salppisseees.

5 GODAINNE i ba hanqquwaa polissanau go7ettiyo miishshati biitta ubbaa xaissanau, haaho biittaappe, salotu gaxaappe yoosona.

6 GODAA gallassai matido gishshau yeekkite! He gallassai Ubbaappe Wolqqaama Xoossa matappe bashshadan yaana.

7 Hegaa gishshau, kushe ubbai hilssi gaana; asa ubbaa wozanaikka seerana.

8 Eti dagammana; miixainne sahoi eta oiqqana. Maareti oiqqido maccaaseedan, eti miixattana. Eti dagammidi, issoi issuwaa xeellana; eta som77oikka yeellatana.

9 Be7ite; meqettaa iitidi, yiilluwaaninne suulo hanqquwan biittaa baisa kessanaunne an de7iya nagaranchchata xaissanau, GODAA gallassai yees.

10 Saluwaa xoolinttetinne xoolinttetu citati bantta poo7uwaa immennan ixxana; awa aifee mokkiiddi xumana; aginaikka poo7ennan aggana.

11 GODAI hagaadan yaagees, “Taani ha sa7aa a iitatettaa gishshau, iitatakka eta nagaraa gishshau qaxxayana. Taani otoranchchatu otoruwaa shaarana; meqettaa iitatu otoruwaakka kaushshana.

12 He bashsha ubbaappe attidaageeti walahi bainna worqqaappekka aadhhdhidi be7anau al77ana; asa na7ai Ofiira walahi bainna

worqqaappekka aadhdhidi be7anau al77ana.

¹³ Hegaa gishshau, Ubbaappe Wolqqaama GODAA hanqquwan, a hanqquwaa suuluwaa gallassi taani salota kokkorssana; sa7aikka ba de7iyoosaappe qaaxxana” yaagees.

¹⁴ SHankkaappe baqatiya gaaraadan, woikko heemmiya asi bainna dorssaa wudiyaadan, asi ubbi ba asaakko asaakko simmana; ubbaikka ba biitti baqatana.

¹⁵ Beettidai ooninne cadettana; oiqettidai ooninne bisuwan haiqqana.

¹⁶ Eta guutta naati eta sinttan busakettana; eta keettatikka bonqgettana; eta maccaasatuurakka wolqqan hara attumaasati gaittana.

¹⁷ Be7ite, biraa koyenna, worqqankka uفتtenna Meedoona biittaa asata taani eta bollan denttana.

¹⁸ Eta wonddafeti wodallata woroosona; qiiqa naatakka yeddi maarokkona; eta aifee purggiya naatuyyookka qarettenna.

¹⁹ Kawotettatussi bonchcho, qassi Baabiloone asaassikka alleeqonne ayyo gidida Baabiloone biittaa GODAI Sadoomadaaninne Gamooradan aatti yeggana.

²⁰ He biittan mulekka asi uttenna; woikko yeletaappe yeletaa gakkanaassikka yan asi de7enna; Araba asikka yan ba dunkkaaniyaa tolenna; dorssaa wudiya heemmiyaageetikka yan bantta wudiya allaxxisokkona.

²¹ SHin yan bazzo do7ati allaxxana. Worakanati eta keettaa kumana; guttoti hegan de7ana; bazzo deeshshati hegan guppana.

22 Eta qatotun godaree waassana; eta yallisa kawo keettatunkka worakanai boccana. A wodee matattiis; gallassaikka gam77enna.

14

Israa7eela Asai Omooduwaappe Simmana

1 GODAI Israa7eela asau qarettana; Israa7eelakka zaarettidi doorana. Eta eta buzo biittan wottana; betetikka etaara gaittidi, Israa7eela asaara issippe de7ana.

2 Daro kawotettai Israa7eela asaa ekkidi, eta so-huwaa ehaana; ehin Israa7eela asai kawotettata maccanne attuma ashkaradan, GODAA biittan haarana. Eti banttana omooddidaageeta omood-dana; banttana huqqunnidaageetakka haarana.

Baabiloone Kawoi Duufuhan Gelido Gelettaa

3 GODAI inttena intte tuggaappe, metuwaappenne intte haarettido iita aillettettaappe shempissido gallassi,

4 intte Baabiloone kawuwaa bolli hagaadan yaagidi qilliiccana; “Huqqunniyaagee waani ag-gidee; a hanqquwaa suuloiakka waani attidee!

5-6 Kawotettata qareti bainna naaqquwaa naaqqida iitatu gatimaanne haariyaageetu xam77aa GODAI menttiis. Eti asaa wurssetti bainna hanqquwan shocidosona.

7 Biitta ubbai etappe shemppidi, woppan de7ees; asaikka yettaa yexxes.

8 Harai attin, zigatikka Liibaanoosa xiiddatikka, kawuwaa kunddettan ufaittidi, ‘Neeni kauyyada wodhdhaichchaappe sinttan, nuna qanxxanau yiyaabi baawa’ yaagoosona.

9 “Neeni yiyo wode, Si7oolee nena mokkanau hirkkin giigiis; i kase biittaa kaalettida asatu moitilleta nena sarotanaadan denttettees; qassi kase kawotettatussi kawo gidida ubbatakka eta araataappe dentti essees.

10 Eti ubbaikka hagaadan yaagana; ‘Hekko neenikka nunadan, wolqqa xayadasa; neenikka nu mala gidadasa!

11 Kase diittaa diixxiiddi sabbijo ne bonchchoi Si7ooliyan duge geliis. Duuchchati neeni zin77iyo hiixa; guxunetikka neeni maayiyo afala gidana’ yaagana.

12 “Nenoo wonttaa na7au, bakkaaliyau, saluwaappe waana kunddadii! Nenoo kawotettaa kaushshidaagoo, waana qanxxettada sa7an wodhdhadii!

13 Neeni ne wozanan, ‘Taani saluwaa kiyana; ta kawotettaa araataakka Xoossa xoolinttetuppe bollaara xoqqan wottana; huuphessa bagga gaxan, yaa7ai shiiqiyo deriyaa huuphiyan uttana.

14 SHaarati de7iyo xoqqaappekka bollau pude aadhdhana; taani tana Ubbaappe Xoqqiya Xoos-saa mala oottana’ yaagadasa.

15 SHin neeni Si7ooliyan, hirkki ciimma ollan duge yegettadasa.

16 “Nena be7iyaageeti, ‘Biittaa qaattidaagee, kawotettata kokkorssidaagee,

17 sa7aa bazzo kessidaagee, sa7an de7iya kata-matakka aatti yeggidaagee, ba qasho asatakka soo yeddennan diggida bitanee hagee?’ yaagidi tishshi ootti akekidi xeellana.

18 “Kawotettatu kawoti ubbai ba duufuwan duufuwan bonchchuwan zin77ana.

19 SHin neeni ixettida tashedan, ne duufuwaappe gaxi olettadasa; ne ahai bisuwan cadetti haiqqida ahan, qassi ollan de7iya shuchchatukko duge wodhdhiyaageetu ahan kamettiis. Neeni tohuwan yerettida aha mala gidadasa.

20 Neeni mooguwaakka etaara issippe moaget-takka; aissi giikko, neeni ne biittaa bashshadasa; ne asaakkha woradasa. Iitaa oottiyaageetu sunttai naa7antto mulekka xeesettoppo.

21 Eta aawatu nagaraa gishshau, naata woranau giigissite; hegee xayikko eti denddidi, biittaa laattana; sa7aa ubbaakka katama xalla oottana” yaa-gana.

Xoossai Baabiloone Biittaa Xaissana

22 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani eta bollan denddana; denddada eta sunttaa, eta atettaa, eta zerettaanne eta yeletaa Baabilooneppe xaissana.

23 Taani Baabiloone guttoi de7yoosanne haatti eelliyoosa oottana; bashshaa puxan taani a pit-tana. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais” yaagees.

Xoossai Asooreta Xaissana

24 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani halchchidoogaadan hanana; taani qoppidoogaadankka poettana.

25 Taani Asoore biittaa bitaniyaa ta biittan mentterettana; ta deretu huuphiyan taani a yed-hdhana; a qambbarai eta bollaappe, a toohoikka eta hashiyaappe kichchana” yaagiis.

26 Sa7au muliyau qofettida qofai hagaa; kawotettatu ubbaa bollan micettida kusheekka hagaa.

27 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa qoppido gishshau, a ooni digganau danddayii? A kusheekka micettiis; hegaa ooni guyye zaaranau danddayii?

Xoossai Pilisxxeemata Xaissana

28 Kawoi Akaazi haiqqido laitti odettida qaalai hagaadan yaagiyaagaa;

29 “Inttenoo Pilisxxeema asatoo ubbatikka, inttena shocida xam77ai meqqido gishshau ufaittopite; aissi giikko, he shooshshaa zariyaappe hasoi kiyana; a zerettaikka qassi paalliya shooshshaa gidana.

30 Hiyyeesatu baira naati qumaa maana; metootanchchati woppu giidi zin77ana. SHin taani ne zariyaa koshan wurssana; qassi neeppe attidaageetakka worana.

31 “Nenoo penggiyau, yeekka! Nenoo katamau, waassa! Inttenoo Pilisxxeema asau ubbau, intte ubbaikka hirggan maashite! Aissi giikko, huuphessa baggappe cuwai kiyidi yees; he citaappe duuxxidi guyye attiyaabi baawa.

32 Kawotettai kiittidoogeetussi woigidi zaaranee? ‘GODAI Xiyoone keexxiis; keexxin qohettida a asai i giddon qosetti attiyoosaa demmiis’ yaggana” yaagiya qaalai odettiis.

15

Xoossai Moo7aabaa Biitta Xaissana

1 Moo7aabaa biittaabaa GODAI odido qaalai hagaa: Moo7aabban de7iya Eera giyo katamai issi

qammi qolettidi xayiis; qassi Moo7aabani de7iya Qiira giyo katamaikka issi qammi qolettidi xayiis.

² Diboona katamaa asai bantta eeqa keettan yeekkanau xoqqa sohuwaa kiyidosona. Moo7aabani biittaa asai Nabonne Medaaba giyo katamatussi hegaadan yeekkees. Huuphe ubbai bo77atiichchiis; buuchcha ubbaikka meedettiichchiis.

³ Ogee de7iyoosan ubban eti waaruwaa maayidosona; keettaa bollan dembbayi keexxosaaninne dabaaba bolla ubban eti yeekkoosonanne afuttaa holssayoosona.

⁴ Haseboona katamaa asainne El77aale katamaa asai waassoosona; eta waasuwa cenggurssaietta Yahaaxa giyoosaa gakkanaashin siyettees. Hegaa gishshau, olau gixxida Moo7aabani wotaaddarati bantta cenggurssaa xoqqissidi waassisidona; eta shemppoikka eta garssan kokkoriis.

⁵ Taani Moo7aabassi wozanaappe yeekkaas; an de7iya asai Xoo7aaronne Egilaati-SHaliishiyyaa giyo katamatau baqatiis. Eti Luhiita ogiyan yeekkiiddi boosona; baggati qassi Horonaima biyo ogiyan, bantta bashshaa gishshau, waasuwa xullusoosona.

⁶ Nimiriima haattati to7idosona; maatai meliis; aacaikka shulliis; irxxabai ubbaikka xayiis.

⁷ Hegaa gishshau, eti bantta shiishshido aquwaanenne minjaa tookki ekkidi, ahaayaa giyo mittai de7iyo wombbaappe hefintti efoosona.

⁸ Moo7aabani yuushoi ubbai waaso xalla gidiis; eta waaso Egilaimanne Bi7eeri-Eliima gakkanaashin siyettees.

⁹ Diboona katamaa haattati suutta xalla gidi-dosona; gidikkonne, taani Diboona katamaa bolli hegaappekka dariyabaa ehaana. Moo7aabappe kessi ekkidi yiyaageetu bollinne he biittan paxa attidi de7iyaageetu bolli gaammuwaa yeddada wurssana.

16

Moo7aabassi Hidooti Baawa

¹ Moo7aabaa asai bazzo biyo ogiyan de7iya Selaa7a katamaappe yelaga dorssa orggeta Yerusalaamen de7iya biittaa haariyaagaayyo yeddite.

² Moo7aabaa maccaasai bantta de7iyo keettaappe gaxan laalettida kafotudan, Arnnoona SHaafaa lanqqiyan laalettana.

³ Moo7aabaa asai Yihudaa asaa hagaadan yaagana; “Nuna zorite; suure pirddite; seeta gallasan intte kuwaa qammaadan kuwayite. Yedetidaageeta qosite; baqati yiidaageetakka aatti immoppite.

⁴ Moo7aabappe yedetidaageeti intte giddon de7ona; eta xaissiyaageetuppe eti qosetti attiyo soho gidite. Eta huqqunniyaageeti wuridosona; bashshai attiis; eta tuggayiyaageetikka biittaappe xayidosona.

⁵ Hegaappe guyyiyan, issi kawotaa araatai aggenna siiquwan eqqana; he araatan, Daawita dunkkaaniyan issi ammanettiya daannai uttana. I suuretettaa koyana; xillotettaa oottanaukka eesotana” yaagana.

⁶ Yihudaa asai hagaadan yaagana; “Moo7aabaa biittaa asai ai keenaa otorettiyaakko, nu eta

otoruwaabaa siyida; eta ayyuwaanne eta cashshaakka siyida; shin eta otoroi hada" yaagana.

⁷ Hegaa gishshau, Moo7aababi yeekko; asi ubbikka Moo7aabassi yeekko; Qiirihereesa kataman intte de7iyo wode miido lo77o qumaa hassayidikka yeekkite.

⁸ Haseboona shooqatinne Siibima woiniyaa tokkiyo sohoti xayidosona; etau tashee Yaa7izeera gakkidi, bazzuwau zaa7ido doorettida woineta kawotettatu halaqati yererettidi xaissidosona; eta aacaikka zaa7idi, abbaa pinniis.

⁹ Taani Yaa7izeera katamau yeekkiyoogaadan, Siibima katamaa woinetussikka yeekkais. Haseboonanne El77aale katamatoo, taani ta afuttan inttena looxigissais. Aissi giikko, intte mittaa aifiyaanne intte bootida kattaa bollan olaa waasoi denddiichchiis.

¹⁰ Kattaa aifiyan kumida shooqaappe ufaissainne hashshu guussai ekettiichchiis. Woiniyaa tokkiyo sohuwankka mazamuree yexettenna. Ufaissan woiniyaa teeraa gum77iyo sohuwan gum77iyaabi baawa. Taani gum77iyaageeti ililiyo ililssaakka xaissaas.

¹¹ Hegaa gishshau, ta wozanai Moo7aabassi, ta garssa asatettaikka Qiirihereesassi diittaadan waassees.

¹² Moo7aabibi ba xoqqa sohuwaa biikkonne, coobana daafurssees; qassi i ba eeqa keetaa woosanau biikkonne, hegee a ainne maaddenna.

¹³ GODAI kasetidi, Moo7aababaa yootido qaalai hegaa.

¹⁴ SHin ha77i GODAI hagaadan yaagees;

“Konttiraate oosanchchaa laittaa qoodaadan, Moo7aaba bonchchoinne a coratettai heezzu laittatu giddon wurana; an attiya asatikka amaridaageetanne wolqqi bainnaageeta gidana” yaagees.

17

Xoossai Sooriyaanne Israa7eela Qaxxayana

¹ Damasqqa katamaabaa GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, hagaappe sinttanau Damasqqoi katama gidiyoogee attana; i burcce doore gidana.

² Sooriyaa biittaa katamati asi de7enna bazzo gidana; hegan mehiyaa wudee allaxxana; eta yashissiyaabikka de7enna.

³ Efriemappe qatoti, Damasqqoppekka kawotettati xayana; Sooriyaa asaappe attidaageeti Israa7eela asaa bonchchuwaa mala gidana. Taani, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais” yaagees.

⁴ GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi Israa7eela bonchchoi qaarettana; a modhdhoikkha shoorana.

⁵ Israa7eeli cakkiyaagee equwan de7iya kattaa shiishshi oiqqidi, maqa zawaappe qanxxi qanxxi cakkiyoogaa mala gidana; woikko Rafaima wombban kattaa cakkidi, pushalido soho mala gidana.

⁶ Wogaraa qaatti simmin, xeeran naa77u woikko heezzu poshilo aifeti attiyogaadan, woikko daashshaa giddon oiddu woikko ichhashu aifeti attiyogaadan, Israa7eelappe poshiloti attana” yaagiis. Hegaa GODAI, Israa7eela Xoossai haasayiis.

⁷ He gallassi asai banttana Medhdhidaagaakko xeellana; bantta aifiyaakka Israa7eela Geeshshaakko zaarana.

⁸ Eti bantta kushiyan giigissido yarshshiyooosaa xeellokkona; Asheero giyo eegee misiliyaa gidinkka, ixaanaa cuwayiyoosaa gidinkka, eti bantta biradhdhiyan medhdhidoban ammanettiyoogaa aggana.

⁹ He gallassi Israa7eela asaa gaasawan Hiiwtanne Amooreta katamati laalettidoogaadan, eta mino katamati laalettana; he katamati baisa gidaana.

¹⁰ Aissi giikko, intte inttena Ashshiyaagaa, Xoos-saa dogideta; intte baqati attiyo wogga Zaallaakkha hassayibekketa. Hegaa gishshau, neeni lo77o mittata tokkikkokka, kare biittaappe yiida lo77o ataakilttiyaa tokkikkokka,

¹¹ ne tokkido gallassi eta dichchiyaakkokka, qassi ne zerido maallado neeni eta ciyyisiyaakkokka, ne azzanuwaanne ne paxanaudanddayenna sahuwaa gallassi he cahau gakkida kattai baqati xayana.

Morkke Kawotettati Xoonettidosona

¹² Be7a, daro asai guummees; eti abbaa beetaadan guummoosona. Qassi kawotettati waassoosona; eti wolqqaama haattaadan waassoosona. Etau aayye7ana.

¹³ Kawotettati daro haattatu guntaadan guummoosona; shin GODAI eta seerana; seerin eti deriyaa huuphiyan de7iya suullai carkkuwan denddiyoogaadaaninne gotee denttiyo baanaadan, yedetettidi, haahosaa baqatana.

¹⁴ Sa7ai qammiyo wode, eti shabbirettana; sa7ai wonttanaappe kasetidi, eti xayiichchana; nubaa wolqqan ekkiyaageetu qaadainne nuna bonqqiyeetu saamai hagaa.

18

Xoossai Toophphiyaa Asaabaa Yootido Qaalaa

¹ Toophphiyaa shaafatuppe hefintta baggaara de7iya markkabiyyaa qefeti giirettiyo biittaassi aayye7ana!

² He biittai kiitettiya asata Naile SHAaffaa bollaara kiittees; qassi shombboquwaa wolwoluwan wottidi, haattatu bollaarakka kiittees. Inttenoo, eesotiya kiitettiyaageetoo, issi adussanne liiqo asaakko biite; matai haahoi yayyiyo asaakko, wolqqaamanne xooniya kawotetta gidiya, shaafai eta biittaa gidduwan shaakkidi goggiyo biittaa asaakko biite.

³ Inttenoo, sa7an de7iya ubbatoo, inttenoo, biittan de7iyaageetoo, deretu bollan malaatai eqqiyo wode, intte be7ana; qassi malkkataikka punettiyo wode, intte siyana.

⁴ Aissi giikko, GODAI taayyo hagaadan yaagiis; “Sa7ai seetiyo wode kiyiya wolqqaama mishuwaadan, qassi kattaa cakkiyo aginan hombbiya qamman xaaazatiya xazaadan, taani co77u gaada, ta de7iyo sohuwaappe duge xeellana” yaagiis.

⁵ Kattaa cakkiyo wodiyapte kase, ciishshai qoletti simmin, woiniyaa aifee teeriyo wode, i xunqqiyo baacan a xeeraa xunqqirggana; daayiya maraa daashshaakka i diggirggana.

6 Eti ubbaikka deriyaa huuphiyan de7iya, miyoobaar wochchiya kafotussinne sa7aa do7atussi attana; miyoobar wochchiya kafoti balguwaa, sa7aa do7ati boniyyaa eta miiddi shaaccana.

7 He wode adussanne liiqo asaappe, matai haahoi yayyiyo asaappe, wolqqaamanne xooniya kawotettaappe, qassi shaafai eta biittaa gidduwan shaakkidi goggiyo biittaa asaappe, Ubbaappe Wolqqaama GODAASSI imotai Xiyoone Deriyaa, a sunttai de7iyo sohuwaa yaana.

19

Xoossai Gibxxe Qaxxayana

1 Gibxxe biittaabaa GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, GODAI eesotiya shaaraa toggidi, Gibxxe yees. Gibxxe eeqati a sinttan kokkorana; Gibxxe asaa wozanaikka eta giddon seerana” yaagees.

2 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Taani Gibxxe biittaa asaa Gibxxe asa bolli denttana; eti bantta giddon ishai ishaara, shooroi shooruwaara, katamai katamaara, kawotettai kawotettaara olettana.

3 Gibxxe asaa ayyaanai gagettana; taani eta halchchuwaa hada oottana. Eti eeqatanne moitilliyyaa haasayissiya asata, kaayiyaageetanne shareechchota zoreetaa bessana.

4 Qassi taani Gibxxe biittaa asaa issi meqetti bainna godaa kushiyaa aattada immana; immin issi meqetti bainna kawoi eta haarana” yaagees.

5 Naile SHaafaa haattai melana; shaafaikka leelan leelan meli aggana.

6 Zaaro haattati xinqqana; Gibxxe pulttoti guuxxunananne to77ana. SHombboqotinne ceccati shullana;

7 Naile SHAafaa lanqgen de7iya sohoti, abbaa shoobbati ubbai booddilana. Naile SHAafaa lanqgen zeridobai ubbai melana, laalettananne xayana.

8 Moliyaa oiqqiyaageeti kayyottana. Naile SHAafan piriyyaa yeggiya ubbatyi yeekkana; haattan gitiyaa yeggiyaageetikka doccana.

9 Paatettida talbbaappe liinuwaa oottiyaageeti, qassi bootta puuttuwaa maayuwaa daddiya shi-mainnetikka yeellatana.

10 SHimainnetinne keraa oottiya ubbatikka azzanana.

11 Xo7aane katamaa haariyaageeti mulekka eeyya; aadhdhida eranchcha giyo Gibxxe kawuwaa zoriyaageetu zoreekka damma. Yaatin, intte Gibxxe kawuwaayyo, “Nuuni aadhdhida eranchchatu naata; nuuni beni kawotu naata” gaanau waanidi danddayeetii?

12 Ne aadhdhida eranchcha asati yaatin ha77i awan de7iyoona? Ubbaappe Wolqqaama GODAI Gibxxe bolli oottanau halchchidobaa ane eti neeyyo odonanne nena erissona.

13 Xo7aane katamaa haariyaageeti eeyyidosona; Memppisa katamaa haariyaageetikka cimettidosona. Gibxxe asaa zariyaa giddoppe asaa kaalettiyaageeta giidi wottidoogeeti Gibxxe balettidosona.

14 GODAI eta giddon geella ayyaanaa walakkiis; yaatin, eti mattottida asi ba cooshshan ganddi-gaariyoogaadan, Gibxxee ba ooso ubban ganddi-gaaranaadan oottidosona.

15 Gibxxessi a huuphee woikko a goinai, a zambbaa tashee, woikko a shombboqoi oottanabi aibinne baawa.

Gibxxeti Xoossaassi Goinniyo Gallassai Yaana

16 He gallassi Gibxxe biittaa asai maccaasa mala gidana. Qassi Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta bollan wuxaawuxiyo a kushiyaa be7idi, eti yashshan kokkorana.

17 Yihudaa biittai Gibxxe biittaa assa yashshiyaagaa gidana; Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta bollan oottanau qoppido qofaa gishshau, Yihudaabaa siyiya ubbai yayyana.

18 He gallassi Gibxxe biittan de7iya ichchashu katamati Kanaane qaalan haasayiyaageetanne Ubbaappe Wolqqaama GODAASSI ammanetanau caaqqiyaageeta gidana. He katamatuppe issoi, “Awaan katamaa” geetettidi xeesettana.

19 He gallassi Gibxxe biittaayyo gidduwan, GODAAYYO yarshshiyosai giigana; qassi Gibxxe biittaa zawankka GODAAYYO tuussai eqqana.

20 Hegee Ubbaappe Wolqqaama GODAAYYO Gibxxe biittan malaatanne markka gidana; eti banttana huqqunniyaageetuppe denddidaagan GODAAKKO waassiyo wode, i etau ashshiyaagaa kiittana; kiittidi eta ashshana.

21 He wode GODAI Gibxxe biittan erettidaagaa gidana; Gibxxe asaikka he gallassi GODAA erananne yarshshuwaanne xuuggiyo yarshshuwaa ekki yiidi, ayyo goinnana. Eti GODAASSI shiqqananne bantta shiiquwaakka gattana.

22 GODAI Gibxxe shocana; shocananne pattana. Etikka GODAAKKO simmana; ikka eta watiwatuwaa siyidi, eta pattana.

²³ He gallassi Gibxxeppe Asoore gakkanaau aaho oge kiyana; Asoore asai Gibxxe, Gibxxe asaikka Asoore simerettana; qassi Gibxxe asai Asoore asaara issippe goinnana.

²⁴ He gallassi Israa7eeli Gibxxeeranne Asooreera heezzantto biitta gididi, sa7aa giddon anjjo gidana.

²⁵ Ubbaappe Wolqqaama GODAI eta hagaadan yaagidi anjjana; “Ta asau Gibxxee, ta kushee med-hdhido Asooreenne taani doorido Israa7eelaa an-jjettidaageeta gidite” yaagana.

20

Kallo Xiire Hemettiya Hananabaa Yootiyaagaa Malaataa

¹ Asoore biittaa Kawoi Sarggooni kiittido ola gadaawai yiidi, Ashddooda giyo Pilisxxeema kata-maa olidi oiqqido laitti,

² he wode GODAI Amoxa na7aa Isiyaasa hagaadan yaagiis; “Ba; baada ne shayaappe waaruwaa qaara; ne tohuwaappekka ne caammaa kessa” yaagiis; yaagin Isiyaasi GODAI giidoogaadan hanidi, kallo xiirenne mela tohuwan hemettiis.

³ GODAI hagaadan yaagiis; “Ta ashkkarai Isiyaasi Gibxxenne Toophphiyaa bollan gakkiyaabau malaata gidana mala, heezzu laittaa kallo xiirenne mela tohuwan hemettiis.

⁴ Hegaadan Asoore kawoi, Gibxxeppe omoodettidaageetanne Toophphiyaappe betidi kiyidaageeta kallo xiirenne mela tohuwaara, dulleekka kallo de7ishin laaggidi, Gibxxe yeellau efaana.

5 Toophphiyan ammanettiyaageetinne Gibxxen ceeqettiyaageeti yayyidi yeellatana.

6 Abbaa lanqqiyan de7iya asai he gallassi hagaadan yaagana; ‘Be7ite, nuuni Asoore kawuwaappe attanau maaddoosona giidi nu ufaissaa wottidonne etakko baqatido asaa bolli hagee gakkiis; yaatin, nuuni waanidi kessi ekkanaau danddayiyooni?’ yaagana” yaagiis.

21

Baabiloone Kunddettaa Bessiya Ajuutaa

1 Abbaa lanqqen de7iya bazzuwau odettida GO-DAA qaalai hagaa.

Tohossa baggappe gotiyaa carkkoi suraggiiddi yiyoogaadan, bashshai bazzoppe, hanttaara biittaappe yees.

2 Issi yashshiya ajuutai taayyo qoncciis. Bonqqiyaagee bonqkees; xaissiyaageekka xaissees; Elaama biittau, woraaja! Meedoona biittau, katamaa doodda! Baabiloone gaasotan gakkida ooliyaa taani gidissana.

3 Hegaa gishshau, ta xeessai saho xalaala gidiis; maccaasaa maaretai oiqqiyoogaadan, tana un77oi oiqliis; taani siyiyoogaappe denddidaagan hokkaas; taani be7idoogaappe denddidaagan dagammaas.

4 Tana yiicoyees; tana yashshai kokkorssees; taani amottido omarssai taayyo kokkorssau laamettiis.

5 Taani be7ido ajuutan eti gibiraa giigissidosona; minxxaafiyaakka hiixxidosona; yaatidi

moosonanne uyoosona. Yaatishin, “Inttenoo halaqatoo, denddite! Denndidi intte gonddalleta succite!” yaagiya azazoi yiis.

6 Godai tana hagaadan yaagiis; “Ba; baada xomoosiya asa wotta; wottin i ba be7iyoobaa yooto.

7 Gammaamaa mehiyaa toggiyaageeta, naa77aa naa77aa gididi biya paraasata, haret toggiyaageetanne gaameelata toggiyaageeta be7iyo wode, loittidi xeello; daro loittidi xeello” yaagiis.

8 Hegaappe guyyiyan, wochchidaagee hagaadan yaagidi waassiis; “Godau, taani wochchiyoosan gallassi gallassi paci bainnan eqqaas; ta santtariiyankka qammaa muliyyaa tolettaas.

9 Be7ite, gammaamaa mehiyaa toggiya paraasati naa77a naa77a gididi yoosona” yaagiis. I qassikka hagaadan yaagiis; “Baabiloonee kunddiis; a xoossatu misiletikka kunddidosona. Eti ubbaikka sa7an duge kunddidi gaacettidosona” yaagidi waassiis.

10 Inttenoo, ta audiyan qoxettida ta asatoo, Ubbaappe Wolqqaama GODAAPPE, Israa7eela Xoossaappe siyidobaa taani intteyyo erissais.

Eedoomabai Odettidaagaa

11 Eedooma biittaabaa GODAI hagaadan yaagiis; “Issi bitanee Eedooma baggaara tana xeesidi, ‘Laa wochchiyaagoo, sa7ai wonttanau woqqai attidee? Laa wochchiyaagoo, sa7ai wonttanau woqqai attidee?’ yaagees.

12 Wochchiyaagee zaaridi, ‘Sa7ai wonttana hanees; wonttidikka qassi qammana; intte

oichchanau koyikko, simmidikka yiidi oichchite' yaagees" yaagiis.

Araba Biittaabai Odettidaagaa

¹³ Araba giyo biittaabaa Godai hagaadan yaagees; "Inttenoo Dadaana zal77anchchatoo, intte intte caaniyo gaameelatuurakka Araba biittaa bazzuwan aqana.

¹⁴ Inttenoo, Teema giyo biittan de7iya asatoo, saamettidaageetussi haattaa ehiite; betetuyyo miyoobaa immite.

¹⁵ Aissi giikko, eti bisuwaappe, shoohuwaappe shoddido bisuwaappe, dafido wonddafiyaappenne mino olaappe baqatidi yiidosona" yaagees.

¹⁶ Hegaappe guyyian, Godai tana hagaadan yaagiis; "Konttiraate oosanchchaa wodiyaaadan, mexi issi laittaa giddon Qeedaare bonchchoi ubbai wurana.

¹⁷ Qeedaare biittan de7iya wonddafiyan dukkiya wolqqaama olanchchatuppe guuttati attana; hegaa GODAI Israa7eela Xoossai odiis" yaagiis.

22

Yerusalaamebai Odettidaagaa

¹ Ajuutaa Wombbaa giyo sohuwaabaa GODAI yootido qaalaa. Inttena ubbaa keettaa bollan dembbayidi oottidosaa kessidabai aibee?

² Nenoo waasoi, dirbbainne wocamai kumido katamau, ne giddon haiqqida asati bisuwan haiqqibookkona; woikko olankka haiqqibookkona.

³ Intte halaqati ubbai issippe baqatidosona; eti wonddafree bainnan coo omoedettidosona; eti haahosaa baqatikkonne beettida ubbatii ohettidosona.

⁴ Hegaa gishshau, taani hagaadan yaagaas; “Tana xeelloppite; ane taani afuxxada misho yee-huwaa yeekkais; xayida ta asaassi yeekkiya tana minttettana giidi daafuroppite” yaagaas.

⁵ Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI ha gallassa Ajuutaa Wombban dagama, yerettanne shabbirssa gallassa oottiis; qassi gimbbetikka kolettiyo gallassanne deretukkokka waassiyio gallassa.

⁶ Elaami ba para gaaretuuranne para asatuura ba wonddafiyaa oiqqidi yiis; Qiira biittaa wotaadarati qassi bantta gonddalleta giigissidosona.

⁷ Keehi lo77iya intte wombbati para gaaretun kumidosona; para asati Yerusalaame katamaa penggiyaa sinttan eqqidosona.

⁸ I Yihudaa qatota qaariis. He gallassi intte woraa keettan de7iya kawuwaa olaa miishshata xeellideta.

⁹ Qassi intte Daawita Katamaa giddon kolettidasai daridoogaa be7ideta; be7idi ziqlqa sohuwaa dalbbantaa dagayideta.

¹⁰ Yaatidi intte Yerusalaamen de7iya keettata qoodideta; qoodidi gimbbiyaa minttanau keettata qolideta.

¹¹ Kase gal77a dalbbanttan de7iya haattaa zaaridi, a minjjiyoosaa naa77u gimbbetuppe gidduwan giigissideta. SHin intte hegaa medhdhidaagee Xoossaa gidiyoogaa akeekibekketa; woikko daro wodiyaaappe kase

hegaa halchchidaagaa yainnibeekketa.

¹² He gallassi Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI inttena yeekkanaunne zilaalanaau, intte huuphiyaa meedettanaunne waaruwaa maayanau inttena xeesiis.

¹³ SHin be7ite, intte ufaiteetanne poocu geeta; booraanne dorssaa shukkeeta; ashuwaa meeta; woiniyaa eessaakka uyeeta; “Nuuni wontto haiqqiyo gishshau, ane moosinne uyoos” yaageeta.

¹⁴ Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa taayyo yootiis; i, “Intte haiqqana gakkanaassikka ha nagarai intteyyo atto geetettenna. Taani Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaa odais” yaagiis.

SHeebina, “Nena Era!” Giidobaa

¹⁵ Godai, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagiis; “Ba; kawo keettan sunttettida alaafiyaa SHeebinakko baada hagaadan yaaga;

¹⁶ ‘Hagan neeni ai oottai? Qassi neeni hagan neeyyo duufo bookkanau, neeyyo hagan oonee de7iyai? Nenoo xoqqa sohuwan neeyyo duufuwaan massiyaagoo, qassi shuchchaa gomppan neeyyo de7iyo sohuwaa woociyaagoo,

¹⁷ nenoo mino bitaniyau, nena GODAI wolqqan wora zaaridi olana. Nena i birxxotti oiqqidi,

¹⁸ yuushshi yuushshi aattidi kuwaasedan, issi aaho biittan oliigana. Nenoo ne godaa keettaassi yeella gidida bitaniyau, neeni yan haiqqana; ne bonchcho para gaaretikka yan attana.

¹⁹ Taani nena ne oosuwaappe kessana; ne daan-natettaappekka nena shaarana’ yaaga.

20 “He gallassi taani Hilqqiyaa na7aa ta ashkkaraa Eliyaaqiima xeesana.

21 Xeesada ne maayuwaa a maizzana; ne gixxiyoogaakka a gixissana; ne sunttatettaakka ayyo aattada immana. I Yerusalaamen de7iya asaassinne Yihudaa asaassi aawa gidana.

22 Taani Daawita keettaa qulppiyaa a hashiyan wottana; i dooyana; dooyin ooninne gorddenna; qassi i gorddana; gorddinkka ooninne dooyenna.

23 Taani a ammantiya sohuwan xishedan xishana; i ba aawaa keettaassi bonchcho kawotaa araata gidana.

24 Wanccaappe biidi, xoqqabaa gakkanaashin kocan kaqqidoogaadan, eti a aawaa keettaa bonchcho ubbaa, naata, naatu naatakka, a bolli wottana” yaagiis.

25 Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “He gallassi ammanettiya sohuwan xishido xishee kichchana; qanxxettananne kunddana. A bollan kaqqido tooho ubbai duuxxi wodhdhana” yaagees. Hagaa GODAI odiis.

23

Xiiroosabai Hiraagan Odettidaagaa

1 Xiiroosa katamau odettida GODAA qaalai haaga.

Inttenoo Xiiroosa markkabiyyaa laaggiyaagee-too yeekkite! Aissi giikko, Xiiroosa katamai keetti woikko shemppiyoosi bainna baisa kiyiis; he odoi etaupi Qophphiroosa biittaappe yiis.

2 Inttenoo, abbaa lanqqiyan de7iya asatoo, inttenoo Sidoona katamaa zal77anchchatoo, co77u giite! Intte kiittiyo asati abbaa pinnidosona.

3 Intte kawotettaassi geliyaagee Naile SHaafaappe cakettida SHihora biittaa kattaa. Intte kawotettatussi zal77iyaa zal77iyo soho.

4 Nenoo Sidoona katamau, abbaa qatuwan, abbai, “Taani na7a yelabeikke; taani attuma na7akka macca na7akka dichchabeikke” yaagidi haasayido gishshau yeellata.

5 Odoi Gibxxe biittaa gakkiyo wode, eti Xiiroosabaa siyidi mishettana.

6 Inttenoo abbaa lanqqiyan de7iya asatoo, zi-laalite; hefintti Tarsseesa biitti pinnite.

7 Beni wode keexettida, kare biittaa oiqqidi haaranau a tohoi a haassi efiidonne, intte an ufaitiyo Xiiroosa katamai hagaadan hanidee?

8 Kallachchaa goxissiya katamaa a zal77anchchati biittaa haariyaageeta gididonne a giddon baizziyaageetinne laammiyaageeti biittaa bollan bonchchettidaageeta gidido Xiiroosa katamaa bolli hagaa halchchidai oonee?

9 Otorettiyaageetu bonchcho ubbaa guuttanau, qassi biittaa bollan bonchchettidaageeta ubbaa kaushshanau, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaan halchchiis.

10 Inttenoo, Xiiroosa biittaa asatoo, inttena teqqiyaabi bainna gishshau, Naile SHaafaadan, intte biittaa bollan kumidi goggite.

11 GODAI abbaa bollan ba kushiyaa micciis; i kawotettaakka qaattiis; Kanaane biittaa qatota laalana mala, GODAI azazuwaa immiis.

12 Qassi i hagaadan yaagiis; “Inttenoo, un77ettida Sidoona asatoo, intte ufaissaa poocu giyo wodee wuriis. Denddite; denddidi hefintti

Qophphiroosa pinnite. Harai atto yankka intteyyo shemppoi beettena” yaagiis.

13 Baabiloone biittaa be7ite; he biittaa asai ha77i pattennabaa gidiis. Asoore biittaa asati he biittan do7ai adaraasanaadan oottidosona. Eti hegan de7iya wogga keettata kolidi, bantta qatota gimbbidosona; biittaakka baisa oottidosona.

14 Inttenoo, Xiiroosa biittaa markkabiyaasatoo, intte qatoi laalettido gishshau, zilaalite.

15 Xiiroosa katamai laappun tammu laittaa dogettidi de7ana wodee yaana; hegeenne, issi kawuwaa laittaa keena giyoogaa. Laappun tammu laittai wuriyo wode, shaaramuxa maccaaseessi yexettiya yetta malai, Xiiroosa katamaassi yexettana. Eti,

16 “Bii, dogettida shaaramuxee, ne diittaa ekka; ekkada kataman yuuya. Nena asai hassayana mala, mal77o qaalan daro yettaa yexxa” yaagana.

17 Laappun tammu laittai polettiyo wode, GODAI Xiiroosa xomoosana. SHin hegaappe guyyyian, a beni ba shaaramuxaa oosuwau simmana; simmada sa7an de7iya kawotettatu ubbaara shaaramuxana.

18 Gidikkonne, i zal77eenne i damoozai GODAAYYO dummatidaagaa gidana; i zal77ee daro qumaanne lo77o maayuwaa shammanau, GODAASSI oottiya asatussi imettanaappe attin, mishsha keettaaninne minija keettan uttenna.

24

Xoossai Sa7aa Qaxxayana

¹ Be7ite, GODAI biittaa booddilissananne baisa kessana; i biittaa mooridi, an de7iya asaakka laalana.

² Hara asaa bollan haniyoogaadan, qeesetu bollankka, ashkkaraa bollan haniyoogaadan godaa bollankka, ashkkaree bollan haniyoogaadan godee bollankka, shammiyaaga bollan haniyoogaadan baizziyaagaa bollankka, tal77iyaa immiyaagaa bollan haniyoogaadan tal77iyaa ekkiyaagaa bollankka, acuwaa achchiyaagaa bollan haniyoogaadan, acuwaa ashettiyaagaa bollankka hanana.

³ Biittai muleera baisa kiyana; qassi muleer akka bonqgettana. Aissi giikko, ha qaalaah GODAI haasayiis.

⁴ Biittai keehi melin, a aacai ubbai shullees; biittan de7iya wolqqaama asaikka daafurees.

⁵ Biittai banan de7iya asaappe denddidaagan tuniis. Aissi giikko, eti higgiyaa kanttidosona; wogaa menttidosona; merinaa maachchaakkak kolidosona.

⁶ Hegaa gishshau, Xoossa qanggettai biittaa mees; qassi an de7iya asatikka bantta mooruwaa gaasewan tuggatoosona. Hegaa gishshau, sa7an de7iya asati xuugettidosona; yaatin qoodan qii guutta asai attiis.

⁷ Woiniyaa turaa anoi melin, woine eessaikka al77iis; kase ufaittiya ubbai azzanees.

⁸ Karaabiyyaa baqaa ufaissai sirphphi giis. Ufatiyaageetu hombbocettaikka eqqiis. Lo77iya diittaa ufaissaikka sirphphi giis.

⁹ Hagaappe sinttanau yettaa yexxiiddi, eti woiniyaa eessaa uyokkona; mattoyiya ushshai

uyiyaageetau camo gidana.

¹⁰ Maaraa mankkaa xayida katamai laalettiis; ooninne gelennaadan, keetta ubbai gorddettiis.

¹¹ Woine eessai xayidoogau asai gutaran waasrees; ufaissa ubbai azzanuwau laamettiis; sa7aa ufaissai ubbai kichchiis.

¹² Katamai qolettidi attiis; katamaa penggetikka mequerettidosona.

¹³ Wogaraa teeraa qaattidi qoqqofiyogaadan, woikko woiniyaa teeraa maxi simmidi, poshiluwaa maxiyogaadan, biittaa bollan de7iya kawotettatu giddon hegaadan hanana.

¹⁴ Eti bantta qaalaa xoqqu oottidi, ufaissan yexxoosona; arggo baggaara de7iya ubbai GODAA gitatettsa yootana.

¹⁵ Hegaa gishshau, arshho baggaara de7iyaageetoo, GODAU bonchchuwaa immite; abbaa doonan de7iya biittatun de7iyaageetoo, Israa7eela Xoossa, GODAA sunttaassi bonchchuwaa immite.

¹⁶ Biittaa gaxaappe, “Xilluwau bonchchoi gido” yaagiya yettaa nuuni siyoos.

SHin taani, “Taani gilqqais! Taani gilqqais! Taayyo aayye7ana! Aissi giikko, kaddiyaageeti kaddoosona; kaddiyaageeti keehippe kaddoosona” yaagais.

¹⁷ Inttenoo, sa7aa bollan de7iya asatoo, dagmai, aafoinne piree inttene naagees.

¹⁸ Saluwaa maskkooteti dooyettido gishshaunne, biittaa baasotikka qaaxxiyo gishshau, dagantiya cenggurssaappe baqatiyaagee ollan kunddana; qassi ollaappe pude kiyiyaagee piriyan ohettana.

¹⁹ Biittai za77idi phalqqettiis; nippi giidi meqerettiis; wolqqappe qaaxxiis.

²⁰ Biittai mattottida asadan ganddigaarees; carkkoi sugiyo daasedan, yonqqu gees. Makkalanchchatu mooroi a keehippe deexxido gishshau, naa77antto denddennaadan kunddees.

²¹ He gallassi GODAI saluwaa wolqqata saluwan, qassi sa7aa kawotakka sa7an qaxxayana.

²² Eti ollan de7iya qasho asatudan, issippe shiqana; shiqidi qasho keettan gorddettidi uttana. Qassi daro gallassaappe guyyiyan, eti qaxxayet-tana.

²³ Hegaappe guyyiyan, aginaikka awaikka yeellatana. Aissi giikko, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xiyoone deriyaaninne Yerusalaamen kawotana; qassi i Yerusalaame cimatu sinttan ba bonchchuwaa qonccissana.

25

Galataa Yettaa

¹ Abeet GODAU, neeni ta Xoossa. Taani nena xoqqu xoqqu oottana; ne sunttaakka galatana. Aissi giikko, neeni polo ammanettiyoogan ben-isappe halchchettidi de7iya maalaalissiya oosota oottadasa.

² Neeni katamaa shuchcha doore oottadasa; minuwan gimbbettida katamaa qoladasa. Al-lagatu kawo keettaakka naa77antto katama gi-dennaadan oottadasa. Simmidi mulekka keextenna.

³ Hegaa gishshau, mino asati nena bonchchana; meqetti bainna kawotettatu katamatikka neessi yayyana.

4 Neeni hiyyeesau baqati attiyo soho. Metootanchchaukka ba metuwaa wode baqati attiyo soho, uushuwaappe sheepetiyo sohonne awaa seelaappe attiyo kuwa gidadasa. Aissi giikko, meqetti bainna asaa hanqqoi gimbbiyaa shociya uushuwaa malanne

5 bazzo biittaa mishuwaa mala. Awaa mishoi shaaraa kuwan gabbi giyoogaadan, neeni al-lagatu wocamaa haizissadasa; yaatin, meqetti bainna asatu yetta sirphphi giis.

6 Ubbaappe Wolqqaama GODAI asa ubbaayyo ha deriyaa bollan gita gibiraajigissana; hegeekka modhdhobata, kolzziyaara de7iyaabatanne lo77o ka77ida woiniyaa eessaa gibiraaj.

7 Ha deriyan asa ubbaa cammidabaa, kawotetta ubbaa bollankka micettida magalashuwaa taani xaissana.

8 Haiquwaa i merinau mittana; Ubbaa Haariya GODAI aife ubbaappe afuttaa quccana; ba asaa kaushshaakka biitta ubbaappe diggana. Hagaa GODAI odiis.

9 He gallassi eti hagaadan yaagana; “Hagee tumu nu Xoossa; nuuni i nuna ashshanaadan naagida; naagin i nuna ashshiis. Hagee GODAA; nuuni a naagida. Ane a atottetan hashshu goosinne ufaittoos” yaagana.

Xoossai Moo7aaba Biittaa Qaxxayana

10 Aissi giikko, GODAA kushee ashshanau ha deriyaa bollan gidana. SHin darccaa pito ollan yeg-gidi yedhdhiyoogaadan, Moo7aaba biittaa asai ba sohuwan yerettana.

11 Haattaa wadhdhiyaagee haattaa wadhdhanau ba kushiyaa piddi oottiyogaadan, eti hegaa giddon bantta kushiyaa piddi oottana. SHin GODAI a otoruwaa a kushiyaa geniyaarakka gattidi kaushshana.

12 Eti xoqqissidi, minuwan gimbido gimbbiyaa i duge ehaananne kaushshana; duge sa7an, ubba hirkki buhiyan olana.

26

Xoossai Ba Asaassi Xoonuwaa Immana

1 He gallassi Yihudaa biittan ha yettai yexettana.

Nuuyyo mino katamai de7ees;

Xoossai atotettaa a yuushuwan gimbbe-daanine qatodan essees.

2 Ammanuwaa naagiya xillo kawotettai gelana mala, kareta dooyite.

3 Ba qofaa nenan wottida asa neeni polo sarotttan naagaasa; aissi giikko, i nenan ammanettees.

4 GODAN merinau ammanetta; aissi giikko, GODAI Xoossai merinaa Zaallaa.

5 Xoqqan de7iyaageetanne eta xoqqa katamaa ziqqi oottiis; i a kaushshees.

Duge biittaa gakkanau ziqqi oottees; biittaa buhiyan oli bayees.

6 Hiyyeesaa gedee, metootanchchaa tohoi a yed-hdhana.

7 Xillotu ogee salalla.

Abeet Xilluwau, neeni

xillotu ogiyaa salallissaasa.

⁸ Ee GODAU, ne higgiyaa ogiyan hemettiiddi,
nuuni nena naagoos.

Nu wozanaa amoi
ne sunttaa bonchchanaagaa xalaala.

⁹ Qamman taani nena laamotais;
ta giddon de7iya ta ayyaanai
tumuppe nena minttidi koyees.

Aissi giikko, ne pirddai sa7an de7iyo wode,
sa7an de7iya asai xillotettsaa tamaarees.

¹⁰ Iita asayyo kehatettsaa oottikkokka,
i xillotettsaa tamaareenna.

Suure asatu biittan iitabaa oottees;
GODAA gitatettaakka erenna.

¹¹ Abeet GODAU, neeni
ne kushiyaax xoqqu oottadasa;
shin eti be7okkona.

Ne asau neeni mishettiyo mishuwaa
be7idi yeellatona.

Neeni ne morkketuyyo wottido tamai
eta mi xaisso.

¹² Abeet GODAU, neeni
nuuyyo sarotettsaa minttadasa;
nu ooso ubbaa neeni nuuyyo oottadasa.

¹³ Abeet GODAU, nu Xoossau,
neeppe harati nuna haaridosona;
shin nuuni ne sunttaa xalaalaa bonchchoos.

¹⁴ Eti haiqqidosona;
simmidi paxa de7okkona.

Neeni qaxxayin xayido gishshau,
simmidi denddokkona.

Eti hassayettiyoobaa ubbaa qucca xaissadasa.

¹⁵ Abeet GODAU!

Neeni asaa darissadasa.
 Asaa darissada, neeni bonchchettadasa;
 biittaa zawaal ubbaakka aassadasa.

16 Abeet GODAU!

Metuwaa wode eti nena koyidosona.
 Neeni eta qaxxayido wode,
 eti nena woossidosona.

17 Abeet GODAU! SHahaarida maccaasiyaa
 yeliyo wodee gakkin,

maaretan un77ettada waassiyogaadan,
 nuunikka ne sinttan hegaadan hanida.

18 Nuuni shahaarida; maaretaakka ohettida;
 shin carkkuwaa yeliyaabaa gidida.

Nuuni sa7au atotettaa ehibookko;
 sa7an de7iya asaakkha yelibookko.

19 Haiqqida ne assai paxana;
 eta ahaikka denddana.

Inttenoo, biittaa buhiyaa giddon de7iyaageetoo,
 intte xaazai maallado xaazaa mala gidiyo
 gishshaunne,
 sa7aikka haiqqidaageeta zaarettidi immiyo
 gishshau,
 beegottitenne ufaissau yexxite.

Pirddaanne Omooduwaappe Simmiyoogaa

20 Ta asatoo, haa yiite; yiidi intte soo gelidi,
 kariyaa intte bolli gorddite. GODAA hanqquoi
 aadhhdhana gakkanaassi, guutta wodiyaa inttena
 qosite.

21 Biittaa bollan de7iya asaa, eta nagaraa
 gishshau qaxxayanau, GODAI ba de7iyoosaappe
 kiyidi yees. Biittaikka ba bollan gukkida suuttaa

qonccissana;   woridoogeetakka   naa77antto
genttenna.

27

¹ He gallassi GODAI ba mino, gitanne wolqqaama bisuwan Lewaataana giyo kolxxiyaanne xaaxettiya shooshshaa qaxxayana; abban de7iya demiyaakka worana.

² He gallassi hagaadan geettana; “Hagee dosettida woiniyaa turaa soho; abaa yexxite!

³ Taani, GODAI a naagiyaagaa; taani a ha77i ha77i haattaa ushshais; ooninne a qohennaadan, taani qamminne gallassi a naagais.

⁴ Taani hanqgettikke; tanaara olettanau, aguntainne gom77oree de7orkkonaashsha! Taani eta bolli kiya eqqada, eta xuugga wurssana shin.

⁵ Woikko baqati qosetti attanau taakko yoona; tanaara giigona; ee, tanaara giigona” yaagetet-tana.

⁶ Yaana gallassatun Yaaqoobi xaphuwaa yeddana; Israa7eeli aacananne ciyyana; yaatidi aifido aifee sa7aa ubbaa kumana.

⁷ Eta shocidaageeta shocidoogaadan, GODAI Is-raa7eela asaa shocideeyye? Woikko eta woridaageeti haiqqidoogaadan, eti haiqqidonaayye?

⁸ GODAI ba asaa omooduwau yeddiyoogan qaxxayiis; arshsho bagga carkkuwaa gallassi eta ba yashshiya gotiyan laaggidi kessiis.

⁹ Hegaa gishshau, Yaaqooba mooroi atto geettanainne a nagarai polo qucettanai hagaana: hegeekka yarshshiyosaa shuchchaa ubbaa i megerettida booqintta shuchchaadan oottiyo wodenne, Asheero giyo macca

xoossee misilee, woikko ixaanaa cuwayidi, yarshshiyooosaikka equwan attennaadan oottiyo wode.

¹⁰ Minuwan direttida katamai oniis; kase asi de7iyo sohoi ha77i bazzodan, mela attiisinne dogettiis; i mehee heemettiyo soho gidido gishshau, mittaa bonccuwaa miiddi, marati hegan allaxxoosona.

¹¹ Mittaa tasheti meliyo wode meqerettoosona; maccaasaikka yiidi, eta eettanau efees. Ha asai akeeki bainna asa gidiyo gishshau, eta Medhdhi-daagee etau qarettennanne maarennna.

¹² He gallassi Efiraaxiisa SHaafaappe Gibxxe SHaafaa gakkanaashin, GODAI kattaa qoxxana; inttenoo, Israa7eela asatoo, inttekka intte kayan kayan shiiqana.

¹³ He gallassi gita malkkatai punettana; punetin Asoore biittan xayiyaageetinne Gibxxe biittau goossidaageeti yaana; yiidi Yerusalaamen geeshsha deriyan GODAAYYO goinnana.

28

Huuphessa Kawotettaa, “Nena Era!” Giidobaa

¹ Efrieman de7iya mattottiyaageetu kallachchaunne, woiniyaa eessai xoonidoogeetu aradda wombban de7iya, shulliya ciishsha mala gidida a bonchchuwaa puulau aayye7ana!

² Be7ite, Godaayyo wolqqaamanne mino gidida issoi de7ees; Godai a shachchaa uushuwaadan, bashshiya gotiyaadaaninne kixxidi goggiya wolqqaama haattaadan, mino kushiyian duge sa7aa olana.

3 He mattottiya Efireema asatu otoruwaa kallachchai tohuwan yerettana.

4 Aradda wombbaa huuphiyan de7iya qoqqofettiya ciishshai, a bonchchuwaa puulai wodee gakkanaappe kasetidi teerida balasiyaa mala gidana; issi asi he balasiyaa be7iyo wode, ba kushiyaa oiqqosaara mi aggees.

5 He gallassi Ubbaappe Wolqqaama GODAI ba asaappe attidaageetussi bonchcho kallachchanne puula alleeqo gidana.

6 I daannatussi likke pirddiyo ayyaana, olaa miixaappe zaariyaageetussikka wolqqa gidana.

Isiyaasanne Mattottidi Hananabaa Yootiya Yihudaa Asata

7 Hageetikka woiniyaa eessaa uyidi yiicotoosonanne mattoyiya ushshan ganddigaaroosona. Qeesenne hananabaa yootiyaagee mattoyiya ushshan yiicotoosona; eti woiniyaa ushshan chaarikettoosona; mattoyiya ushshankka ganddigaaroosona. Ajuutaa likke be7okkona; pirddiiddikka xubettoosona.

8 Eti miyo maadda ubbai cooshsha xalla gidiyo gishshau, mooretibeenna sohoi mulekka baawa.

9 Eti hagaadan yaagana; “Eratettaa i oona tamaarissanee? Kiitaakka oossi qonccissanee? Maattaa paahuwaa biron aggidaageetusseeyye, woikko xanttaa biron duuxxidaageetussee?

10 Aissi giikko, i giyoogee hagaa; azazuwaa bolli azazuwaa, azazuwaa bolli azazuwaa, wogaa bolli wogaa, wogaa bolli wogaa, hagan guuttaa, hegan guuttaa” yaagana.

11 SHin GODAI allagatu qaalaaninne imattatu doonan ha asaassi haasayana.

12 I etau hagaadan yaagiis; “Hagee shemppuwaa. Xalalidaagaa shemppissite. Hagee shemppi ekkiyo soho” yaagiis. SHin eti siyennan ixxidosona.

13 Hegaa gishshau, eti biidi kunddana mala, meqqana malanne gitian oiqettidi omooduwaa baana mala, GODAA qaalai etau azazuwaa bolli azazuwaa, azazuwaa bolli azazuwaa, wogaa bolli wogaa, wogaa bolli wogaa gididi, hagan guuttai, hegan guuttai gidiis.

*Xiyooneesi Godaa Xaphuwaa Minttiya
SHuchchaa*

14 Hegaa gishshau, inttenoo, Yerusalaamen de7iya asaa haariya qilliicciyaageetoo, GODAA qaalaa siyite.

15 Intte, “Nuuni haiquwaara maacettida; Si7ooliyaarakka caaqettida; nuuni wordduwaa nuussi qato oottido gishshaunne malttiyaa nuussi qosetti attiyo soho oottido gishshau, hanttaara boshai yiidikka nuna bochchennan aadhdhana” yaagidi ceeqetteeta.

16 Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani Xiyoonen baasuwaassi shuchchaa, paacettida shuchchaa, godaa xaphuwaa minttiya, al77o shuchchaa wottaas; aani ammaniya ooninne yeellatenna.

17 Taani suure pirdaa baasuwaallikkiyo wodoro, xillotettaakka tumbbe oottana. Qassi intte qatuwaa wordduwaa, shachchai shocana; intte qosetti attiyoosaakka haattai muukkana” yaagees.

18 Hegaappe guyyiyan, intte haiquwaara maacettido maachchai laalettana. Si7ooliyaarakka caaqettido caaquoikka minnenna. Hanttaara boshai yiyo wode, intte an shocettana.

19 He boshai maallado maallado, qamminne gallassi hegaara aadhdhana; he aadhdhiyo wode ubbankka, inttena ekki baana.

A kiitaa akeekiyoogee intteyyo shabbirssa dagama gidana.

20 Arssai gediya cogochchidi zin77anau qantta; afalaikka gatti maayanau guutta.

21 Aissi giikko, Paraaxiima Deriyaa bollan GODAI oottidoogaadan, ba oosuwaa, ba imatta oosuwaa, hegeekka ba ooratta oosuwaa oottanau denddana. Qassi Gabaa7oona wombban hanqgettidoogaadan hanqgettana.

22 Godaappe, Ubbaappe Wolqqaama GODAAPP*i* boshaa biitta ubbaa bolli ehaanau qachchidoogaa taani siyido gishshau, intte qashoi minnenna mala, qilliicciyoogaa aggite.

Xoossaassi Aadhdhida Eratettai De7ees

23 Intte haittaa haa yeggidi, taani yootiyoogaa siyite; ta haasayaakka akekidi ezggite.

24 Kattaa zeranau goyiya goshshanchchai ubbatookka goyiiddi de7iigii? Qassi *i* ubbatookka guulluwaa kinchchiiddinne liiqissiiddi de7iigii?

25 Gadiyaa liiqissidi, aanugaa laalees; karetta sawuwaakka zerees; gistiyaakka a yippa, banggaakka a do7uwan, qambbaraakka au bessiya sohuwan zerees gidennee?

26 Aissi giikko, ha hiillaa a Xoossai a erisseesinne tamaarissees.

²⁷ Karetta sawuwaa udula mittan qoxxenna; aanugaakka cuguwan bukkenna. Hegaa aggidi, karetta sawuwaa gatiman, aanugaakka xam⁷⁷an qoxxes.

²⁸ Oittaa uukkiyo kattaa qoxxiyoosan qoxxiyaagee liiqissiyye? CHiikka, i a qoxxiiddi qoxxiiddi, merinau de7iigenna. Qassi i kattaa qoxxiyo para gaareta a bollaara laaggiiddikka kattai gaacettanaadan oottenna.

²⁹ Hageekka qassi maalaalissiya zoriyaa zoriya, oosuwaakka aadhdhida eran oottiya Ubbaappe Wolqama GODAAPPE yees.

29

Daawita Katamaa Yerusalaamessi Aayye7ana!

¹ Nenoo Daawiti de7ido Arii7eela giyo katamau, neeyyo aayye7ana! Laittaa bollan laittaa gujja; baalatakka zaara zaarada bonchcha.

² Taani Arii7eela giyo katamaa bironkka un77ettana; un77ettin eti zilaalananne yeekkana. He katamai suuttai kammido yarshshiyosaa mala gidana.

³ Taani ne yuushuwan dooddananne adussa gimbbiyan nena dirana; ne bollan olaa miixaa keexxana.

⁴ Hegaappe guyyiyan, neeni biittaa ciimmaappe haa pude haasayana; hirkki baanaappe ne cenggurssai yaana. Ne cenggurssai moitilliyyaa cenggurssaadan, biitta giddoppe kiyana; ne haasayaikka baanaa giddoppe saasukettana.

⁵ SHin ne morkketi liiqli baana keena coranne ne meqetti bainnaageetu qoodaikka carkkoi efiyo

suullaa keena daro gidana. Qoppennan de7ishin eesuwan,

⁶ Ubbaappe Wolqqaama GODAI dadan, biittaa qaattan, gita cenggurssan, gotiyan, carkkuwaaninne miya tamaa lacuwan inttena xomoosona.

⁷ Arii7eela katamaa oliya cora kawotetta ubbai, he katamaanne a qatuwaa oliya ubbai, a waissiya ubbai aimodan, qamma ajuutadan hanana.

⁸ Namisettida asi aimuwan mees; shin beegottiyo wode a namisai aggenna; woikko saamettida asi aimuwan uyees; shin beegottiyo wode daafurees; saamuwaakka alibeenna; Xiyoone Deriyaa oliya cora kawotetta ubbai hegaadan hanana.

Xoossa Azazuwaa Kariyoogee Ehiyo Qixaatiyaa

⁹ Inttena intterkka dammettidi, damma asa gidite; inttena intterkka qooqissidi, qooqe asa gidite. Mattottite; shin woiniyaa eessaana gi-doppo. Ganddigaarite; shin mattoyiya ushshaana gi-doppo.

¹⁰ Aissi giikko, GODAI xiskkuwaa sonnu ootiya ayyaanaa intte bollan gussiis. Hananabaa yootiyaageetoo, yaatidi intte aifeta i gooziis. Ajuutaa be7iyaageetoo, intte huuphetakka gulleyiis.

¹¹ Ha ubba ajuutai neeyyo attamettida max-aafa mala gidiis. Asai, “Hei, hagaa nabbaba” yaagidi, issi nabbabi danddayiya urau immiyo wode i, “Maxaafai attamettido gishshau, taani nabbabanau danddayikke” yaagana.

¹² Qassi maxaafaa nabbabi danddayenna urau, “Hei, hagaa nabbaba” yaagidi immiyo wode, i, “Taani nabbabanau danddayikke” yaagana.

¹³ Yaatin, Godai hagaadan yaagana; “Hagee asai ba bolla doonan taakko shiiqees; ba inxxarssan tana bonchchees; shin eta wozanai taappe haahuwan de7ees. Eti asi medhdhido wogaa tamaariiddi, taassi hadan goinnoosona.

¹⁴ Hegaa gishshau, be7ite, taani ha asaa bolli zaarettadakka maalaalissiyaabaa oottana; maalaaliyaabaanne oorattabaa oottana. Eta eranchchatu aadhhdida eratettai daallamana; eta akekanchchatu akeekaikka qosettana” yaagiis.

Sinttappe Yaana Kehaa

¹⁵ Bantta halchchuwaa ciimmayidi, GODAAPPE qottiyaageetussi, bantta oosuwaa xuman oot-tiiddi, “Nuna ooni be7ii? Nuna ooni erii?” yaagiyaageetussi aayye7ana!

¹⁶ Intte yohota aatti yeggeeta; urqqaa medhdhiyaagee urqqaa mala giidi qoppeeta! Meretti-daagee medhdhidaagaa, “Itana medhdhibeenna” gaanee? Otoi bana medhdhidaagaa, “I ainne erenna” gaanau danddayii?

¹⁷ Liibaanoosa worai aradda gadiyau laamet-tanau, aradda gadee qassi wora gidanau, guutta wodee attiis gidenneeyye?

¹⁸ He gallassi tulleti maxaafaa qaala siyana; lem77ilem77aappenne xumaappe kiyidi, qooqetu aifee xeellana.

¹⁹ Ashketi gujjidikka GODAN ufaittana; asaa giddon de7iya hiyyeesatikka Israa7eela Geeshshan hashshu gaana.

²⁰ Meqetti bainnaageeti wurana. Qilliiciyaageeti tim77i gaana. Iitabaa oottanau wochchiyaageeti ubbai xayana.

²¹ Hegeeti yohon asa mooranchcha kessiyaageeta, shilootan asaa seeriyaageetau piriya wottiyaageetanne wordduwan xillo bitaniyaa pirdaa teqqiyaageeta.

²² Hegaa gishshau, Abrahaama wozida GODAI Yaaqooba zariyau hagaadan yaagees; “Yaaqooba zaree hagaappe sinttanau yeellatenna; eta som77oikka yeellatidi, sa7aa xeellenna.

²³ SHin eti ta kushe ooso gidiya bantta naata bantta giddon be7iyo wode, ta sunttaa geeshshatettan naagana; eti Yaaqooba Geeshshaa geeshshatettaa moorokkona. Israa7eela Xoossaakka yashshatettan bonchchana.

²⁴ Ayyaanan balidaageeti simmidi akekana; zuuzummiyaageetikka timirttiyaa ekkana” yaagees.

30

Gibxxeera Maacettiyo Hada Maachchaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Makkalanchcha naatussi aayye7ana! Taani halchchabeenabaa oottiyaageetussi, ta Ayyaanaappe gidenna exaa banttau giigissiyaageetussi, nagaraa nagaraa bolli gujjiyaageetussi aayye7ana.

² Gibxxe kawuwaa qatuwan attanaunne Gibxxe kuwan attiyoosaa koyanau, tana zoretaa bessen-nan, duge Gibxxe wodhdhiyaageetau aayye7ana!

³ Hegaa gishshau, Gibxxe kawuwaa qatoi intteyyo yeella, kuwaikka kaushsha gidana.

⁴ Eta halaqati Xo7aanen de7ikkokka, eti kiitti-doogeeti Haneesa giyo katamaa gakkikkokka,

⁵ yeellappenne kaushshappe attin, haraabaa aibanne wodhdhenna asaa, aibanne maaddenna

woikko go77enna asan ammanettida asi ubbi kauyyana” yaagees.

⁶ Neegeeban de7iya do7atubaa GODAI giyoogee hagaa; kiitettiyaageeti metoinne tuggai de7iyo biittaa gidduwaara, gaammoinne gaammiyaa woriya shooshshatinne paalliya demeti kolxxiyo iita biittaara kanttidi baana. Bantta duretettaa haretu zokkuwan, bantta aquwaa gaameelatu zimettan caani ekkidi, etayyo aibanne worissenna biitti baana.

⁷ Aissi giikko, Gibxxe maadoi waagi bainnabaanne mela. Hegaa gishshau, taani a, “Co77u giidi uttida Ra7aaba” yaagada sunttaas.

Azazettenna Asaa

⁸ Ha77i ba; baada sinttaara yaana wodiyasssi merinaa malaata gidana mala, eta sinttan shuchchaa masettan qaaca; mazggafankka xaafa.

⁹ Aissi giikko, hageeti makkalanchcha asatanne worddanchcha naata; eti GODAI yoootiyoobaa siyanau koyenna naata.

¹⁰ Eti ajuutaa yoootiyeageeta, “Ajuutaa be7oppite” yaagoosona; hananabaa yoootiyeageetakka, “Ufaissiyaabaapenne milatiyaabaappe attin, nuuyyo suurebaa yoottoppite.

¹¹ Ogiyaappe kichchite; loossuwaappekka issi baggi simmite; nuuni Israa7eela Geeshshaabaa zaarettidi siyokko” yaagoosona.

¹² Yaatin, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte ha qaalaa ixxidi, asa naaqqiyooagan ammanettido gishshaunne cimmivoogan ceeqettido gishshau,

¹³ ha nagarai intteyyo za77idi wodhdhiya, akeekennan eesuwan kunddiya adussa gimbbiyaa mala gidana.

¹⁴ A meqoi urqqaappe medhdhidonne nippi gi-di meqqida otuwa mala gidana; he mequwaa giddon tama kaashiyo woikko ollaappe haatta du-uqqidi kessiyo kon77inne beettenna” yaagees.

¹⁵ Ubbaa Haariya GODAI, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte taakko simmiyoogaaninne shemppiyoogan attana; co77u giyoogeenne ammanettiyoogee intteyyo wolqqa gidana; shin intte ixxideta.

¹⁶ Ixxidi hagaadan yaagideta; ‘Chii, nuuni paratun uttidi baqatana’ yaagideta; hegaa gishshau, intte baqatana. Qassikka intte, ‘Eesotiya parata toggidi biichchana’ yaagideta; hegaa gishshau, inttena yedettiyaageeti eesotana.

¹⁷ Issi tooranchchaa be7idi, intteppe sha7u asai baqatana; ichchashu tooranchchati inttena muliyaa yedettana. Deriyaa huuphiyan essido banddiraa mittaappe attin, intte tooranchchatuppe issoinne attenna” yaagees.

¹⁸ SHin GODAI intteyyo kehanau naagees; i intteyyo qarettiyoogaa bessanau denddees. Aissi giikko, GODAI xillo pirddiya Xoossaa; a naagiyaageeti ubbatि anjettidaageeta.

Xoossai Ba Asaa Anjana

¹⁹ Inttenoo, Yerusalaamen de7iya Xiyoone asatoo, hagaappe sinttanau yeekkekkteta; intte waasuhan i intteyyo tumuppe qarettana; i intte waasuwaa siyiyo wode, intteyyo zaaruwaa immana.

20 Godai intteyyo metuwaa oittaanne tuggaa haattaa immikkokka, intte asttamaaree hagaappe sinttan bana qottenna. SHin intte aifee intte asttamaariyaa be7ana.

21 Intte ushachchi woikko haddirssi simmiyo wode, guyyeera inttena, “Ogee hagaa; an biite” yaagiya cenggurssaa intte siyana.

22 Hegaappe guyyiyan, biran alleeqettida eeqatanne worqjan kamettida misileta intte tunissana. Qita curqqadan intte eta, “Nuuppe haakkite” yaagidi wora olana.

23 He wode intte biittan zerido kattaassi i iraa bukissana; biittaappe mokkiya kattaikka murutanne daro gidana. He gallassi intte miizzai aaho dembban hemettana.

24 Gadiyaa goyiya booratinne haretia laidaaninne gillan suraggidi, maxiniyan sohido harqquwaa maana.

25 Intte morkketu qatoti omoodettin, asai goora7ettidi wuriyo gallassi, gita deretuppenne xoqqa deretuppe pultto haattati goggana.

26 He gallassi aginee poo7oi awaa poo7uwaadan hanana; awaa poo7oikka kaseegaappe laappun kushe darana; laappun gallassa poo7uwaan keenaa poo7ana. He gallassi GODAI meqqida ba asaa koolana; i dechchin masunxxida masunttaakka pattana.

Xoossai Asoore Qaxxayana

27 Be7ite, GODAA sunttai suulliya hanqquwaara, sikkida cuwaa shaaraara haahosaappe yaana; a doonai hanqqli kumidoogaa; a inxxarssaikka miya tama.

²⁸ Ubbabaa pitti qucci efiya di7uwaadan, xais-siya carkkuwaa yeddana. I kawotettata bashshaa zazzariyan baqqana; asaa gappataakka wora efiya bixaalaa barssana.

²⁹ Geeshsha baalai bonchchettiyo qammi yexxiyoogaadan, intte yexxana; GODAA deriyya Israa7eela Zaallaakkko biyo wode, pulaaliyya punnidi yexxiya asai ufaittiyoogaadan, intte ufaittana.

³⁰ Qassi GODAI ba yashshiya cenggurssaa sis-sana; a qesee wodhdhidi shociyo shochchaa ba su-ulliya hanqquwan, miya tamaa lacuwan, gotiyan, uushuwaaninne shachchaa burcciyen qonccis-sana.

³¹ GODAI ba xam77an shociyo wode, Asoore biittaa asati cenggurssaa siyidi dagammana.

³² GODAI eta ba qaxxayiyo xam77an shocana shochchai ubbai karaabiyaaninne diittan gidana. Olan i ba qeesiyya denttidi, eta olana.

³³ Aissi giikko, tamaa eettiyoosai beni giigiis; he sohoi giigidoi kawuwaassa. He sohoi ziqqanne aaho gididi, tamainne daro mittai dooretti uttidoo soho. GODAA shemppoi dinniyya shaafaadan yiidi, he tamaa eetti kessana.

31

Xoossai Yerusalaame Naagana

¹ Maaduwaa koyanau duge Gibxxe wodhdhiyaageetussinne paran ammanettiyaageetussi aayye7ana! Cora gidiyo gishshau paraa gaare-tun, daroppe mino gidiyo gishshau paraasatun ammanettiyaageetussi aayye7ana! Eti Israa7eela

Geeshshaakko xeellokkona; woikko GODAAPPE maaduwaa koyokkona.

² SHin ikka bashshaa ehaanau danddayiya aadhida eranchcha; ba giidoogaakka aggenna; iitatu keettaa asaa bollinne iitabaa oottiyaageeta maaddiyaageetu bolli denddana.

³ Gibxxe biittaa asati asappe attin, xoossa gidokkona. Eta paratikka ashoppe attin, ayyana gidokkona. GODAI hanqquwan ba kushiyaa micciyo wode, maaddiyaagee xubettana; maadettiyaageekka kunddana; eti ubbaikka issippe xayana.

⁴ GODAI tana hagaadan yaagees; “Gaammoi woikko wodala gaammoi mehiyaa oiqqidi daariyo wode, daro henttanchchati a bolli xeesetti shiiqikkokka, i eta waasuwaassi dagammenna. Eta wuigyaassikka yayyenna. Hegaadankka, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Xiyoone Deriyaaninne a xoqqan olaa gaittanau duge wodhdhana.

⁵ Kafoi bollaara aallanttiyoogaadan, Ubbaappe Wolqqaama GODAI Yerusalaame gonddallananne ashshi ekkana; i a bollaara kantidi, a wotti ekkana” yaagees.

⁶ Inttenoo Israa7eela asatoo, intte keehippe makkalidoogaakko simmите.

⁷ Aissi giikko, asa ubbai bantta nagaranchcha kushiyian biraappenne worqqaappe medhdhidoo eeqata he gallassi olana.

⁸ Tamai Xiyoonen, cooceee Yerusalaamen de7iyo GODAI hagaadan yaagees; “Asooree asabaa gi-denna bisuwan kunddana; asabaa gidenna bisoi

eta maana. Eti bisuwaa sinttappe baqtana; eta wodalla asati deexo oosuwau azazettana.

⁹Dagamaa gaaswan, eta mino qatoi laalettana; eta ola gadaawatikka dagamau olaa banddiraa aggi bayidi baana” yaagees.

32

Xillotettan Aissiya Kawuwaa

¹ Be7ite, kawoi xillotettan kawotana; haariyaageetikka suuretettan haarana.

² Asai huuphiyan huuphiyan carkkuwaappe geemmiyo soho, gotiyaappe baqatiyo soho gidana; mela sohuwan goggiya haattanne booddila biittan de7iya gita zaallaa kuwaa mala gidana.

³ Xeelliya asatu aifee qilimmenna; siyyaageetu haittaikka ezggana.

⁴ Tafitafiya asatu wozanai erannane akeekana. Deddotiya asatu inxxarssaikka suure geeshshidi haasayana.

⁵ Hagaappe sinttanau eeyyi bonchcho asa geetettenna. Iita asi bonchchettena.

⁶ Aissi giikko, eeyyai eeyyatettaa haasayees; a wozanaikka nagaraa oottanau, GODAA bolli xalabaa haasayanau, namisettidaageeta kalissennan agganaunne saamettidaageeta ushshennan digganau, iitabaa maqettees.

⁷ Uzettiyaagaa uuzee iita; metootanchchai surebaa haasayinkka, wordduwan hiyyeesaa xaisanau i iita qofaa qoppees.

⁸ Lo77o uri lo77obaa halchchees; he lo77o halchchuwan minnidi de7ees.

Pirddaanne Betiyaappe Simmiyoogaa

⁹ Inttenoo qofi bainnan de7iya maccaasatoo, denddite; denddidi ta odiyoogaa siyite; inttenoo ammanettidi uttida macca naatoo, taani intteyyo yoootiyoogaa ezggiite.

¹⁰ Issi laittaappe qiibaa aadhdhishin, intte ammanettidi uttidaageeti kokkorana; woiniyaa a wodiyian xunqqiyoogee attana. Tookkidobaappe intte aifiyaa shiishshana wodekka yeenna.

¹¹ Inttenoo ishaluwan de7iya maccaasatoo, kokkorite. Inttenoo ammanettidi uttida macca naatoo, gajigajite. Intte maayuwaa qaarite; qaaridi kayyo afalaa intte xeessan gixxite.

¹² Lo77iya shooqainne aifiyaa herxxexxida woinnee xayido gishshau, azzanidi, intte tira baqqite.

¹³ Agunttaa buurainne kinddiichchoi ta assaa gaden mokkiis. Asai ufaittidi de7ido keettatussinne ufaissan de7ida ha katamaassi yeekkite.

¹⁴ Miixai attana; daro asai de7iyo katamatikka onana; qatoinne wochchiyo gimbbeti merinau baisa gidana; eti wora haret iufaittiyoosaanne dorssaa wudee hemettiyoosaa gidana.

¹⁵ Hegeenne, bolla xoqqaappe nu bolli ayyaanai gukkana gakkanaassa, mela bazzoi araddana gakkanaassanne aradda biittaikka wora gidiis geetettidi qofettana gakkanaassa.

¹⁶ Hegaappe guyyiyian, suure pirddai mela bazzon, xillotettaikka aradda biittan de7ana.

¹⁷ Xillotettaa oosoi sarotetta gidana; xillotettaa aifeekka merinau woppatettanne ammanettidi de7iyoobaa gidana.

¹⁸ Ta asai sarotettai de7iyo sohuwan, naagettya keettaaninne woppu giida shemppo sohotun de7ana.

19 SHachchai woraa diippikkonne, qassi kata-mai muleera qolettikkonne,

20 he haattaa ubbaa lanqgen intte kattaa zeridi, intte mehiyaakka intte haretakka henttau bir-shshi yeddidi, intte keehi anjgettana.

33

Maaduwaa Demmanau Woossido Woosaa

1 Nenoo, nena xaisennan de7ishin xaissiyaa-goo, neeyyo aayye7ana! Nenoo, nena aatti immennan de7ishin, aatta immiyaagoo, neeyyo aayye7ana! Neeni xaisuwaa aggido wode nena xaissana; neeni aatta imuwaa aggido wode nena aatti immana.

2 Abeet GODAU, nuna maara; nuuni nena naagoos; maallado maallado nuussi wolqqa gida; metuwaa wodekka nuna ashshiyaagaa gida.

3 Ne cenggurssai dadaadan guummiyo wode asai baqatees; neeni nuna maaddanau dendda eqqiyo wode, kawotettati laalettoosona.

4 Gonddoi shiiqiyogaadan, intte omoodoi shiqana; boolee dirbbiyogaadan, asai a bolli dirb-bana.

5 GODAI bollan de7iyo gishshau, xoqqu xoqqu giis; i Xiyone suure pirddaaninne xillotettan kunttana.

6 I intteyyo intte wodiyaa minttiyaagaa, intte kumetta atotettaa, aadhhdhida eratettaanne eraa gidana; GODAASSI yayyiyoogee au aqo gidana.

7 Be7ite, eta gooba asati ogiyan waassoosona; sigatettaassi kiittidoogeetikka mishettidi yeekkoosona.

8 Aaho ogeti onidosona; ogiyaara kanttiyaagee aggiis. I ba maacettido maachchaa koliis; kata-matakka kariis. Asaakka wudibeenna.

9 Biittai azzaneesinne labbanees. Liibaanoosi yeellatidi melees; Saaroona giyo aradda dilbbai mela bazzo gidiis. Baasaane giyo deriyaaninne Qarmmeloosa deriyan de7iya mittatu haittai qoqqofettees.

Xoossai Bana Ixxiyaageeta Ubbaa, “Inttena Ye77e!” Giidoogaa

10 GODAI kawotettatussi hagaadan yaagees; “Ha77i taani denddana; ha77i taani bonchhet-tana; ha77i taani xoqqu xoqqu gaana.

11 Intte utulaa shahaaridi, suullaa yelideta. Intte shemppiyo shemppoi inttena miya tama.

12 Asai taman xuugettida booqintta mala gi-dana; qassi qanxxettidi, taman eexxida aguntta mala gidana.

13 Inttenoo, haahuwan de7iyaageetoo, taani oottidoogaa siyite; matan de7iyaageetoo, taani wolqqaama gidiyoogaa akeekite” yaagees.

14 Xiyoonen de7iya nagaranchchati yayyidosona; Xoossaasa gidennaageeta kokkorssai oiqqiis. Hegaa gishshau, eti, “Miya tamaara de7anau danddayiya uri nu giddon oonee? Eexxiiddi de7i aggiyaabaara de7anau danddayiya uri nu giddon oonee?” yaagoosona.

15 Xillotettan hemettiyaagee, suurebaa haasayiyaagee, suure gidenna ogiyaara beettiya go77aa ixxiyaagee, mattaayiyaa ekkanau ba kushiyaa yeddenaagee, suuttaa gussiyoobaa siyennaadan, ba haittaa tucciyaagee, iitabaa xeellennaadan, ba aifiyaa qilimmiyaagee,

16 he urai xoqqasan de7ana. I baqatidi attana sohoikka mino zaalla qato gidana; a oittaikka au imettana; i uyiyo haattaikka paccenna.

Bonchchoi Kumido Sinttaara Yaana Laittaa

17 Intte aifeti kawuwaa a puulaara be7ana; haakkidi de7iya biittaakka be7ana.

18 Intte wozanai, “Qoodidaagee awan de7ii? Giiraa yiggi xeellidaagee awan de7ii? Adussa gimb-beta qoodidaagee awan de7ii?” yaagidi yashshiya benibaa qoppana.

19 Intte qareti bainna asata, intteyyo gelenna haasayaa haasayiya asatanne inxxarssai ded-dotiyo asata hagaappe sinttan be7ekketa.

20 Nuuni nu baalaa bonchchiyo Xiyoone katamaa be7ite! Woppu giidi de7iyoosaa, a xishee shodettenna, a wodoroikka duuxxennanne qaaxxenna dunkkaane malaa, Yerusalaame katamaa intte intte aifiyan be7ana.

21 SHin GODAI nuussi he sohuwan ba gita wolqqaa qonccissana. He sohoi aaho shaafatunne goggiya haattatu mala gidana. Laaggiyo wolwoloi a bollaara baanau danddayenna; gita markkabekka yaara kanttanau danddayenna.

22 Aissi giikko, GODAI nu daannaa; GODAI nuuyyo higgiyaa immidaagaa. GODAI nu kawuwaa; i nuna ashshana.

23 Ne wodoruwaa qaxiballoi dol77ees; markkabiyyaa tuussaa a sohuwan mintti oiqqanau woikko sharaakka xagaaganau danddayenna. He wode daro omooddidi ehiidobai shaakettana; harai attin, wobbetikka omooduwaa omooddana.

²⁴ Xiyoonen de7iya ooninne, “Taani harggais” yaagenna; yan de7iya asaa nagarai atto geetet-tana.

34

Xoossai Ba Morkketa Qaxxayana

¹ Inttenoo, kawotettatoo, shiiqidi siyite! Inttenoo asatoo ezzgite! Biittainne biittan de7iyaabai ubbai, sa7ainne sa7an de7iyaabai ubbai siyo! Biittainne biittaappe kiyiyaabai ubbai ezzgo!

² Aissi giikko, GODAI kawotetta ubbaa hanqqetiis; a yiiloiikka eta tooranchchatu ubbaa bol-laana. I eta muleera xaissana; eta siifiyaageetussi aattidi immana.

³ Etappe woridoogeeti olettana; eta ahai xinqqana. Wogga dereti eta suuttan kamettana.

⁴ Saluwaa xoolintteti ubbai seerana; saloti woraqatadan xaaxettana. Eta xoolintteti ubbai woiniyaappe haittai qoqqofettiyoogaadan, bal-asiyaappe aifee qoqqofettiyoogaadan qoqqofet-tana.

⁵ Ta bisoi salotu giddon alana gakkanaashin uyiis. Be7ite, i Eedooma bolli, taani qanggido asaa bolli pirddanau wodhdhees.

⁶ GODAASSI Booxira giyo kataman yarshshoi, Eedooma biittan gita shuhai de7iyo gishshau, a bisoi suuttan meecettidi, modhdhuwan xaaxet-tiis. Dorssatunne deeshshatu suuttan meecettidi, dorssatu kilahotu modhdhuwan xaaxettiis.

⁷ Qassi menttati, mirggotinne korima boorati etaara kunddana. Eta biittai suutta xalla gidana; eta sophpheekka modhdhuwan munaqettana.

⁸ Aissi giikko, hegee GODAI haluwaa kessiyo gallassa; Xiyoone ashshidi, a morkketussi kushiyyaa zaariyo laittaa.

⁹ Goggiya Eedooma haattati shidau, a sophpheekka dinniyau laamettana; a biittai eexxiya shida gidana.

¹⁰ Tamaikka qamman gallassan to77enna; a cuwaikka merinau cuwattana. Eedooma biittai yeletaappe yeletaa gakkanaashin, balsa gidana; ooninne merinau hegaara kanttenna.

¹¹ SHin xinggilleenne quxarssai a laattana; guttoinne quuroi an de7ana. Xoossai Eedooma bolli qolettaa likkiyo wodoruwaanne baisatettaa likkiyo tumbbiyya piddi oottidi yeddana.

¹² He biittan kawotiyaabi xayana; halaqatikka hegaappe kichchana.

¹³ A qatotun aguntai, a miixatun ohai odooroi mokkana. I worakanati allaxxiyoosaanne yanchchati de7iyoosaa gidana.

¹⁴ Bazzo do7ati godaretuura gaittana; tuna ayyaanati issoi issuwaara xeesettana; qamma xalaheti wodhdhidi, yan de7ana.

¹⁵ Guttiyyaa yan keettaa keexxana; keexxada phuuphullido phuuphulleta haphphada qoxana. Ba maratakka ba qefetu garssan haphphana; qassi gaceti bantta laggiyaaara laggiyaaara he sohuwaa shiiqana.

¹⁶ GODAA maxaafaappe koyidi nabbabite. GODAA doonai azazido gishshaunne a ayyaanai shiishshido gishshau, hageetuppe issoinne pacenna; qassi issoinne ba laggee bainnan de7enna.

¹⁷ I etau saamaa kessiis; a kushee etau biittaa wodoruwan shaakkiis; eti a merinau haarana;

yeletaappe yeletaa gakkanaashin, eti an de7ana.

35

Xillotettsaa Ogiyaa

¹ Bazzoinne mela biittai ufaittana; bazzoi ufaissa poocu giiddi, ciishshaa ciyyana.

² I keehippe ciyyana; poocu giidi ufaissan yexxana. Liibaanoosa bonchchoinne Qarmmeloosanne Saaroona gitatettai imettana; eti GODAA bonchchuwaanne nu Xoossaa gitatettaa be7ana.

³ Daafurida kushetanne arggaacida gulbbataa minttettite.

⁴ Wozanan yashshai de7iyoogeeta, “Minnite! Yayyoppite! Be7ite, intte Xoossai haluwaa kessanaunne ba xoossatettan eta qaxxayananu yaana; yiidi i inttena ashshana” yaagite.

⁵ He wode, qooqetu aifee dooyettana; tulletu haittaikka siyana.

⁶ Wobbeti genessadan guppana; duudetikka ufaissan yexxana; bazzon haattai melosan pulttoi xuqqana.

⁷ Xuuggiya shafee dagattida haatta gidana; mela biittai haattaa pulttana; worakanati allaxxiyoosan maatai shombboqoinne ceeccai mokkana.

⁸ Yan aaho ogee de7ana; ikka Geeshshatettaa Ogiyaa geetettana. Geeshsha gidennaageeti he ogiyaara kanttokkona. SHin i geeshshatussa gidana; iita eeyyati an simerettokkona.

⁹ Yan gaammoi de7enna; yashshiya do7atikka hegaara kanttokkona; yaanikka beettokkona; shin wozettidaageetu xallai hemettana.

10 GODAI wozidoogeeti simmana; simmidi yexxiiddi, Xiyonee yaana; merinaa ufaissai eta huuphiyan wodhdhana. Eti ufaissaanne hashshu giyoobaa demmania; azzanoinne oolee wora baqatana.

36

*Asooreti Yerusalaame Naassidosona
(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 18:13-27;
Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaafaa 32:1-19)*

1 Kawuwaa Hizqqiyaasi kawotido tammanne oiddantto laittan, Asoore Kawoi Sanaakireebi gimbetti uttida Yihudaa katamata ubbaa olidi oiqqiis.

2 Hegaappe guyyiyan, Asoore biittaa Kawoi Laakisha giyo katamaappe issi waannatiya ola gadaawaa cora olanchchatuura Kawuwaa Hizqqiyaasakko Yerusalaame yeddiis. Yeddin biidi, Maayuwaa Meecciyaagaa gade efiya ogiyaappe qommo baggaara de7iya dagattida haattai goggiyo zaraa lanqqa eqqiis.

3 Yaatin, Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaqiimi, waanna xaafee SHeebininne Asaafa na7ai taarikiyaa xaafiya Yo7aahi akko kare kiyidosona.

4 Kiyin Asooretu gadaawai eta, “Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi yoottite; ‘Asoore kawoi, wolqqamai nena hagaadan yaagees; “Neeni hagaa keeni aibin ammanettadii?

5 Neeni coo mela, ‘Olaa olettanau taayyo aadhdhida erainne wolqqai de7ees’ yaagaasa. SHin neeni oonan ammanettada ta bolli hagaa makkaladii?

6 Neeni Gibxxe kawoi maaddana gaada qoppidabaa gidikko, meqqida shombboqo gatiman guufetiya asa mala. Aissi giikko, gatimai meqqin, pinccoi kushiyaa caddeesinne masunxxissee. Gibxxe kawoi banan ammanettiya asa ubbau hegaa mala.

7 ““SHin neeni taayyo, ‘Nuuni GODAN, nu Xoossan, ammanettoos’ yaagikko, Hizqqiyyaasi Yihudaa asaanne Yerusalaame asaa, ‘Intte Yerusalaamen de7iya yarshshiyoosan goinnanau koshshees’ giidi, ayyo goinniyo xoqqa sohotanne yarshshiyo sohota diggirggido Xoossaa i gidennee?

8 ““Ane ha77i haaya! Yaada ta godaa Asoore kawuwaara naasetta. Neeni togganau danddayiya, gidiya asa demmikko, naa77u sha7u parata taani neeyyo immana.

9 Neeni, ‘Gibxxeti paraasatanne paraa gaareta taayyo yeddana’ gaada ammanikkonne, ta godaa olanchchatu halaqatuppe issi laafiyagaakka zaaranau danddayakka.

10 Hegaa bollikka qassi, taani ha77i tumu GODAA azazoi bainnan ha biittaa xaissanau kiyidanaa? GODAI ba huuphen tana, ‘Ba, he biittaa baada, olada bashsha’ yaagidi odiis” yaagees” yaagite” yaagiis.

11 Hegaappe guyyiyan Eliyaaqiimi, SHeebininne Yo7aahi Asooretu gadaawaa hagaadan yaagidosona; “Nuuni birshshettaa eriyo gishshau, hayyanaa neeni nuuyyo ne ashkkaratuyyo Sooriyaa qaalan oda. Dirssaa gimbbiyaa huuphiyan de7iya asai siyenna mala, Ibraisxxe qaalan odoppa” yaagidosona.

12 SHin gadaawai zaarettidi, “Ha qaalata taani inttessinne intte godaa xallaassi yootanau tana ta godai kiittideeyye? Inttenaara issippe bantta shiyaa maanaunne bantta sheeshshaa uyanaau de7iya, ha dirssaa gimbbiyaa bolli uttida asasaara ubbau odanaassa gidenneeyye?” yaagiis.

13 Hegaappe guyyiyan Asooretu gadaawai denddi eqqidi, ba qaalaaxoqqu oottidi, Ibraisxxe qaalan hagaadan yaagiis; “Asoore kawoi wolqqaamai inttena giyoobaa siyite!

14 Kawoi inttena hagaadan yaagees; ‘Hizqqiyaasi inttena cimmoppo; aissi giikko, i inttena ta kushiyaappe wotti ekkanaau danddayenna.

15 I inttena, “GODAI tuma nuna ashshana; ha katamaikka Asoore kawuwaa kushiyan gelenna” yaagidi inttena GODAN ammantoppo’ yaagees.

16 “Ee, intte Hizqqiyaasi odiyoobaa siyoppite. Asoore kawoi inttena, ‘Tanaara sigettite; haa taakko kiyite. Yaatikko, intte ubbaikka intte woiniyaa teeraappenne intte balasiyyaa teeraappe miishshana; intte bookkido ollaappekka haattaa uyishshana.

17 Hegaappe guyyiyan taani yaada, inttena intte biittaa milatiya biitti ekkada efaana. He biittai kattinne woine eessi, oittinne woine ataakilttee kumido biittaa’ yaagees.

18 “Hizqqiyaasi inttena, ‘GODAI nuna ashshana’ yaagidi cimmennaadan naagettite. Dere asatu xoossatuppe ba biittaa Asoore kawuwaa kushiyaappe ashshida xoossi de7iiyye?

19 Hamaata xoossatinne Arifaada xoossati awan de7iyoona? Safariwaima giyo katamaa

xoossati awan de7yoona? Eti Samaariyaa ta kushiyaappe wotti ekkidonaa?

²⁰ Ha biittatu xoossatu ubbaa giddon ba biitta ta kushiyaappe ai xoossi ashshidoogaa shin, GODAI Yerusalaame ta kushiyaappe ashshanee?" yaagiis.

²¹ SHin asai issi qaalanne ayyo zaarennan co77u giis. Aissi giikko, kawoi eta, "Ayyo ainne zaaridi odoppite" yaagi wottiis.

²² Hegaappe guyyiyan Hilqqiyaa na7ai kawo keettan aawatiya Eliyaaciimi, waanna xaafee SHeebininne taarikiyaa xaafee Asaafa na7ai Yo7aahi bantta maayuwaa pooshshidi, Hizqqiyaasakko biidosona; biidi Asooretu gadaawai giidobaa ubbaa ayyo odidosona.

37

*Kawoi Hizqqiyaasi Isiyaasa Zoriyaa Oichchiis
(Kawotu Maxaafaa Naa77antuwa 19:1-7)*

¹ Kawoi Hizqqiyaasi hegaa siyido wode, ba maayuwaa pooshshiis; pooshshidi waaruwaa maayidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa geliis.

² Kawo keettan aawatiya Eliyaaciimi, waanna xaafee SHeebininne cima qeeseti waaruwaa maayidi, Amoxa na7aa hananabaa yootiya Isiyaasakko baana mala kiittiis.

³ Kiittin eti Isiyaasakko biidi, "Hizqqiyaasi hagaadan yaagees; 'Hachchi gallassai meto gallassa, seera gallassanne yeella gallassa. Hegeekka na7i yelettanau wodee gakkin, bannakkada yelanau maccaaseessi wolqqi xayyoogaa mala.

⁴ De7o Xoossaa cayanaadan, a godai, Asoore kawoi, kiittido gadaawaa qaalaa GODAI ne Xoossai siyennan aggenna. Qassi GODAI ne Xoossai he siyido qaalaa daafan a qaxxayennan aggenna. Hegaa gishshau, nu asaa giddon palahi attanaageetussi woossa! yaagees” yaagidosona.

⁵ Kauwuaa Hizqqiyaasa ashkkarati Isiyaasakkko yiido wode,

⁶ Isiyaasi eta hagaadan yaagiis; “Intte godaassi hagaadan yaagidi odite; ‘GODAI nena, “Asoore kauwuaa ashkkarati tana cayishin, neeni siyido cashshaa qaalaassi yayyoppa.

⁷ Be7a, oduwaa siyidi, i ba biitti simmana mala, taani a giddon issi ayyaanaa wottana. Yaatada i ba biitti biidi, yan bisuwan haiqqanaadan, taani a oottana” yaagees’ yaagite” yaagiis.

*Asooreti Haranttuwaakka Naassidosona
(Kawotu Maxaafaa Naa77antuwa 19:8-19)*

⁸ Asoore kawoi Laakisha katamaappe denddidi biichchidoogaa Asooretu gadaawai siyidi, guyye simmiis. Simmidi kawoi Liibina kataman olettiyaagaa demmiis.

⁹ Kawoi Sanaakireebi, “Toophphiyaa Kawoi Tirihaaqi nena olanau yiis” yaagijo oduwaa siyiis. Siyidi Hizqqiyaasassi hagaadan yaagidi kiittiis;

¹⁰ “Yihudaa Kauwuaa Hizqqiyaasaaa, neeni ammanettiyo Xoossai nena, ‘Yerusalaamee Asoore kauwuaa kushiyan gelenna’ yaagidi cimmoppo.

¹¹ Be7a, Asoore kawoti biittata ubbaa muleera xaissidi, eti oottidobaa neeni siyadasa. Yaatin, neeni attuutee?

¹² Beni ta maizza aawati bashshido biittatu xoossati, hegeetinne Gozaana, Kaaraanenne

Rexeefa biittatu xoossatinne Talassaaran de7iya
Edene asaa xoossati he biittata bashshaappe
ashshidonaa?

¹³ Hamaata kawoi, Arifaada kawoi, Safari-waima kawoi, Henaa7a kawoinne liwa kawoi awan de7yoona?" yaagidi kiittiis.

¹⁴ Hizqqiyaasi dabddaabbiyaa kiitettida asat-uppe ekkidi nabbabiis. Nabbabido dabddaabbiyaa GODAA Beeta Maqidasiyaa ekki efidi, GODAA sinttan micciis.

¹⁵ Yaatidi GODAA hagaadan yaagidi woossiis;

¹⁶ "Abeet Ubbaappe Wolqqaama GODAU, kirubetuppe giddawan uttiya Israa7eela Xoossau, sa7aa kawotettatu ubbaa bolli ne xalaalai Xoossa. Saluwaanne sa7aa neeni medhdhadasa.

¹⁷ Abeet GODAU, ne haittaa haa yeggada siya. Abeet GODAU, ne aifiyaa pogada xeella. Nena, de7o Xoossa cayanau Sanaakireebi kiittido qaalaa siya.

¹⁸ "Abeet GODAU, Asoore biittaa kawoti kawotetta ubbaanne eta biittaa bashshidoogee ee tuma.

¹⁹ Eta xoossata taman xuuggi xaissidosona; aissi giikko, eta xoossati wonikka asa kushee massidi kessido mittanne shuchcha gidiyo gishshau, tumu xoossata gidokkona; hegaa gishshau, eti eta xaisidosona.

²⁰ Ha77i simmi abeet GODAU, nu Xoossau, ne xalaalai GODAA gidiyoogaa sa7aa kawotettati ubbai erana mala, neeni nuna a kushiyaappe wotta ekka!" yaagidi woossiis.

*Isiyaasi Kawuwaassi Yeddiido Kiitaa
(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 19:2-37)*

21 Hegaappe guyyiyan, Amoxa na7ai Isiyaasi Hizqqiyyaasassi haagaadan yaagidi kiittiis; “GODAI Israa7eela Xoossai haagaadan yaagees; ‘Neeni Asoore Kawuwaa Sanaakireeba gaasawan tana woosido woosaa siyas’ yaagees.

22 “GODAI Sanaakireebabaa haagaadan yaagidi haasayees;

“ ‘Xiyoonen de7iya asai nena karees;
Yerusalaame asai ba huuphiyaa qaattidi, nena
oosees.

23 Neeni cayidoogeenne toochchidoogee oonee?
Neeni o bollan ne qaalaa
xoqqu oottada haasayadii?

Qassi otoruwan oona
xoqqu gaada xeelladii?

Hegaa neeni oottidoi ta bollaana,
Israa7eela Geeshshaa bollaana gidennee!

24 Neeni kiittido asatu baggaara Godaa cayadasa.
Qassi haagaadan yaagadasa;

“Taani taayyo de7iya cora paraa gaaretun
xoqqa deretu huuphiyaa, Liibaanoosa De-
riyaa kiikiyaa kiyaas.

Kiyada ubbaappe aduqqiya zigatanne
ubbaappe lo77iya xiiddata qanxxaas.

Taani xoqqau wurssetta gaxaanne
tuujjuma woraa gakkaas.

25 Taani allaga biittatun
haattaa ollata bookkada,
haattaa etappe uyaas.

Gibxxe biittan goggiya haatta ubbaa
taani ta tohuwaa gomppan yedhdhada melis-
saas”

yaagadasa.

26 “ ‘Daro wodiyaappe kase,
neeni gimbettida katamata qoqqofada,
shuchcha keela kessana mala,
taani qofaa qachcha wottidoogaa neeni er-
abeikkii?

Taani ha77i poliyo halchchota
beni halchcha wottaas.

27 Hegaa gishshau, eta asaayyo wolqqai ixxin,
eti kauyyidosonanne yeellatidosona.

Eti gade maataa mala;
goshshan mokkida carshshaa mala.

Eti keettaa huuphiyan
mokkiya sharafaadaaninne ka77ennan
de7ishin,
leegee miido kattaadan hanidosona.

28 “ ‘SHin neeni uttiyoosaa,
kiyiyosaa, geliyoosaanne
ta bolli neeni hanqgettido hanqquwaa taani
erais.

29 Neeni ta bolli hanqgettido gishshaunne,
ne otoruwaakka taani siyido gishshau,
taani ne siiriyana ta duufuwaa aattana;
ne doonankka ta bixaalaa barssana.

Yaatada neeni yiido ogiyaara
taani nena guyye zaarana’ yaagees”
yaagiis.

30 Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Kawuwaa
Hizqqiyaasa hagaadan yaagiis; “Hagee
polettanaagau neeyyo malaatai hagaa: Ha laitti
intte azabba mokkida kattaa maana; laitti qassi
ha laitti mokkidaagaa azabbaa maana. SHin

kaalla laitti intte huuphen zeritenne cakkite; woiniyaa turaakka tokkitenne a teeraa miite.

³¹ Yihudaa asaa atettati xaphuwaan duge yed-didi, bollan aifiyaa aifiya mittaa mala gidana.

³² Aissi giikko, wuriiddi attidaageeti Yerusalaameppe, palahidaageetikka Xiyonepppe kiyana. Ubbaappe Wolqqaama GODAA mishoi hegaa oottidi polana.

³³ “Hegaa gishshau, Asoore kawuwaabaa GODAI hagaadan yaagees; ‘Asoore kawai ha kata-maa gelenna; woikko hagan ba wonddafiya dukkenna; woi ba gonddalliyaa oiqqidi, ha kata-maa sintti aadhdhenna; woikko qassi katamaa yuushuwaa biittaa dooriyan diddiqenna.

³⁴ Asoore Kawoi ba yiido ogiyaara guyye sim-mana; i ha katamaa gelenna. Taani GODAI hagaa odais.

³⁵ Taani ta bonchchuwaan gishshaunne ta ashkkaraa Daawita gishshau, ha katamaa boshissenan ashsha ekkana’ yaagees” yaagiis.

³⁶ He gallassi qammi GODAA kiitanchchai kiyidi, Asoore asai dunkkaanidosan, issi xeetanne hosppun tammanne ichchashu sha7u attumaasaa woriis. Yaatin, asai maallado suuridi be7iyo wode, haiqqida asaa ahai hegan kumiis.

³⁷ Hegaa gishshau, Asoore Kawoi Sanaakireebi denddidi, guyye simmi biidi, Nanawe kataman uttiis.

³⁸ Issi gallassi Sanaakireebi ba xoossaan Nisirooka keettan goinniiddi de7ishin, a naati Adiraamelekinne Sar77eexeri bisuwan a woridosona. Woridi Araaraate giyo biitti

baqatidosona. A na7ai Asiraadooni⁵ a sohuwan kawotiis.

38

Kawoi Hizqqiyaasi Harggidi Paxiis

*(Kawotu Maxaaafaa Naa77anttuwaa 20:1-11;
Hanidabaa Odiya Naa77antto Maxaaafaa 32:24-26)*

¹ He wode Kawoi Hizqqiyaasi harggidi, haiqqana matiis. Yaanidaashin Amoxa na7ai hananabaa yootiya Isiyaasi akko biidi, “GODAI nena, ‘Neeni haiqqaasappe attin paxakka; hega gishshau, ne keetaa giigissa’ yaagees” yaagiis.

² Yaagin Hizqqiyaasi godaakko simmi zin77idi, GODAA woossiis.

³ Woossiiddi, “Abeet GODAU, taani ne sinttan tumatettaaninne kumetta wozanan hemetti-doogaanne qassi nena ufaissiyaabaa oottidoogaa taayyo neeni hassayana mala, taani nena woossais” yaagidi woossiis; woossiiddi Hizqqiyaasi keehi mishettidi yeekkiis.

⁴ Hegaappe guyyiyan, GODAA qaalai Isiyaasakko hagaadan yaagiiddi yiis.

⁵ Yiidi, “Ba; baada Hizqqiyaasa, ‘GODAI ne maizza aawaa Daawita Xoossai hagaadan yaagees; ‘Taani ne woosaa siyas; ne afuttaakkka be7aas. Ne laittaa bolli taani neeyyo tammanne ichchashu laittaa gujana.

⁶ Nenanne ha katamaa Asoore biittaa kawuwaa kushhiyaappe ashshana; taani ha katamaayyo olet-tada ashshana” yaagees’ yaagiis.

---

⁵ **37:38 Asiraadooni:** I Ibrawetto qaalan “Esar-Haddon” geetettees.

7 Isiyaasi gujjidikka hagaadan yaagiis; “GODAI ba giido qaalaa polanaagau malaatai hagaa:

8 Be7a, Akaazi pude kiyanaa giigissido xekkan de7iya kuwai tammu tangguwaa guyye simmidi baanaadan, taani oottana” yaagiis. Yaagin kuwai tammu tangguwaa guyye simmidi biis.

9 Yihudaa kawoi Hizqqiyaasi harggi paxidoogaappe guyyyian, xaafido mazamuree hagaa:

10 Taani, “Ta de7o laittaayyo biron bagga gakkiyo wode, haiquwaa penggeera gelana haniyaanaa? Ta attida laittaa bonqqirrgin, mela attana haniyaanaa?” yaagaas.

11 Hegaadankka qassi, “Taani paxa de7iyaageetu biittan GODAA be7ikke; ha sa7an de7iyaageetu giddonkka naa77antto be7ikke.

12 Dorssaa heemmiyaagaa dunkkaaniyaadan, ta de7oi shodettiis. SHimainnee afalaa harppan xaaxiyoogaadan, taani ta de7uwaa xaaxaas; ikka tana wonddarashiyaappe duuttiis. Gallassaappe qammi gakkanaashin, neeni tana xais-sadasa” yaagaas.

13 Sa7ai wonttana gakkanaashinkka taani maaduwaa demmanau waassaas. SHin gaammuwaadan i ta meqettaa ubbaa menttiis. Qassi gallassappe qammi gakkanaashin, neeni tana xaiissadasa.

14 Taani cirashuwaadaaninne haatta kafuwaadan waassaas; haraphphedankka zuuzummaas. Ta aifeti saluwaa pude xeelliiddi xeelliiddi daafuridosona. Abeet Godau, taani un77ettaas; neeni tana ha un77uwaappe kessa!” yaagaas.

¹⁵ Hagaa ubbaa GODAI i ba huuphen oottiis; yaatin, taani ai gaanau danddayiyaanaa? Ta shemppoi keehippe un77ettido gishshau, xiskkoi taappe haakkiis.

¹⁶ Abeet Godau, hageetu mala yohotun asi paxa de7ees. Hai ta payyatettaa zaarada, tana paxa wottarkkii!

¹⁷ Be7a, taani ha gita tuggaa tuggatidoogee taayyo lo77o gidiis. Neeni ta shemppuwaa bashshaa ollaappe guyye zaarada ashshadasa; neeni ta nagara ubbaa neeppe guyye zaarada oladasa.

¹⁸ Aissi giikko, duufoi nena galatenna; haiqoikka nena sabbenna. Ciimma ollau due wodhdhiyaageeti nena ammanttees giidi ufaissaa oottokkona.

¹⁹ Taani hachchi nena galatiyoogaadan, paxa de7iyaageetu xalaalati nena galatoosona; neeni ammanttiyoogaa aawai ba naatussi yootees.

²⁰ GODAI tana ashshana; hegaa gishshau, nuuni nu de7o laitta ubban, GODAA keettan baqettan waaxettida diittan yexxana.

²¹ Hagaappe kase Isiyaasi, “Balasiyaa teeraa daaxxidi, a kixaa bolli wottite. Yaatikko, i paxana” yaagi wottiis.

²² Yaagin Hizqqiyaasikka, “Taani paxada GODAA Beeta Maqidasiyaa pude kiyanaagau malaatai aibee” yaagidi Isiyaasa oichchi wottiis.

39

*Baabilooneppe Kiitettidi Yiida Asata
(Kawotu Maxaafaa Naa77anttuwaa 20:12-19)*

¹ He wode, Baladaana na7ai, Baabiloone Kawoi Marodaaki Baladaani, Hizqqiyaasi harggidi paxidoogaa siyido gishshau, dabddaabbiyaanne imuwaa Hizqqiyaasayyo yeddiis.

² Yeddin Hizqqiyaasi kiitettidi yiida asata mokkiis. Yaatidi ba buquraa minjjiyo keettan de7iya biraa, worqqa, sawuwaa, al77o zaitiyaa, ba ola miishshaanne ba buquraa minjjiyo keettan de7iyaabaa ubbaa eta bessiis. Ba son woikko ba kawotettaa giddon de7iyaabaa ubbaappe Hizqqiyaasi eta bessennan aggidobi aibinne baawa.

³ Hegaappe guyyiyan, hananabaa yootiya Isiyaasi Kawuwaa Hizqqiyaasakko yiidi, “Ha asati woigidonaa? Eti auppe yiidonaa?” yaagidi oichchiis.

Oichchin Hizqqiyaasi, “Eti taakko haaho biittaappe, Baabilooneppe yiidosona” yaagiis.

⁴ Isiyaasi qassikka, “Eti ne son ai ai be7idonaa?” yaagiis.

Yaagin Hizqqiyaasi, “Eti ta son de7iya ubbabaa be7idosona; ta buquraa minjjiyo keettan de7iyaabaappe taani eta bessabeennabi aibinne baawa” yaagiis.

⁵ Hegaappe guyyiyan, Isiyaasi Hizqqiyaasa, “Ubbaappe Wolqqaama GODAI giyoobaa siya.

⁶ I hagaadan yaagees; ‘Ne kawo keettan de7iyaabai ubbabainne ne maizza aawati hachchi gakkanaashin shiishshidobai ubbabai muleera omoodettidi, Baabiloone biitti baana gallassati yaana; appe aibinne attenna.

⁷ Qassi neeyyo yelettana, ne ashonne ne suutta gidiya, ne attuma zaretuppekka omoodettidi

baana; biidi Baabiloone kawo keettan mureessa
gididi oottana' yaagees" yaagiis.

⁸ Yaagin Hizqqiyaasi zaaridi, "Neeni odido GODAA qaalai lo77o" yaagiis. Aissi giikko, Hizqqiyaasi, "Taani de7ido laittan saroinne woppai de7ana gidennee" yaagidi qoppiis.

40

Minttettoi Kumido Qaalaa

¹ Intte Xoossai hagaadan yaagees; "Ta asaa minttettite! Minttettite!"

² Yerusalaamessikka, a omooduwan de7ido wodee polettidoogaa, i nagarai atto geetettidoogaa yootite; i nagaraa gishshau, GODAI o naa77u dakko qaxxayidoogaa yootite" yaagees.

³⁻⁴ Issi hagaadan yaagiya cenggurssai siyettees; "Bazzuwan GODAA ogiyaa giigissite; nu Xoosayyo mela biittan aaho ogiyaa sitti oottite. Wombba ubbai xoqqu gaana; deree ubbainne kerai ubbai ziqqi gaana. Moorettida ogee salallana; kirttaakirtto biittaikka dembbattana.

⁵ He wode, GODAA bonchchoi qonccana; ashoo maayida ubbai hegaa issippe be7ana. Aissi giikko, GODAA doonai hegaa haasayiis" yaagees.

⁶ Issi cenggurssai, "Waassa!" yaagiyaagaa siyas.

Siyada taani, "Woigada waassoo?" yaagaas.

"Asai ubbai maataa mala; a bonchcho ubbaikka dembbaa ciishshaa mala.

⁷ GODAI ba shemppuwaa a bollan shemppiyo wode, maatai melees; ciishshaikka qoqqofettees. Asai tumu maataa mala.

8 Maatai melees; ciishshaikka qoqqofettees; shin nu Xoossa qaalai merinau eqqidi de7ees” yaagada waassa.

9 Nenoo mishiraachchuwaayootiya Xiyoonee, xoqqa deriyaa pude kiya; nenoo mishiraachchuwaayootiya Yerusalaamee, ne cenggurssaa wolqqappe xoqqu ootta; yayyoppa; xoqqu ootta; yaatada Yihudaa katamatussi, “Intte Xoossai hageeho” yaagada yoota.

10 Be7ite, Ubbaa Haariya GODAI wolqqaara yees; yin a qesee ayyo haarana. Be7ite, a woittoi aara de7ees; a oosuwaa waagaikka a sinttaana.

11 I ba wudiyaa henttanchchaadan mizees; ba dorssa maratakka ba qesiyan shiishshidi, ba kiyuwan idimmana. Xanttiyaageetakka loddara kaalettana.

Ummaappe Bolla Gidida IsraaZeela Xoossa

12 Haattata ba kushiyaa kophphiyan makkidai, salota takkaaruwan likkidai, biittaa buhiyaa qun77an makkidai, qassi deretanne keratakka meezaanan likkidai oonee?

13 GODAA Ayyaanaa azazidai, woikko a zoriyaabaa gididi tamaarissidai oonee?

14 I bau qonccanaadan, oonaara zorettidee? Woikko a sitta pirddaa ogiyaa oonee tamaarissidai? Woikko a aadhdhida eratettaa tamaarissidai woi a akeekaa ogiyaa bessidai oonee?

15 Be7ite, kawotettati gombbo giddon de7iya issi xohetta haatta mala. Eti meezaanan de7iya guutta baanadan qoodettidosona. Be7ite i haruurota liiqo baanadan denttees.

16 Liibaanoosa mittai ayyo eettanau gidenna; an de7iya do7atikka xuuggiyo yarshshuwaassi gi-dokkona.

17 Kawotettati ubbai a sinttan bainnabaa mala; eti a sinttan ubba bainna melaappekka guuttadan qoodettoosona.

18 Yaatin, Xoossa intte oonaara milatissuuteetii? Woikko aibiira likkissi xeelluuteetii?

19 Eeqa misile gidikko, kushe hiilla eriya asi a massees; hegaa qassi worqqaa tigyaagee worqqan sheeshshees; biraa tigyaageekka a bolli biraa sanssalataa medhdhees.

20 Hegaayyo miishshi bainna hiyyeesai yarshshuwau musenna mittaa doorees; yaatidi, he misilee qaaxxennaadan essanau kushe hiillaa eriya asa koyees.

21 EribEEKketii? Woikko siyibeekketii? Hagee intteeyyo koiroppe odettibeennee? Woikko sa7ai merettoosappe hagaa intte akeekibeekketii?

22 I biittaa irzzuwaappe bolla baggan ba araatan uttees; biittan de7iyaageeti a sinttan gumbburo mala. Salota magalashodan piddi oottiyaagee, qassi de7iyo soho oottidi, dunkkaanedan toliyaagee,

23 halaqata bainnabadan oottiyaagee, biittaa kaalettiyaageetakka hada oottiyaagee a.

24 Biron eti tokettosaaranne zerettosaara, qassi xaphuwaakka biron biittan yeddosaara, GODAI eta bolli carkkuwaa yeddiigiis; etikka melidosona; melin gotee eta suullaadan efi aggiis.

25 Geeshhai eta, “Yaatin, taani aara likkettanau tana oonaara milatissuuteetii?” yaagees.

26 Intte aifiyaa xoqqu oottidi, saluwaa xeelite; he xoolintteta medhdhidai oonee? I eta olanchchaadan kaalettees; eta qoodaakka erees. I eta ubbaakka eta sunttan sunttan xeesees. A anggaa gitatettaappenne a wolqqaa minotettaappe denddidaagan, etappe issoinne xayenna.

27 Nenoo Yaaqoobaa, nenoo Israa7eelaa, “Ta ogee GODAAPPE geemmiis; Xoossai ta pirddaa shenehoo giis” yaagada aissi amassalai? Qassi aissi hegaadan gaada haasayai?

28 Erabeikkii? Siyabeikkii? GODAI merinaa Xoossaa; i biittaa ubbaakka medhdhidaga. I daafureenna; woikko wolqqai au wurenna; ooninne a qofaa eranau danddayenna.

29 Daafuranchchau wolqqaa immees; minotetti bainnaagaukka minotettaa gujjees.

30 Harai atto yelaga naatikka daafuroosona; qassi wolqqaa wuroosona. Wodallatikka muleera daafuridi kunddoosona.

31 SHin GODAA ammanettidi naagiyaageeti, bantta wolqqaa ooraxissana. Eti arganttudan, qefiyana pude kiyana; woxxidi daafurokkona; hemettidikka wolqqaa wurokkona.

41

Israa7eelassi Xoossaa Maaduwaa

1 GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo abbaa doonan de7iya biittatoo, co77u giidi, taani yootiyoogaa siyite! Asai bantta minotettaa ooraxissona; eti haa shiiqona; shiiqidi haasayona. Ane nuuni pirddettanau issippe shiiqoos.

2 “Biyo soho ubban xooniya issuwaa arshsho baggappe denttidai oonee? I kawotettata a

sinttan aattidi immees; yaatin, i kawota tohuwaappe garssaara yedhdhees. I eta ba bisuwan baanaadan oottees; qassi ba wonddafiyan suullaadan oottees.

³ I eta yedettiiddi, a tohoi kase yedhdhibeenna ogiyaarakka saro kanttees.

⁴ Hagaa oottidaageenне polidaagee qassi yelatatakka koiroppe xeesidaagee oonee? Taani GODAI, koiroi, wursettaageetuurakka de7iyaagee, taani a” yaagees.

⁵ Abbaa doonan de7iya biittati be7idi yayyidosona; sa7aa gaxatikka kokkoridosona. Eti issippe shiiqidi, taakko yiidosona.

⁶ Asa ubbai ba shooruwaa shooruwaa maadees; qassi ba ishaa, “Minna” yaagees.

⁷ Kushiyaah iillanchchai worqaa tigyaaga minttettees; kalttan massiyaagee naariqan qoxxiyaagaa, “Minna” yaagees. I birataa issippe gattiyoogaa, “Hagee lo77o” yaagees; qassi he eeqai qaaxxennaadan, eti misimaariyan baxxannoosona.

⁸ GODAI hagaadan yaagees, “SHin nenoo Israa7eelaa, ta ashkkarau, taani doorido Yaaqoobaa, ta dabbuwaa Abrahaama zariyau,

⁹ taani nena biittaa gaxaappe ekkada, qassi wursetta haahosaappe xeegada, ‘Neeni ta ashkkaraa’ yaagidoogoo, taani nena dooraas; qassi taani nena olikke.

¹⁰ Taani nenaara de7iyo gishshau yayyoppa; taani ne Xoossa gidiyo gishshau dagammoppa. Taani nena minttana; qassi taani nena maad-dana. Taani nena ta xooniya ushachcha kushiyankaaafada oiqqana.

11 “Be7a, nena hanqgettiya ubbai yeellatidi kauyyana; nenaara eqettiyaageeti kasekka bainnabaadan hanidi xayana.

12 Nenaara oyettiyaageeta neeni koyana; shin neeni eta demmakka. Nenaara olettiyaageeti kasekka bainnabaadan, shufuro gididi xayana.

13 Aissi giikko, taani GODAI, ne Xoossai, ne ushachcha kushiyaa oiqqana. Nena, ‘Yayyoppa, taani nena maaddana.

14 Nenoo guxuniyau, Yaaqoobaa, inttenoo Israa7eela asau, yayyoppite; taani inttena maaddana. Taani, inttena woziyaagee, Israa7eela Geeshshaa’ yaagais.

15 Be7a, taani nena ooratta, qaranne achchaara de7iya, qoxxanau go7ettiyo miishsha oottaas. Neeni dereta qoxxada liqissana; keratakka suullaadan oottana.

16 Neeni eta suraggana; suraggin carkkoi eta efaana; goteekka eta laalana. SHin neeni GODAN ufaittana; qassi Israa7eela geeshshan bonchhet-tana.

17 “Hiyyeesatinne metootanchchati haattaa koyin etau xayiyo wode, qassi eta kookkeekka saamuwan meliyo wode, taani GODAI etau siyana; taani, Israa7eela Xoossai eta aggikke.

18 Taani mela xoqqa sohotun shaafaa, qassi wombbatu giddonkka pultuwaa xuussana. Bazzuwaa haatti eelliyoosa, qassi mela biittaakka haatti xuuqqiyoosa oottana.

19-20 Israa7eela Geeshshai hegaa medhdhidoooga, qassi GODAA kushee hegaa oottidoogaa asai be7ananne erana mala, qassi qoppananne issippekka akekana mala, taani bazzuwan

zigaanne guuganttaa, barsseneetiyaanne zaitiyaa wogaraa mokissana. Qassikka bazzuwan xiiddaa, odooruwaanne wogaraa issippe wottana” yaagees.

Xoossai Worddo Xoossata Ixxees

21 “GODAI, ‘Ane intte mootuwaa haa aattite’ yaagees. Yaaqooba Kawoi, ‘Ane intte markkaakkhaa ehiite’ yaagees.

22 Ane eti bantta misileta haa ehin, aibi hananau de7iyaakko, eta misileti nuuyyo yootona. Nuuni akekana malanne eta wurssettaakka erana mala, kase yohoti aibakko nuuyyo yootite; woi qassi sinttappe hananabaakka nuuyyo awaajjite.

23 Intte xoossata gidiyoogaa nuuni erana mala, sinttappe yaanau de7iyaabaa nuussi yootite. Nuuni dagammana malanne yayana mala, lo77o gidin iita gidin, ane issibaa oottite.

24 Be7ite, intte bainnabaa mala; intte oosoikka hada. Inttena dooriya asikka ba huuphiyau sheneyiyaagaa.

25 “Taani huuphessa baggappe issuwaa denttaas; denttin i yiis. Qassi ta sunttaa xeesiya issoi arshsho baggappe yaana. Urqqaa medhdhiyaagee urqqaa yedhdhiyoogaadan, i kaalettiyaageeta yedhdhana.

26 “Hagaa nuuni erana mala, kiro nuussi awaajjidai oonee? Woikko nuuni, ‘I likke’ gaana mala, kasetidi nuussi yootidai oonee? Ooninne hagaa yootidai baawa; ooninne hananabaa yootibeenna. Qassi intte qaalaakkha siyidai baawa.

27 Taani hagaa kasetada Xiyoonessi awaajjaas; qassi taani Yerusalaamessikka mishiraachchuwaa yootiyaagaa immaas.

28 SHin taani xeellido wode issoinne baawa; taani zoriyaa oichchiyo wode, eta misiletu giddon zaaruwaa immiya issoinne baawa.

29 Be7ite, eti ubbaikka hada; eta oosoikka mela; seerissidi medhdhido eta misileti mela carkko" yaagees.

42

Xoossaa Ashkkaraa

1 Taani kaafada oikkido ta ashkkarai, ta shemp-po an ufaittiyogee, taani dooridoogee hageeho. Taani ta Ayyaanaa a bolli wottaas; i kawotettatussi suure pirdaa ehaana.

2 I waassenna; woi ba qaalaa xoqqissenna; woi qassi ba qaalaa ogiyan sissenna.

3 Dincettida shombboquwaa i menttenna; qassi lii7attidi eexxiya muqaaddaakka i toissenna. I ammanettidi, suure pirdaa ehaana.

4 I biittan suure pirdaa essennan de7iiddi aggenna; woikko guyye geenna. Abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai a higgiyaa siyanau naagees.

5 Xoossai GODAI, salota medhdhidi miccidaagee, sa7aanne sa7aappe kiyiyaabaa ubbaa oottidaagee, sa7an de7iya asau shemppuwaa immiyaagee, an hemettiya ubbau de7uwaa immiyaagee hagaadan yaagees;

6-7 "Taani GODAA; taani nena xillotettan xeesaas; taani ne kushiyaa oiqqada, nena naagana. Neeni qooqiyyaa aifiyyaa dooyana mala,

omoodettidaageeta omooduwaa keettaappe
kessana mala, xuman de7iyaageetakkka
qasho keettaappe kessana mala, taani nena
kawotettatussi poo7o oottada, qassi asaassikka
maachcha oottada immana.

⁸ Taani GODAA; hegee ta sunttaa. Ta
bonchchuwaa taani harau immikke; ta
galataakka masettidi giigida misiletussi immikke.

⁹ Be7ite, kase taani yootidobati ubbai poletti-
dosona. Ha77i qassi taani oorattabaa awaajjais;
eti hananaappe kasetada taani intteyyo yootais”
yaagees.

Galataa Yettaa

¹⁰ GODASSI ooratta mazamuriyaa yexxite;
biittaa gaxaappe doommidi, a galataa yootite.
Abbaa bollan biyaageetinne
an kumida ubbaikka ane waassona.
Abbaa doona biittatinne etan de7iya ubbaikka
yexxona.

¹¹ Bazzoinne bazzon de7iya katamati,
qassi Qeedaare asai de7iyo moottatikka
bantta qaalaa xoqqu oottona.
Selaa7a giyo kataman de7iyaageetikka
deriyaa huuphiyaappe bantta ililssaa sissona.

¹² Eti bonchchuwaa GODAU immona;
a galataakka gaxa biittatun awaajjona.

¹³ GODAI mino asadan kiyana;
olanchcha asadan, i ba hanqquwaa denttana.
I waassana;
ba qaalaakka xoqqu oottidi alaahana.
I mino gidiyoogaa ba morkketa bessana.

Xoossai Ba Asaa Maaddanau Qaalaa Geliis

¹⁴ GODAI hagaadan yaagees;

“Adussa wodeesappe taani saruwan takkaas;
 co77u gaada danddayaas.
 Ha77i maaretai oikkido maccaaseedan,
 taani waassana;
 tookka tookkada shemppananne peenuqana.

15 Taani deretanne kerata laalana;
 etan mokkidabaa ubbaa melissana.
 Shaafata haruuro kessana;
 deelletakka melissana.

16 “Taani qooqeta
 eti erenna ogiyaara ehaana;
 eti erenna loossuwaarakka kaalettana.
 Eta sinttan de7iya xumaa poo7uwau laammana;
 kirttaakirtto sohuwaakkha salallissana.
 Hageeta taani etau oottana;
 taani eta mulekka aggikke.

17 SHin massidi giigissido misiletun ammanet-
 tiyaageeti,
 qassi seerissidi giigissido misileta,
 ‘Intte nu xoossata’ yaagiyaageeti
 guyye simmana.
 Eti muleerakka yeellatana”
 yaagees.

Israa7eela Asai Tamaarennan Ixxido Ixuwaa

18 GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo tulletoo,
 siyite; inttenoo qooqetoo, intte be7ana mala xeel-
 lite.

19 Ta ashkkaraappe hara qooqee oonee?
 Taani kiittiyo uraappe hara tullee oonee?
 GODAASSI dummatida uraadan, woikko GODAA
 ashkkaraadan qooqee oonee?

20 Darobaa xeellaasa; shin akekakka. Ne hait-
 tikka dooya; shin siyakka” yaagees.

²¹ GODAI ba xillotettaa gishshau, ba higgiyaan gitayanaunne bonchchanau dosiis.

²² SHin hagee asai bonqqettiisinne wotti eketii. Eti ubbaikka diizzan ohettidi, qasho keet-tan qosettidosona. Eti bonqqettidosona; shin eta ashshiyaabi baawa. Qassi omoodettidosona; shin ooninne, “Zaarite” yaagiyaaabi baawa.

²³ Intte giddoppe hagaa siyanai oonee? Qassi sinttappe yaana wodiyaabaa ezgganai oonee?

²⁴ Yaaqooba omooddiyaagau, Israa7eela bon-qqiyaagau aattidi immidai oonee? A bollan nuuni nagaraa oottido, a ogiyan eti beennan ixxidonne a higgiyaukka eti azazettennan ixxido GODAA gi-denneyye?

²⁵ Hegaa gishshau, i eta bolli ba hanqquwaa suuluwaanne yashshiya olaa gussiis; i eta yushuwan tamaa eettiis, shin eti eribookkona; i eta xuuggiis; shin eti akeekibookkona.

43

Xoossai Ba Asaa Ashshana Giis

¹ SHin nenoo Yaaqoobaa, nenoo Israa7eelaa, nena medhdhida GODAI hagaadan yaagees; “Taani nena wozido gishshau yayyoppa. Taani nena ne sunttan xeesaas; neeni taagaa.

² Neeni haattaa gidduwaara pinniyo wode, taani nenaara gidana. Neeni shaafatu gidduwaara pinniyo wodekka eti nena muukkokkona. Neeni tamaa giddoora aadhdhiyo wode, xuugettakka; lacoikka nena meenna.

³ Aissi giikko, taani nena Ashshiyaagaa Israa7eela Geeshshaa, GODAA ne Xoossaa. Taani

Gibxxe neeyyo wozo oottada, Toophphiyaanne
Saaba ne laamiyaa immana.

⁴ Neeni ta sinttan al77onne bonchcho gidiyo
kishshaunne, taanikka nena siiqiqo gishshau, ne
laamiyau asaa, ne shemppuwaa laamiyaukka ka-
wotettata immana.

⁵ “Taani nenaara de7iyo gishshau yayyoppa;
taani ne zerettata arshshoppenne arggoppe shi-
ishshada ehaana.

⁶⁻⁷ Taani huuphessa baggaa, ‘Eta zaarada eha!’
yaagana. Tohossa baggaakka, ‘Eta teqqoppa’
yaagana. Ta attuma naata haahuwaappe, ta
macca naatakka sa7aa gaxaappe ehaana; ta sunt-
tan xegettida ubbata, taani ta bonchchuwau
medhdhidooogeeta, taani giigissidoogeetanne oot-
tidoogeeta hammite” yaagana.

Israa7eeli Xoossaa Markka

⁸ Aifee de7ishin qooqida asata, haittaikka
de7ishin tullidaageeta kessa;

⁹ Kawotettati ubbai issippe shiiqona; asaikka
ya7aa utto. Eta giddoppe hagaa yootanaunne
kase aadhdhida yohota nuna bessanau dand-
dayiyai oonee? Hara asaikka siyidi, “Hagee tuma”
yaagana mala, eti likke gidiyoogaa bessanau
bantta markkata echoona;

¹⁰ GODAI hagaadan yaagees; “Intte ta markkata;
intte tana erana malanne ammanana mala,
qassi taani Xoossaa gidiyoogaa akeekana mala,
taani doorido ta ashkarati inttena. Taappe
kase hara xoossi merettibeenna; woikko taappe
guyiyankka hara xoossi de7enna.

¹¹ “Tanattennee; taani GODAA. Taappe attin,
hara ashshiyaabi baawa.

12 Taani yootaas, ashshaasinne awaajaas. Intte giddon hara allaga xoossi de7ibeenna. Taani Xoossaan gidiyoogau taayyo intte markkata.

13 Taani Xoossaan; xaphoppe doommadakka taani tanattennee. Ta kushiyaappe ooninne ashshenna; taani oottidoogaa laammanau dand-dayiyaabi baawa” yaagees.

Baabilooneppe Kessi Ekkiyoogaa

14 GODAI, inttene Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Intte gishshau, Baabiloone kiittada eta gordde mittaa menttana; eta lilssaikka zilaassau laamettana.

15 Taani GODAA, intte Geeshshaa, Israa7eela medhdhidaagaa, intte Kawuwaa” yaagees.

16 Abbaa giddon ogiyaa, wolqqaama haattatu giddoorakka loossuwaa kessidi,

17 para gaaretanne parata, olanchchatanne mino asata abbau ehiidi, eti denddennaadan zaqqulssida GODAI, qassi eta muqaaddaa lacuwaadan toissida GODAI hagaadan yaagees;

18 “Kase yohota haasayoppite; benibatakka qoppoppite.

19 Be7ite, ha77i taani oorattabaa oottais; ikka ha77i mokkees. Intte hegaa erekketiyye? Taani bazzon ogiyaa, mela biittankka shaafata kessana.

20-21 Bazzo do7ati, worakanatinne yanchchati tana bonchchana. Aissi giikko, ta galataa awaa-jjana mala, ta giigissidonne doorido ta asaassi taani bazzon haattaa, mela biittankka shaafata immais.

Israa7eela Nagaraa

22 “SHin nenoo Yaaqoobaa, neeni ta sunttaa xeesabaakka; nenoo Israa7eelaa, neenikka tana salettadasa.

23 Neeni taayyo xuuggiyo yarshshuwaassi dorssaa ehabaakka; woi hara yarshshotunkka tana bonchchabaakka. Taani nena kattaa yarshshuwaa imma gaada waissabeikke; woi qassi ixaanaa imma gaada daafurssabeikke.

24 Neeni taayyo ixaanaa miishshan shammabaakka; woikko ne mehiyaa yarshshuwaa modhdhuwan tana kalissabaakka. SHin neeni ne nagaran tana waissadasa; ne naaqwankka tana daafurssadasa.

25 “Tana, ne mooruwaan ta gishshau gaada quciyai tanattennee; ne nagaraakka zaarettada hassayikke.

26 Tana hassayissa; ane issippe ha yohuwaa mootettoos. Neeni xillo gidiyogaa be7anau ane ne yohuwaa bidda.

27 Ne kiro aawai nagaraa oottiis; nena tamaarissiyaageetikka tana naaqqidosona.

28 Hegaa gishshau, taani Beeta Maqidasiyaa halaqata tunissaas; Yaaqooba bashshau, Israa7eelakka cashshau aattada immaas” yaagees.

44

GODAI Xoossa Xalaala

1-2 GODAI hagaadan yaagees; “Ta ashkkarau Yaaqoobaa, taani doorido Israa7eelaa, ha77ikka siya. Taani nena medhdhaas; ne aayee uluwan nena giigissaasinne maaddaas. Ta ashkkaraa Yaaqoobaa, taani dooridoogoo, yayyoppa.

³ Taani saamettida biittan haattaa gussana; mela biittankka pulttuwaa gogissana. Taani ta Ayyaanaa ne naatu bolli, ta anjuwaakka ne zerettatu bolli gussana.

⁴ Haattaa doonan mokkida maataadan, qassi goggiya pulttuwaa lanqqiyan de7iya mittaadan, eti mokkana.

⁵ Issoi, ‘Taani GODAAGAA’ yaagana; harai qassi bana Yaaqooba sunttan xeesana; haraikka, qassi ba kushiyaa bollan, ‘Taani GODAAGAA’ yaagidi xaafana; i qassi bana Israa7eeli xeegettiyo siiqo sunttan xeesana” yaagees.

⁶ GODAI, Israa7eela Kawoi, a Woziyaagee, Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaadan yaagees; “Kiroi tana; wurssettaikka tana. Taappe hara Xoossi baawa.

⁷ Ta mali oonee? De7ikko ane awaajjo; qassi ane ta sinttan eqqidi yooto. Beniisappe doommidi, sinttappe yaanabata yootiyaagee oonee? Ane eti sinttappe hananabaa nuuyyo yootona.

⁸ Yayyoppite; qassi dagammoppite. Taani hagaan intteyyo beniisappe doommada yootabeikkinaa? Qassi awaajjabeikkinaa? Hegau taayyo intte markka. Taappe attin, hara Xoossi de7ii? Hara Zaalli baawa; taani oonanne erikke” yaagees.

Eeqaa Goinuwaa Bolli Haasayettida Bore Haasayaa

⁹ Eeqa misileta massidi medhdhiya ubbatihada; eti an ufaittiyoobati eta go77okkona. Eta markkatikka be7okkonanne erokkona. Hegaa gishshau, eti yeellatana.

¹⁰ Xoossa giigissidai, woikko aibaunne go77enna misile massidai oonee?

¹¹ Be7ite, a laggeti ubbai yeellatana; kushe hilanchhati ubbai asa. Ane eti ubbaikka issippe shiiqidi eqqona. Eti yayyana; qassi eti ubbaikka issippe yeellatana.

¹² Birataa qoxxiyaagee ba qoxxiyo birataa taman wottees; wottidoogee bonqqidaagaa naariqan qoxxidi, ba mino qesiyan a meretaa giigissees. Hegaa giigissidi namisettees; a minotettaikka wurees. Haattaakka uyenna; labbanees.

¹³ Anaxee wodoruwan likkees; likkidi irssaasiyan a bolli malaataa wottees; yaatidi maloogiyen lil77issee. Lil77idaagaa likkidi, puulaara de7iya asa misile milatissi giigissidi, ba son wottees.

¹⁴ I hegaa oottanau zigaa qanxxees; woikko wolaa woi xiiddaa wora giddoppe dooridi diccanaadan oottees. Woi ixxikko, i zigaa tokkin, irai a dichchanaashin naagees.

¹⁵ Hegaappe guyyiyan, i assi eettiyo mitta gidees; ikka appe baggaa ekkidi, eettidi ho77ees; qassi baggaa eettidi, oittaa uukkees. Appekka xoossaa medhdhidi, ayyo goinnees; qassi misiliyaa massidi, a sinttan gufannees.

¹⁶ Appe baggaa taman eettidi, qumaa kattees; baggan ashuwaa xiixxidi, kallidi mees. Qassi tamaa ho77i simmidi, “Hashshukkonne, laa hagee aiba ho77ii!” yaagees.

¹⁷ Qassi attida mittaa massidi, bau goinniyo xoossa misile kessees. He misiliyaa sinttan gufannidi, ayyo goinnees; yaatidi, “Neeni ta xoossaa gidido gishshau, tana ashsha” yaagidi woossees.

¹⁸ Eti ainne erokkona; ainnekka akekkokkona.

Aissi giikko, eti be7enna mala, eta aifee goozettiis; qassi akekenna mala, eta wozanaikka gorddetiis.

¹⁹ Eeqaa oottiya asi ba wozanan, “Appe baggaataman eettaas; a bonqquwankka oittaa uukkaas; ashuwaakka an xiixxada maas. Yaatin, appe attidaagaa sheneyiya eeqaa oottada medhdhoo? Qassi mittaa muduwau gufannada goinnoo?” yaagiyo eri woi akeeki oossinne baawa.

²⁰ I bidinttaa mees; a cimettida wozanai a worakalettiis. I ba shemppuwaa ashshanau woikko, “Ta ushachcha kushiyan de7iyaagee eeqappe attin, Xoossaan gidenna” gaanau danddayenna.

Xoossaai Medhdhidaagaanne Ashshiyaaagaa

²¹ GODAI hagaadan yaagees; “Yaaqoobaa, nenoo Israa7eelaa, neeni ta ashkkaraa gidiyo gishshau, ha yohota hassaya. Taani nena giigissaas; neeni ta ashkkaraa. Nenoo Israa7eelaa, taani nena dogikke.

²² Taani ne mooruwaa shaaraadan, ne nagaarakka ciggaaraadan quccaas. Taani nena wozido gishshau, taakko simma” yaagees.

²³ Inttenoo salotoo, GODAI hagaa oottido gishshau, ufaissan yexxite. Inttenoo biittaa ciimmatoo, ililite. Inttenoo deretoo, woraunne a giddon de7iya mittaa ubbau, mazamuriyaa kinchchite. Aissi giikko, GODAI Yaaqooba wozis; qassi Israa7ela giddonkka i bonchchettana.

²⁴ Nena Woziyaagee, aayee uluwan nena tilida GODAI hagaadan yaagees; “Taani GODAA, ubba yohota Medhdhidaagaa; salota tarkka tolidaagaa; sa7aakka tarkka miccidaagaa. Ta hegaa oottiyo wode, tanaara ooni de7ii?

25 Taani worddo hananabaa yootiyaageetu malaataa hada oottais; qassi shareechchotakka eeyya kessais. Taani aadhdhida eranchchata guyye zaarais; eta eraakka eeyya oottais.

26 Taani ta ashkkaraa qaalaa minttais; ta kittidoogeeti hanana giidobaakkka polais. Taani Yerusalaame katamaa, ‘Neeni asi de7iyo soho gidaana’ yaagais; Yihudaa katamatakkka, ‘Intte simmidi keexettana; intte gimbbiyaakkka ooraxis-sana’ yaagais.

27 Taani haattaa ciimmatakka, ‘Melite! Intte goggiya haattatakka melissana’ yaagais.

28 Qassi Qiiroosa, ‘Neeni ta asaa heemmiyaa-gaa; neeni Yerusalaame katamaa, “Ne simmada keexettana” yaagadanne, Beeta Maqidasiyaakkka, “Ne baasoi baasettana” yaagada ta halchchuwaa poliyaagaa’ yaagais” yaagees.

45

Xoossai Qiiroosa Kawo Kessanau Dooris

1 GODAI tiyidoogau, kawotettata ayyo haaris-sana mala, kawotu gitaa birshhana malanne penggeekka ayyo a sinttan dooyettana mala, a ushachcha kushiyaa oiqqido Qiiroosau GODAI ha-gaadan yaagees;

2 “Taani ne sinttaara baana; dereta demb-bayana. Nahaasiyaa birataa sanqqata menttana; birata hiraqotakka qanxxana.

3 Nena ne sunttan xeesiyaagee tana GODAA, Israa7eela Xoossaa gidiyoogaa neeni erana mala, taani neeyyo xuma sohuwan de7iya aquwaanne geeman qosettida dureetaa immana.

4 Ta ashkkaraa Yaaqooba gishshaunne taani doorido Israa7eela gishshau, taani nena ne sunttan xeesais. Neeni tana erana xayikkonne, taani nena bonchcho sunttan xeesais.

5-6 “Taani GODAA; taappe hari baawa; taappe hara Xoossi de7enna. Awai mokkiyoosaappe biidi, wulliyosaa gakkanaashin de7iya asai taappe hari bainnaagaa erana mala, taani nena gixissais. Gidikkonne, neeni tana erabaakka. Taani GODAA; taappe hari baawa.

7 Taani poo7uwaa oottais; xumaakka medhdhais. Sarotettsaa oottais; bashshaakka ehais. Taani GODAI, ha ubba yohota oottiyaagaa.

8 “Inttenoo salotoo, bollappe duge xillotettaa tigite; shaaratikka a bukkona. Biittai dooyetto; dooyettin atotettaikka pude mokko. Xillotettaikka aara issippe dicco. Taani GODAI hagaa medhdhaas.

Xoossai Meretaassinne Taarikiyaassi Godaa

9 “Bana Medhdhidaagaara baaxetiyaagau aayye7ana! Aissi giikko, i urqqa miishshaappe issuwaa. Urqqai medhdhiyaagaa, ‘Ai oottai?’ woi qassi, ‘Neeni hiillaa erakka’ yaagiyye?

10 Ba aawaa, ‘Ai yeladii?’ yaagiya urau, woikko ba aayyiyo, ‘Ai maarettadii?’ yaagiya urau aayye7ana!

11 GODAI, Israa7eela Geeshshai, a Medhdhidaagee, hagaadan yaagees; ‘Sinttappe hananabaa eranaunne ta naatubaa tana oichchanau intte besseetii? Ta kushiyan taani oottanabaakka tana azazanau besseetii?

¹² Taani sa7aa oottaas; asaakka a bolli medhdhaas. Salota taani ta kushiyen tolaas; etan de7iya meretata ubbaakkha azazaas.

¹³ Taani Qiiroosa xillotettan denttaas; a ogiyya ubbaakkha suure oottana. Miishsha qanxxenan, woikko mattaaye immennan, i ta katamaa keexxana; ta asaakka omooduwaappe kessana' yaagees. Taani Ubbaappe Wolqqaama GODAI hagaagaa odais" yaagees.

¹⁴ GODAI hagaadan yaagees; "Gibxxe durettinne Toophphiyaa zal77ee, qassi geesaa adussa gidiya Sabaa7ata asatikka neekko yiidi, nebaa gidana. Eti sanssalatan qashettidi, nena kaallana. Eti neeyyo goinniiddi, 'Xoossai ne xallaara de7ees; hari baawa; appe hara xoossi baawa' yaagidi neeyyo watiwatana" yaagees.

¹⁵ Abeet Xoossau, Israa7eela Ashshiyaagoo, tumuppe neeni nena genttiya Xoossa.

¹⁶ Eeqaa medhdhiyaageeti ubbaikka yeellatananne kauyyana. Eeqa misiliyaa medhdhiyaageeti ubbai issippe kaushshau baana.

¹⁷ SHin Israa7eela GODAI merinaa atotettan ashshirgiis; intte merinaukka yeellatekketanne kauyyekketa.

¹⁸ Salota medhdhida GODAI, biittaakkha giigisidi oottidaagee, qassi asi de7anaadaanappe attin, biittaa coo medhdhibeenna Xoossai hagaadan yaagees; "Taani GODAA; taappe hari baawa;

¹⁹ taani geeman, awankko issi xuma biittan haasayabeikke. Yaaqooba zerettaassikka, 'Tana mela sohuwan koyite' gabeikke. Taani GODAI tumaa haasayaais; likkebaa odais.

Saluwaa Sa7aa Medhdhida Xoossaanne Baa-biloone Eeqata

20 “Inttenoo kawotettatuppe attidaageetoo, issippe shiiqidi haayite; mataa shiiqite. Mittaappe oosettida eeqa misiliyaa tookki yuuyiyaageetaunne, ashshanau danndayenna xoossaa woossiyaageetau eri baawa.

21 Ane yootite; intte mootuwaa shiishshite; etikka ane issippe zorettona. Adussa wodiyappe kase hagaa odidai oonee? Benippe hagaa awaajjidai oonee? Tana GODAA gidikkinaayye? Taappe attin hara Xoossi baawa. Taani xillo Xoossaanne Ashshiyaagaa. Taappe hari baawa.

22 “Inttenoo biittaa gaxan de7iya ubbatoo, taakko simmidi, attite. Aissi giikko, taani Xoossa; taappe hari baawa.

23 Taani ta huuphiyan caaqqaas; guyye simmenna qaalai ta doonaappe xillotettan kiyis: ‘Asai ubbai taayyo gulbatana; inxxarssa ubbaikka tanan caaqqana’ yaagaas.

24 “Eti tabaa haasayiiddi, ‘Xillotettainne minotettai GODAA xalaalan de7ees’ yaagana” yaagees.

A ixxiyaageeti ubbai akko yaana; yiidi yeellatana.

25 SHin Israa7eela zerettai ubbai GODAN, xoonuwaanne bonchchuwaa demmania.

46

1 Beela giyo Baabiloone eeqai goinnees; Naba giyo eeqaikka hokkees. Kase intte tookkiyo eta misileti ha77i caana mehetu bollan caanettidi, etau deexo tooho gididosona.

² Caana meheti deexuwaappe denddidaagan, caanaara issippe kunddidosona; eeqati banttana ashshanau danddayenna gishshau, bantta hu-uphiyaukka omoodettidi biidosona.

³ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, Israa7eelappe attidaageetoo, Yaaqooba zaretoo, taani yootiyoogaa siyite; intte yelettido wodiyaaappe doommada taani inttena tookkaas.

⁴ Intte cimmana gakkanaashinkka taani tanakka; intte puulummanaa gakkanaashinkka, taani inttena maaddana. Taani inttena medhdhaas; taani inttena denttana; taani inttena tookkananne ashshana.

⁵ “Tana o mala guuteetii? Qassi oonaara likkissuuteetii? Nuuni issi mala gidanaadanan, tana oonaara gatti xeelluuteetii?

⁶ Worqqaan bantta qarcciitaappe qoliyaageetinne biraa meezaanan wottidi likkiyaageeti hegaa etau xoossa oottidi medhdhana mala, worqqaan tigiyagaaga qaxaroosona. Ikka xoossa oottidi medhdhees; yaatin, eti he eeqaa sinttan hokkidi goinnoosona.

⁷ Eti a denttidi, bantta hashiyan tookkoosona; tookkidi a sohuwan a wottoosona. Yaatobare i hegan eqqi aggees; hegaappe yaa haa qaaxxenna. Issi asi ayyo waassikkokka, zaaruwaa immenna; qassi a metuwaapekkka a ashshenna.

⁸ “Inttenoo nagaranchchatoo, hagaa hassayitenne qoppite; intte wozanan kahan wottite.

⁹ Beni wode hanida yohota hassayite. Aissi giikko, taani Xoossaa; hari baawa. Taani Xoossaa; ta mali ooninne baawa.

¹⁰ ‘Ta qofai minnana; qassi taanikka ta halchchuwaa ubbaa polana’ yaagais. Wurssettan hananabaa doomettan, qassi biron hanibeenna yohota beni wodiyappe doommada awaajjais.

¹¹ Arshsho baggappe bonqqiya kafo, haaho bittaappe ta qofaa poliya asa taani xeesada, taani giidoogaa taani polana; taani halchchidobaakka taani oottana.

¹² “Inttenoo wozanai muumidoogeetoo, xillotettaapekka haakkidaageetoo, taani yoootiyoogaa siyite;

¹³ taani ta xillotettsa mataa ehais; ikka haaho gidenna. Ta atotettai gam77enna; taani ta atotettsa XiyooneSSI, ta bonchchuwaakka Israa7eelassi immana” yaagees.

47

Baabiloone Bolli Yiya Pirddaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Bii Baabiloone geela7ee, duge wodhdha; wodhdhada baanan utta. Bii Kaladaawetu na7ee, ne kawotaa araataa aggada sa7an utta. Aissi giikko, hagaappe sinttanau neeni saaphotiyaaronne baalotiyaaro geetettakka.

² Woxaa ekkada kattaa gaacca. Ne gullettaa qaara; ne adussa maayuwaakka kessa. Ne xifaa bessa; yaatada shaafata pinna.

³ Ne kalloi qaarettana; ne pokkoikka beet-tana. Taani haluwaa kiyana; oossikka qarettikke” yaagees.

⁴ Nuna Woziyaagee, ayyo sunttai Ubbaappe Wolqqaama GODAA gidiyoogee, Israa7eela Geeshshaa.

5 GODAI hagaadan yaagees; “Bii Kaladaawetu na7ee, ba; baada xuman co77u gaada uttaaga. Aissi giikko, hagaappe sinttau neeni kawotettatu kawiyo geetettakka.

6 Taani ta asaa hanqettaas; ta laataakka tunissaas; taani eta ne kushiyen aattada immaas. Neeni etau qarettabaakka; cimidaageetu bol-lankka ne qambbaraa keehi deexettadasa.

7 Neeni, ‘Taani merinay kawiyo gidana’ yaagadasa. Hegaa gishshau, ha yohota ne wozanan qoppabaakka; eta wurssettaakka hassayabaakka.

8 “Nenoo woppu gaada uttidaareenne ishaluwaa dosiyaaree, siya. Ne wozanan, ‘Tana; taappe attin, hari baawa. Taani am77e kiyikke; woikko yelada na7i bainna maine gidikke’ yaagadasa.

9 Ha naa77u yohoti issi gallassi aifee liphanaashin, ne bolli yaana. Ne bitai daro, ne murunnoikka gita wolqqaama gidikkonne, neeni ne naatuppe mela attiyoogeenne am77etettai ne bolli kumettan yiyoogee attenna.

10 “Neeni ne iitatettan ammanetta uttadasa; qassi, ‘Tana ooninne be7enna’ yaagadasa. Ne aadhhdhida eratettainne cincatettai nena wora kalettin, neeni ne wozanan, ‘Tana, taappe attin, hari baawa’ yaagadasa.

11 SHin neeni waata daadumatada haassanaakko erenna iitai ne bolli yaana. Neeni waagaa qanxxanau danddayenna boshai ne bollan wodhdhana; qassi neeni aibanne erenna bashshai qoppennan ne bolli yaana.

12 “Ane neeni ne naatettaasappe oottaidda de7ido ne bitaanne ne murunnuwaa ha77ikka

aggoppa. Ooni erii, ne googaadan hananaakko; woi neeni an daganttanaakko.

¹³ Zore xalaalan ne daafuradasa. Saluwaan xoolinttiyaa qoodiyaageeti, a xeellidi hananabaa yootiyaageeti, qassi, aginnaa xeeruwan xeeruwan ne bollan yaanabaa yootiyaageeti ane nena ashshona.

¹⁴ Be7a, eti durcca mala; tamai eta maana. Eti tamaa lacuwaappe banttana ashshanau danddayokkona. Hegee asi ba bollaa ho7ettanau ho77iyo bonqqa woikko qassi asi a sinttan uttanau danddayiyo tama gidenna.

¹⁵ Neeni etaara daafuridoogeeti, ne naatettaasappe doommidi, nenaara zal77idaageeti neeyyo hegaa mala. Eti ubbaikka ba ginaara ginaara laalettana; nena ashshiyaabikka issoinne baawa.

48

GODAI Sinttappe Hananabaa Eriya Xoossaa

¹ “Inttenoo Yaaqooba zaretoo, Israa7eela sunttan xeesettiyaageetoo, qassi Yihudaa zerettaappe yiidaageetoo, hagaa siyite. Intte GODAA sunttan caaqqeeta; Israa7eela Xoossaa xeeseteeta; shin tumatettaaninne xillotettan gidenna.

² Intte inttena geeshsha katamaa sunttan xeeseteeta; Israa7eela Xoossan zemppeeta; a sunttai Ubbaappe Wolqqaama GODAA.

³ “Taani kase hanidabata daro wodiyaaappe kase yootaas; ta doonaappe eti kiyidosona. Kiyin eti eesuwan polettanaadan, taani oottaas.

⁴ Aissi giikko, neeni yootin siyennaagaa, ne morggee birataa mala gidiyoogaa, ne som77oikka

nahaasiyaa giyo birataadan leeqqamennaaga taani eraas.

⁵ Hegaa gishshau, neeni, 'Hagaa ta eeqai oottiis; qassi ta masettida misiletinne ta seerissidi oottido misilee oottiis' geennaadan, taani hegaa neeyyo benippe doommada odaas. Qassi eti hananaappe kasetada, taani eta neeyyo awaajjaas.

⁶ "Neeni kase siyadasa; ha77i simmi hagaa ubbaa be7a. Yaatin, neeni hagaa ubbaa tuma giikkii? Ha77ippe doommada sinttanau neeni oorattabaa siyanaadan, taani oottana.

⁷ Eti ha77i merettidosonappe attin, beni merettibookkona. Neeni, 'Be7a, taani eta erais' geennaadan, hachchippe kase neeni mulekka etabaa siyabaakka.

⁸ Neeni mulekka siyabaakka; qassi mulekka erabaakka. Ne haitta benippekka dooyettibeenna. Aissi giikko, neeni cimmiyaaga gidiyoogaa taani erais; qassi yelettoosappekka neeni makkalanchcha geetettada xeesettadasa.

⁹ "Ta sunttaa gishshau, taani ta hanqquwaa zaarana; taani nena xaisennaadan, ta hanqquwaa teqqana.

¹⁰ Be7a, taani nena paaccaas; shin biraadan gidenna; taani nena metuwaa taman paaccaas.

¹¹ Taani ta gishshau, hagaa oottais. Aissi giikko, ta sunttai toshettanau taani koyikke. Taani ta bonchchuwaa harau immikke.

Qiiroosi Kaalettanau Xoossai Doorido Asa

¹² "Nenoo Yaaqoobaa, taani xeesido Israa7eela, taani giyoobaa siya. Taani tana; koirokka wurssettaikka tana.

¹³ Biittaa baasuwaa ta kushee baasiis. Salotakka ta ushachcha kushee micciis. Taani eta xeesiyo wode, eti issippe eqqoosona.

¹⁴ “Intte ubbai issippe shiiqidi siyite; eeqatuppe hagee hananaagaa kasetidi yootidai oonee? GODAI dooridoogee a qofaa Baabiloone bolli polana; a qeseekka Baabiloone biittaa asaa bolli gidana.

¹⁵ Taani ta addiniitai a xeesaasinne ayyo yootaas; a ehiidai tana. Qassi i oottiyooobai ubbai ayyo injjetana.

¹⁶ “Taakko haa shiiqidi, hagaa siyite; taani koiroppa doommadakka geeman haasayabeikke; hegee hanido wodiyAAPPEKKA doommada taani yan de7ais” yaagees.

Qassi Ubbaa Haariya GODAINNE a Ayyaanai ha77i tana kiittidosona.

Xoossai Ba Asaassi Halchchido Halchchuwaa

¹⁷ GODAI, nena Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Taani GODAI, ne Xoossai, nena maaddiyaabaa tamaarissiyaagaa. Neeni baanau bessiya ogiyankka nena kaalettiyai tana.

¹⁸ Neeni ta azazuwaa siyidabaa gidiyaakko, ne sarotettai shaafaa haattaadan goggana shin; ne xillotettaikka abbaa beetaadan hanana shin.

¹⁹ Ne zaree abbaa shafiyaadan, ne naatikka qoodi bainna sa7aa baanaadan corattana shin; eta sunttaikka ta sinttappe xayennan woikko kichchennan aggana shin” yaagees.

²⁰ Baabiloone biittaappe kiyite; Baabiloone asaappekka baqatite! Qaalaa xoqqu oottidi, ufaissan hagaa haasayite; sa7aappe sa7aa gaxaa

gakkanaashin, hagaa kiittite. Kiittidi, “GODAI ba ashkkaraa Yaaqooba woziis” yaagidi odite.

²¹ I eta bazzo giddoora kaalettido wode, eti saamettibookkona. Zaallaappe haattaakka etau pulttiisiis; zaallaa i phalqqin, haattai xuuqqiis.

²² GODAI, “Iitatussi saroi baawa” yaagees.

49

Israa7eeli Biittan De7iya Asaayyo Poo7o

¹ Inttenoo, abbaa doonan de7iya biittatoo, taani odiyoogaa siyite. Inttenoo, haahuwan de7iya ka-wotettatoo, ezggite. Taani yelettanaappe kase GODAI tana xeesiis; qassi ta aayee uluwan de7ishin, ta sunttaa sunttiis.

² Ta inxxarssaa qara bisuwaadan oottiis; ba kushiyaa kuwan tana genttiis; i tana poshshido zubbe oottiis; yaatidi ba shoohuwaa giddon tana yeggidi qottiis.

³ I tana, “Neeni taani nenan bonchchettiyo ta ashkkaraa Israa7eela” yaagiis.

⁴ SHin taani hagaadan yaagaas; “Taani mela coo daafuraas; ta wolqqaakka go77ennabaaninne hadaban coo wurssas. Ta pird dai GODAA mataana; ta waagaikka ta Xoossaa mataana” yaa-gaas.

⁵ Ha77ikka, taani GODAA aifiyaa sinttan bonchchettido gishshaunne ta Xoossai taayyo wolqqa gidido gishshau, Yaaqooba akko zaaranauinne Israa7eela akko shiishshanau, taani au ashkkara gidanaadan, tana ta aayee uluwan tilida GODAI hagaadan yaagees;

⁶ “Neeni Yaaqooba zariyaa denttanaunne Israa7eelappe attidaageeta zaarada ehaanau,

neeni taayyo ashkkara gidiyoogee qii guuttabaa. Hegaa gishshau, ta atotettai biittaa gaxaa gakkanaadan, taani nena kawotettatuyyo poo7o oottana” yaagees.

⁷ Asai karidoogau, ixxidoogaunne deriyaa haariyaageetu ashkkarau, GODAI, Israa7eela Woziyaagee, Israa7eela Geeshshai hagaadan yaagees; “Ammanettiya GODAA gishshaunne nena doorida Israa7eela Geeshshaa gishshau kawoti be7idi, denddi eqqana. Deriyaa haariyaageetikka be7idi goinnana” yaagees.

Yerusalaamee Zaaretti Oosettana

⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Taani doorido wodiyan ne oishaa zaaraas. Atotettaa gallassi taani nena maaddaas. Taani nena naagana; neeni biittaa zaarettada essana mala, asi de7enna biit-tatakka neeni laatissana mala, taani nena asaayyo maachcha oottada immaas.

⁹ Omooduwan de7iyaageeta, ‘Kiyite!’ xumaa qashuwan de7iyaageetakka, ‘Birshshettite!’ gaana mala, asaassi maachcha oottada nena immaa. Eti ogiyaa lanqgen heemettana; booddila kera ubbaa bolli allaxxana.

¹⁰ Eti namisettokkona woi saamettokkona. Eta bazzuwaa mishoi xuuggenna; awaikka eta meenna. Etau qarettiyaagee eta kaalettana; pultto haattaakkokka eta laaggana.

¹¹ “Taani ta dereta ubbaa oge kessana; ta wogga ogetikka zanggaaraappe xoqqu gaana.

¹² Be7a, ta asai haahosaappe yaana: huuphessa baggaappenne arggo baggaappe yaana. Qassi Asi-waane biittaappekka yaana” yaagees.

¹³ Inttenoo salotoo, ufaissan yexxite. Nenoo biittau ufaitta. Inttenoo deretoo, ililite! Aissi giikko, GODAI ba asaa minttettiis; qassi ba metootanchchatussikka qarettees.

¹⁴ SHin Xiyoona, “GODAI tana aggi bayiis; Godai tana dogi bayiis” yaagausu.

¹⁵ GODAI hagaadan yaagidi zaarees; “Aayyiya ba xanttiyo na7aa doganau danddayaiyye? Ba uluwaappe yelido na7au qarettekkeeyye? Geel-ladan a dogiyaakkokka, taani nena dogikke!

¹⁶ Be7a, taani nena ta kushiyaa gomppan xaafa wottaas; ne dirssaa gimbbetikka ubbatoo ta sint-tan de7oosona.

¹⁷ “Nena zaarettidi keexxiyaageeti yaana; nena qolidaageeti kiyidi baana.

¹⁸ Ane xoqqu gaada, ne yuushuwaa xeella; ne naati ubbai issippe shiiqidi, neekko yaana. Taani GODAI ta de7uwan caaqqais: neeni eta ub-baa alleeqodan maayana; bullashettanau haniya maccaaseedan, neeni eta qumaayana.

¹⁹ “Ne bashsha sohotinne baisa biittati ha77i nenan de7iya asaassi keehi un77ana; qassi nena qolidaageetikka neeppe haakkana.

²⁰ Neeni kayyottiyo laittatun neeyyo yelettida naati ne haittan odiiddi, ‘Hagee sohoi nuuyyo keehi un77o; hegaa gishshau, nuuyyo de7anau aaho sohuwaa imma’ yaagana.

²¹ Yaagin neeni ne wozanan, ‘Hageeta naata ubbaa taayyo oonee yelidai? Taani yelada xontta attaas shin; taani mainaas shin; taani omood-ettada wora baas shin. Yaatin, hageeta oonee dichchidai? Be7a; taani tarkka attaas; yaatin

hageeti naati ubbai auppe yiidonaa?" yaagana" yaagees.

22 Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; "Be7a, taani kawotettatussi malaataa bessana; taani asaassi ta banddiraa essana. Eti ne attuma naata idimmidi ehaana; ne macca naatakka bantta hashiyan tookkidi ehaana.

23 Kawoti nena dichchiya aawata gidana; eta macca kawotikka nena xanttiyaageeta gidana. Eti gufannidi, neessi goinnana; qassi ne tohuwaa baanaakka laaccana. Taani GODAA gidi-doogaa neeni hegan erana; tanan ammanettidi naagiyaageeti yeellatokkona" yaagees.

24 Omooduwan ekkidobaa wolqqaamaa kushiyaappe zaarissana danddayettiyye? Woikko omooddidi efiido asi meqetti bainna iitaa kushiyaappe kessi ekkanaau danddayiyye?

25 SHin GODAI hagaadan yaagees; "Wolqqaami omooddidi efiidobai simmana; meqetti bainna iitatu kushiyan omoodettida asikka kessi ekkana. Aissi giikko, nenaara olettiyaageetuura taani olettana; ne naatakka taani ashshana.

26 Nena huqqunniyaageeti bantta ashuwaa maanaadan, taani oottana; qassi woine eessaa uyidi mattottiyoogaadan, eti bantta suuttaa uyidi mattottana. Yaatobare asa ubbai taani GODAA, nena Ashshiyaagaa, Woziyaagaanne, Yaaqooba Wolqqaama gidiyoogaa hegan erana" yaagees.

50

1 GODAI hagaadan yaagees; "Taani intte aayyiyo yeddido paramai awan de7ii? Woikko oossi inttena taani baizzidanaa? Be7ite, intte

nagaraa gishshau, intte baizettideta; intte mooruwaa gishshau, intte aayyiya yedettaasu.

² Taani yiido wode, aibissi hegan asi xayidee? Taani xeesido wode, ‘Yee!’ gaanau aibissi asi hegan de7ibennee? Taani inttena wozanau ta kushee qantteeyye? Woikko inttena ashshanaau taayyo wolqqi baaweeyye? Be7ite, taani seerada abbaa melissais. SHaafatakka bazzo oottais. Etan de7iya moleti haattai xayin wooqquoosona; saamoi worin haiqquoosona.

³ Taani salota karettabaa maizzais; waaruwaakka eti kamettiyoobaa oottais” yaagees.

Xoossaa Ashkkarai Azazettiyaagaa

⁴ Daafuridaagaa taani qaalan waatada minttettanaakko erana mala, Ubbaa Haariya GODAI taayyo tamaarida inxxarssaa immiis. Itana maallado maallado beegottidi, taani tamaariya asadan siyanaadan, ta haittaa ezzgisseees.

⁵ Ubbaa Haariya GODAI ta haittaa dooyiis; taanikka makkalanchcha gidabeikke; guyyekka simmabeikke.

⁶ Taani ta zokkuwaa shociyaageetussi, ta gacuwaakka buuchchaa shoddiyaageetussi aat-tada immaas. Ta som77uwaa kaushshaappenne cuchchaa cushettiyoosaappe genttabeikke.

⁷ Ubbaa Haariya GODAI tana maaddiyo gishshau, taani yeellatabeikke; hegaa gishshau, taani ta som77uwaa salo giyo shuchchaadan oottaas. Taani yeellatennan attanaagaakka erais.

⁸ Tana shatinttiyaagee matan de7ees; yaatin, tana mootiyaagee oonee? Ane issippe tanaara eqqo! Ta baarigaarai oonee? Ane tanaara gaitto!

⁹ Be7ite, Ubbaa Haariya GODAI tana maad-dees; yaatin, tana mooranchcha gaanai oonee? Be7ite, eti ubbaikka maayuwaadan ceeggi wrana; bil77ai eta maana.

¹⁰ Intte giddoppe GODAASSI yayyiyaageenne a ashkkaraa qalaassi azazettiyaagee oonee? Xuman hemettiyaageenne poo7oi bainnaagee i oonee? He urai GODAA sunttan ammanetto; ba Xoossankka zemppo.

¹¹ Be7ite, inttenoo tamaa eettiya ubbatoo, yiichcha xomppiyaa lacuwaa intteyyo shiishshiyaageetoo, intte eettido tamaa poo7uhan hemettite! Intte yiicido xomppiyaa lacuwaa poo7uhan simerettite! Intte ta kushiyaappe ekkanaau de7iyoobi hagaa: Intte hanttaara seelan zin77ana.

51

Yerusalaame Minttettiya Qaalaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo xillotettaa kaalliyaageetoo, inttenoo tana, GODAA koyiyaageetoo, siyite. Intte phalqqettidi ekettido shuchchaanne intte bookettidi kiyido ollaa xeellite.

² Intte aawaa Abrahaamakkonne inttena yelida Saarikko xeellite. I barkka de7ishin, taani a xeesaas; xeesada anjaasinne qoodan corayaas.

³ “GODAI Xiyooneeninne a qolettido sohotun de7iya ubba asaa minttettana. I bazzuwaa Edene Gannatiyaadan, i mela sohotakka GODAA ataakilttiyaa sohuwaadan oottana. Ufaissainne hashshu guussai yan de7ana; galataanne mazamuriyaa cenggurssai yan siyettana.

4 “Ta asau; taani yootiyoobaa siyite. Ta kawotettau, ne haittaa taakko yeggada ezzga. Aissi giikko, higgee taappe kiyees; ta suure pirddaikka kawotettatussi poo7o gidana.

5 Ta xillotettai eesotidi shiiqana; ta ashettaikka kiyidi, ogiyan de7ees. Ta qesee asaa haarana; abbaa doona biittatun de7iya asai ubbai tanan ammanettidi naagana; qassi taani eta ta wolqqan ashshanaagaa, ufaissa oottidi naagana.

6 Pude xoqqu giidi, salota xeellite; duge sa7aakka xeellite. Aissi giikko, saloti cuwaadan piskki giidi xayana; sa7aikka afaladan wurana; an de7iya asai ubbai udunxxetudan haiqqana. SHin ta ashettai merinau de7ana; ta xillotettaikka wurennna.

7 “Inttenoo xillotettaa eriyaageetoo, ta higgeekka intte wozanan de7iyoogeetoo, siyite. Asaa boriyau yayyoppite; eta cashshaukka dagammoppite.

8 Aissi giikko, maayuwaa miyoogaadan, bil77ai eta maana; dorssaa ikisiyaa miyoogaadan, gux-unee eta maana. SHin ta xillotettai merinau de7ana; ta ashettaikka yeleta ubbau gakkana” yaagees.

9 Abeet GODAU, beegotta! Beegotta! GODAA qesiyyau, wolqqaa maaya; kase aadhdhida wode-tuuninne yeletatun beegottidoogaadan beegotta. Ra7aaba giyo demiyaa qanxxerettidaagee, miim-minttiyaakka caddidaagee nena gidikkiyye?

10 Abbaanne gita ciimma haattaa melissidaagee nena gidikkiyye? Neeni wozidoogeeti pinnana mala, ciimma abbaa oge oottidaagee nena gidikkiyye?

¹¹ GODAI wozidoogeeti simmidi, yexxiiddi Xiyooone yaana; yiidi merinaa ufaissai eta bollan de7ana; eti ufaissaanne hashshu giyoobaa demmana. Qassi azzanoinne yeeholi etappe haakkana.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Inttena minttetiyagee tana. Yaatin, haiqqiya asau yayyanau, maatadan eesuwan meliya asaa na7au yayyanau intte oonee?

¹³ Intte salota miccidanne sa7aa baasuwaakka baasida GODAA, inttenakka medhdhida Xoossa dogidetii? Eti inttena xaissanau giigissido, inttena huqqunniya asatu hanqquwaa gaasuwan gallassa kumetta yayyideta. SHin inttena huqqunniyaageetu hanqdoi awan de7ii?

¹⁴ Omoodettidaagee eesuwan birshshettana; haiqqenna; ollankka gelenna; ayyo oittikka paccenna.

¹⁵ Aissi giikko, taani GODAA ne Xoossaattennee. Dambbalai waassanaadan, abbaa qaattais. Ta sunttai Ubbaappe Wolqqaama GODAA.

¹⁶ Salota miccanaadan, biittaa baasuwaakka baasanaadan, qassi Xiyooone, ‘Neeni ta asa’ gaanaadan, taani ta qaala ne doonan wottaas; ta kushiyaa kuwan taani nena genttaas” yaagees.

¹⁷ Nenoo, GODAA kushiyaaappe a hanqquwaa xuu7aa uyida Yerusalaamee, beegotta! Dendda! Neeni ganddigaarissiya xuu7aa cinggada uyadasa.

¹⁸ A yelido naatu ubbaappe o kaalettiyaabi issoinne baawa; qassi a dichchido naatu ubbaappekka i kushiyaa oiqqiyaabi issoinne baawa.

¹⁹ Dakko daro bashhai ne bollan gakkiis; yaatin, nena oonee minttanau danddayiyai?

Hegeetikka kolettaa, bashshaanne bisuwaa.
Yaatin, taani nena waatada minttettanee?

²⁰ Ne naati labbanidosona; eti gitiyaa giddon gelida genesseedan, oge ubbaa gaxan kundidosona. Eti GODAA hanqquwaaninne ne Xoossa seeran kumidosona.

²¹ Hegaa gishshau, nenoo, woine eessaa uyen-nan mattottida metootanchchee, hagaa siya.

²² Ne Godai, ba asau mootettiya GODAI ne Xoossai hagaadan yaagees; “Be7a; nena ganddigaaris-siya, ta hanqquwaa xuu7aa taani ne kushiyaappe ekkaas; neeni naa77anttuwaa a mulekka uyakka.

²³ Taani hegaa nena tuggayiyaageetu kushiyan wottana. Eti nena, ‘Nuuni ne bollaara hemettidi aadhdhana mala, zaqqulla’ yaagidosona. Yaagin neeni aadhdhana gakkanau, ne zokkuwaa etaui biittadaaninne ogedan oottadasa” yaagees.

52

Xoossai Yerusalaame Ashshana

¹ Nenoo Xiyoone katamau, beegotta; beegottada minotettaa afalaadan maaya. Nenoo, geeshsha katamau, Yerusalaamee, ne bonchcho maayuwaa maaya; aissi giikko, hagaappe sinttanau qaxxaret-tibeennaageenne tunai ne giddo gelenna.

² Nenoo, omoodettida Yerusalaamee, ne baanaa qoqqofa. Dendda; denddada ne kawotaa araatan utta. Inttenoo, omooduwan de7iya Xiyoone asatoo, intte qorriyan qashettida sanssalataa bir-shshire.

³ Aissi giikko, Ubbaa Haariya GODAI hagaadan yaagees; “Intte kasekka waaga ekkennan

baizettideta; qassi ha77ikka miishsha immennan coo wozettana.

⁴ Ta asai kiro bete gididi, Gibxxe biittaa biis; shin Asooreti ta asaa coo huqqunnidosona.

⁵ Yaatin, ta asai waaga qanxxennan coo omooduwan biichchin, tau hagan aibee de7iyai? Eta haariyaageeti waassoosona; ta sunttaikka ubbatoo gallassa kumettaa cayettees.

⁶ Hegaa gishshau, ta asai ta sunttaa erana; he gallassi haasayiyai tana gidiyoogaa eti erana. Ee hegee tana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

⁷ Lo77o mishiraachchuwaa ehiya, sarotettaa yootiya, ufaissiya mishiraachchuwaa yootiya, atottetaa yootiyaanne, Xiyoonekka, “Ne Xoossai kawotees” giiddi deretu bollaara yiya bitaniyaa tohoti aiba lo77iyoonaa!

⁸ Siyite, intte katamaa naagiyaageeti bantta qaalaa xoqqu oottidi, ufaissau issippe yexxoosona; GODAI Xiyoone simmiyo wode, a simettaa eti bantta aifiyan be7ana.

⁹ Inttenoo Yerusalaamen qolettida sohotoo, issippe ufaissau yexxite; aissi giikko, GODAI ba asaa minttettiis; Yerusalaame katamaakka woziis.

¹⁰ GODAI ba geeshsha qesiyaan kawotettatu ubbaa sinttan qonccissiis; qassi biittaa gaxai ubbaikka nu Xoossaat atottetaa be7ana.

¹¹ Inttenoo GODAA keettaa miishshata tookkiyaageetoo, kichchite, kichchite; yaappe kiyite. Tunabaa bochchoppite; a giddoppe kiyiichchite. Intte huuphiyaukka geeyite.

¹² SHin kiyiiddi, eesawan kiyekketa; woikko betidi beekketa; aissi giikko, GODAI intteppe sinttau aadhhdidi kaalettana; Israa7eela Xoossaikka

guyyeera gididi, inttena naagana.

Metoi Gakkiyo Ashkkaraa

¹³ GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, ta ashkkarai akeekan oottana; i bonchchettidi, xoqqu xoqqu gaana; i keehi gitatana.

¹⁴ A som77oi asa ubbaagaappe, a meraikka asa naatuugaappe moorettiis; moorettin a be7idi, daro asai dagammiis.

¹⁵ SHin ha77i daro kawotettati ubbai aban garamettana;⁶ appe denddidaagan, kawoti bantta doonaa oiqqana; aissi giikko, eti banttau odettibeennabaa be7ana; siylbeennabaakkka akekana” yaagees.

53

¹ Nuuni odidoogaa ooni ammanidee? GODAI ba wolqqaa oona bessidee?

² I sinttan mela biittan de7iya durumaappe xaphuwaa yeddidi, aaciya yelaga aacaadan dicciis. Nuuni a loitti xeellau, ayyo merai woikko qottai baawa; nuuni akko shiiqanau ayyo puuli baawa.

³ I asan karettiisinne ixettiis; i harggeppenne metoppe shaahetti erenna azzaniya asa gidiis. I asi a be7anaappe giidi, ba som77uwaa wora zaariyo asadan karettiis; nuunikka a bonchchi-bookko.

⁴ I tumu nu harggiyaa bau ekkiis; qassi nu azzanuwaakka tookkiis. SHin a gakkida metoi, deshettainne waayee Xoossaappe ayyo yiidabaa giidi nuuni qoppida.

⁶ **52:15 daro kawotettati ubbai aban garamettana:**
Ibraawetto qaalan “Kawotettata ubbaa i aracana” yaagees.

5 SHin i nu mooruwaan gishshau, cadettidi masunxxiis; nu nagaraa gishshaukka shocettidi liiqiis. I qaxxayettidoogan, nuuni saruwaa demmida; a masunttan nuuni paxida.

6 Nuuni ubbai oge balida dorssatudan wora bida; nuuni ubbaikka nu ogiyau ogiyau simmida. GODAI nu ubbai naaqqido naaquwaa a bolli wottiis.

7 I un77etiisinne qohettiis; shin ba doonaa pogibeenna. SHukkanau efiyo dorssaadan laagettiis; ba ikisiyaa meediyaageetu sinttan co77u giya dorssa maraadan, ikka ba doonaa pogibeenna.

8 Eti a huqqunnidinne a bolli sugetta pirddaa pirddidi efiidosona. I ta asaa mooruwaan gishshau shocettidi, paxa de7iyaageetu biitaappe i kichchidoogaa a zariyaappe oonee akeekidai?

9 I ba haiquwan iita asatuura qoodettiis; haiqqidikka dure asa duufowan moogettiis. Gidikkonne, palabaa i oottibeenna; ba doonankka worddo haasayibeenna.

10 SHin i qohettanaagee GODAA shene gidiis; qassi GODAI i tuggatanaadan oottiis. I bana nagarau yarshsho oottiyo wode, ba zerettaa be7ana. A bareekka aduqqana; GODAA sheneekka a kushiyaa polettana.

11 A shemppiyaa waayettidoogaappe guyyiyan, i de7uwaa poo7uwaa be7ana; be7idi ufaittana. Ta xillo ashkkarai ba eratettan darota xillissana; eta mooruwaakka tookkana.

12 Hegaa gishshau, gita asatu gidduwan taani au bonchcho sohuwaa shaakkada immana; qassi minotuura i omooduwaa shaakkana. Aissi giikko, i ba shemppuwaa haiquwau aattidi

immiis; yaatidi mooranchchatuura paidettiis. Gidikkonne, i daro asaa nagaraa tookkiis; tookkidi mooranchchatuyyookka gaannatiis.

54

Xoossai Israa7eela Siiqiyo Siiquwaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Bii, yelabeenna mainee, yexxa! Nenoo, maareti oiqqi erennaaree, ne qaalaa xoqqu oottada ilila! Aissi giikko, ba azi-naara de7iya maccaasee naatuppe, barkka de7iya maccaasee naati darana.

² Ne dunkkaaniyaa sohuwaa aassa; qassi neeni de7iyo sohuwan magalashotakka piddi oottada micca. Guyye gooppa; wodoruwaakka adussa; xishiyaakka mintta.

³ Neeni ushachcha baggaaranne haddirssa bag-gaara aakkana; ne zareti kawotettata laattana; laattidi eta baisa katamatun keexxidi uttana.

⁴ “Yayyoppa; aissi giikko, neeni yeellatakka. Dagammoppa; aissi giikko, neeni kauyyakka. Neeni ne yelagatetta yeellaa dogana; ne am77etettaa boriyaakka hagaappe sinttan hassayakka.

⁵ Aissi giikko, nena Medhdhidaagee neessi azi-naa; ayyo sunttaikka Ubbaappe Wolqqaama GO-DAAA. Israa7eela Geeshshai nena Wozidaagaa; i biitta ubbaa Xoossaa geetettees” yaagees.

⁶ Ne Xoossai hagaadan yaagees; “Azinai muleera aggı bayin, dogettada azzaniya maccaaseedaaninne yelagatettan azinaa sooppe kiyida maccaaseedan neeni hana uttidaashin, taani GODAI nena xeesaas.

7 “Issi guutta wodiyau taani nena aggaas; shin gitaa maarotan nena taani shiishshana.

8 Suulliya hanqquwan, taani ta sinttaa neeppe guutta wodiyau genttaas; shin merinaa siiquwan taani neeyyo qarettana” yaagees. GODAI, nena Woziyaagee hagaaodees.

9-10 Neessi qarettiya GODAI hagaadan yaagees; “Hagee taassi Nohe wodiyaa mala. He wode taani Nohe bashshaa haattai naa77anttuwaa sa7aa mittennaadan caaqqaas; hegaadankka, nena naa77antto hanqgettennaaninne seerennan agganau taani caaqqaas. Dereti qaaxxanau, keratikka bantta de7iyoosaappe kichchanaau danddayoosona; shin ta aggenna siiqoi neeppe shaahettenna; ta sarotettaa maachchaikka kichchenna” yaagees.

11 GODAI hagaadan yaagees; “Nenoo, metootida katamee! Gotee yaanne haanne shocidooree, minttettiyaabi xayidooree, be7a, taani nena bonchcho shuchchan alleeqissada keexxana; ne baasuwankka sampperiyyaa giyo shuchchaa hiixxana.

12 Ne adussa shuchchaa gimbbyian de7iya gumbbuwaa taani inqquwaa giyo daro al77o zo7o shuchchan gimbana; ne penggiyaa phooliya al77o inqquwan, ne dirssa ubbaakka bonchcho shuchchan gimbana.

13 Ne attuma naata ubbaa GODAI tamaarissana; ne naatu sarotettaikka darana.

14 Neeni xillotettan minnada eqqana; sugettaine huqqunnai neeppe haakkana. Neeni aibaassikka yayyakka; dagamaikka neekko shiqenna.

¹⁵ Nena olanau denddiyaabi de7ikko, hegee ta sheniyaa oottenna; taani ne bagga gidiyo gishshau, nena olanau denddiya ubbai kund-dana.

¹⁶ “Be7a, womppiinan tamaa womppiinidi, ba halchchuwau haniya ola miishshaa qoxxiya wogaaciyya taani medhdhaas. Qassi bashshanaadan, bashshiyaageetakka taani medhdhaas.

¹⁷ Nena qohanau oottido ai miishshinne nena qohidi kantti kiyenna. Nena mootiya inxxarssa ubbau gidiya zaaruwaa neeni immana. GODAA ashkkaratu laatai hagaa; eta taani shatinttana” yaagees. GODAI hegaa yootees.

55

Xoossaappe Beettiya Maarotaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo saamet-tidaageetoo, ubbaikka haattaakko haa yiite; miishshi bainnaageetoo, haayite. SHammite; miite. Haa yiidi, miishsha qanxxennan coo woine eessaakka maattaakka shammite.

² Intte miishshaa quma gidennabau aibissi kesseetii? Kalissennaban intte wolqqa aibissi wursseetii? Ane loittidi, taani odiyoogaa ezggite; lo77obaa miite; qassi modhdhuwan intte asatet-taa ufaissite.

³ “Ta asau, siyite; taakko haa yiite. SHempoora paxa de7ana giikko, taani yootiyoogaa siyite. Taani inttenaara merinaa maachchaa maacettana. Taani anjjana gaada Daawita anjji-doogaadan, inttenakka anjjana.

⁴ Be7ite, taani a asaayyo markka, kaalettiyaagaanne halaqa oottaas.

⁵ Be7a, neeni erenna kawotettata xeesana; qassi GODAA ne Xoossaas Israa7eela Geeshshaa gaa-suwan, nena erenna kawotettati neekko eesotidi yaana. Aissi giikko, GODAI nena bonchchiis” yaagees.

⁶ GODAI beettiyo wode a koyite; matan de7iyo wode a xeesite.

⁷ Itai ba oosuwaa, nagaranchchaikka ba qofaa aggo; GODAAKKO i simmo. Simmin i a maarana. I nu Xoossaakko simmo. Simmin i ayyo coo atto gaana.

⁸ Aissi giikko, GODAI, “Ta qofai intte qofaa mala gidenna; intte ogeekka ta ogiaya mala gidenna.

⁹ Saloti sa7aappe xoqqiyoogaadan, ta ogee intte ogiyaappe xoqqees; ta qofaikka intte qofaappe xoqqees.

¹⁰ Irainne suuppa shachchai saluwaappe wodhdhidi, biittaa alidi, mokkanaadaaninne aifanaadan oottiyogaadan, qassi zeriyaagau zerettaa, miyaagaukka kattaa immennan guyye saluwaaa simmennaagaadan,

¹¹ ta doonaappe kiyiya qaalaikka hegaa mala. I taani halchchidoogaa polana; qassi kiittidoogaa oottanaappe attin, taakko coo simmenna.

¹² “Intte ufaissan kiyana; kiyidi saruwan moi-settana. Deretinne kerati intte sinttan ufait-tidi yexxana; dembban de7iya mittati ubbaikka bantta kushiyaa baqqana.

¹³ Agunttaa gishshaa xiiddai, gom77oriyaa gishshaakka xaitai mokkana. Mokkidi hegee

GODAI hassayettiyoobanne merinau xayenna malaata gidana” yaagees.

56

Aihuda Gidenna Asaikka Xoossaa Asa Gidana

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Tumu pirddaa naagite; xillobaa hanite; aissi giikko, ta ashettai ellellidi yaana; ta xillotettaikka matan qonccana.

² Hagaa oottiya uraa, Sambbataa tunissennaadann bonchchiya uraanne iitabaa oottennan ixxiya uraa taani anjhana” yaagees.

³ GODAAKKO shiiqida betee, “GODAI tana ba asaappe tumu shaakkana” gooppo. Qassi mureessaikka, “Be7a, taani melida mitta” gooppo.

⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Ta Sambbatata bonchchiya, tana ufaissiyaabaa dooriyaanne ta maachchaa minttidi naagiya mureessatussi,

⁵ etassi taani ta Beeta Maqidasiyaa giddooninne ta dirssaa gimbbiyaa giddon, eti hassayettiyoobaa immana. Macca naatuppenne attuma naatuppe lo77iya sunttaa taani etau immana; taani etau merinau xayenna sunttaa immana.

⁶ GODAASSI oottanau, GODAA sunttaa dosanaunne a ashkkara gidanau, banttana akko shiishshiyi beteta, qassi Sambbataa tunissennan bonchchiyaageetanne ta maachchaa minttidi naagiyaageeta ubbata

⁷ taani ta geeshsha deriyaa ehaana; ehaada ta woosa keettan eta ufaissana. Eti ta yarshshiyooosaa bollan shiishshiyi, xuuggiyo yarshshoinne hara yarshshoi ekettana; aissi giikko, ta keettai asai ubbai Xoossaa woossiyo keetta geetettana” yaagees.

⁸ Israa7eelappe laalettidaageeta shiishshiya, Ubbaa Haariya GODAI, “SHiiqidaageetu bolli gujjada, taani haratakka shiishshana” yaagees.

Israa7eela Kaalettiyaageeti Pirddettidosona

⁹ Inttenoo bazzo do7atoo, inttenoo woran de7iya do7atoo, ubbaikka haa yiidi miite.

¹⁰ Israa7eela asaa naagiyaageeti qooqe; etau ubbaukka eri baawa. Eti ubbaikka boccanau danddayenna duude kanatu mala. Eti zin77idi aimottoosona; eti xiskko dosoosona.

¹¹ Eti daro yiqetiya kana mala; miidi kalli erokkona. Eti akeeki paccido henttanchcha; eti ubbai bantta ogiyaa ogiyaa simmidosona; ubbaikka bantta go77a xallaa koyoosona.

¹² Eti ubbaikka, “Haa yiite; woiniyaa eessaa ane uyoos. Ane nu mattoyiya ushshaa kumettaa ganoos! Wonttoikka hachchi mala gidana; woikko hachchippekka aadhdhi lo77ana” yaa-goosona.

57

Israa7eelati Eeqau Goinniyo Goinoi Pirddettees

¹ Xillo asi haiqqees; shin hegaa akeekidi qoppiyaabi baawa. Bantana Xoossaassi immida asati biittaappe xayoosona; shin xillo asi bashshai yaanaappe kasetidi ekettiyoogaa ooninne akeekenna.

² I biidi sarotettai de7iyo sohuwaa gelees. Suretettan hemettiyaageeti haiqqidi shemppuwaa demmoosona.

³ GODAI hagaadan yaagees; “Inttenoo, shareechchee naatoo, inttenoo laggettiaarinne shaaramuxiyaari zerettatoo, haayite.

4 Intte o bolli qilliicceetii? Intte oona qooseetii?
 Intte inxxarssaakka o bolli kesseetii? Intte
 makkalanchchatu naatanne worddanchchatu
 naata gidekketii?

5 Intte wolaa giddooninne daashsha mitta
 ubbaa garssan amuwan xuugetteetanne
 tunabaa ootteeta; intte naatakka zanggaaraa
 shoobbaaninne shuchchaa kooppuwani shukkidi
 yarshsheeta.

6 Zanggaaraa shoobban de7iya liiqo shuchchati
 intte xoossata. Intte etau ushshaa yarshshuwaa
 tigideta; kattaa yarshshuwaakka immideta.
 Yaatin, taani hagan ubban ufaittiyaabaa intteyyo
 milatii?

7 Keehi xoqqanne adussa deriyaa huuphiyan
 intte hiixaa yeggideta; yeggidi yan yarshshanau
 pude kiyideta.

8 Intte penggiyaappenne qosilettaappe so
 baggaara eeqaa misileta essideta. Tana aggiigidi,
 intte arssaa aassidi, yaa pude kiyideta. Etaara
 maachchaa maacettideta; yaatidi eta arssaa
 dosideta; eta kalluwaakka be7ideta.

9 Zaitiyyaa ekkidi, Molooka giyo eeqaakko bi-
 ideta; intte shittuwaakka darissideta; inttiyo ki-
 itettiyaageeta haahosaa kiittideta; harai attin,
 Si7ooliyaa gakkanaashin wodhdhideta.

10 Intte hara xoossata koyiiddi daafurideta;
 shin, ‘Hidooti baawa’ yaagibeekketa. Intte
 wolqqai haa ooraxxiis; hegaa gishshau, labbanidi
 kunddiveekketa.

11 “Intte oossi yayyidi, taayyo worddotidetii?
 Intte tana hassayibeekeketa; intte wozanankka
 qoppibeekketa. Taani daro wodiyaa co77u giido

gishshaassa gidennee, intte taassi yayyennan ag-gidoogee?

¹² Taani intte xillotettaanne intte oosota awaaj-jana; shin inttena ainne go77okkona.

¹³ Intte waassiyo wode, intte shiishshido eeqati inttena ashshona! Eta ubbaakka carkkoi ekki efaana; issiton shemppiyo shemppoi eta punni xaissana. SHin tana baayyo baqati attiyo soho oot-tiya asi biittaa laattana; ta geeshsha deriyaakka i ekkana” yaagees.

Xoossai Ba Asaa Maaddanaunne Pattanau Im-mido Hidootaa

¹⁴ GODAI hagaadan yaagees; “Gimbbite, Gim-bitte! Ogiyaakka giigissite; ta asaa ogiyaappe xub-biyaabaa ubbaa diggite” yaagees.

¹⁵ Aissi giikko, merinau de7iyaagee, gitai, xo-qqan de7iyaagee, a sunttaikka Geeshshaa geetettiyoogee, hagaadan yaagees; “Taani xoqqu gi-idanne geeshsha sohuwan de7ais; gidikkonne, bantta oottido nagarau azzanidi simmiyaageetu-uranne banttana ziqqi oottiyaageetuura de7ais. Yaatada taani bantta oottido nagarau azzanidi simmiyaageetu ayyanaanne banttana ziqqi oot-tiyaageetu wozanaa ooraxissais.

¹⁶ Taani merinau mootikke; ubbatonkka han-qqettikke. Hanqqettikko asaa ayyaanai, taani medhdhido asaa shemppoi daafurana.

¹⁷ Eta nagaraa gaasuwaaninne eta yaariyaa gaa-suwan, taani eta hanqqettaas. Hanqqettada eta shocas; ta sinttaakka etappe genttaas. SHin eti ha77ikka simmidi, bantta wozanaa qofan bi-idosona.

¹⁸ Taani eta ogeta be7aas; shin taani eta pattana, kaalettananne yeekkiyaageeta minttettana.

¹⁹ Israa7eela biittan yeekkiyaageetu mentter-shshan galataa wottana. Haahuwaaninne matan de7iyaageetussi saroi gido. Taani eta pattana” yaagees.

²⁰ SHin iitati bulqquwaanne urqqaa pude pushakkiya, woppu gaanaukka danddayenna abbaa beetaa mala.

²¹ Ta Xoossai, “Itatussi saroi baawa” yaagees.

58

Tumu Xoomaa

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Ne qaalaa xoqqu oottada waassa; guyye gooppa. Ne ceng-gurssaa malkkataagaadan xoqqissa. Ta asaassi eta makkala, Yaaqooba keettaa asaassikka eta nagaraa yoota.

² SHin eti tana hachchi hachchi koyoosona; ta ogiyaakka kaallanau dosiyaabaa milatoosona. Xillobaa oottida kawotettadaaninne Xoossaazazuwaal olibeenna asadan, eti tana suure pirddaa oichchoosona; taakko Xoossaakko shiiqanaukka dosoosona” yaagees.

³ Eti shiiqidi GODAA, “Nuuni xoomida; shin neeni aibissi nuna xeellabeikkii? Nuuni nunatettaa kaushshida; shin neeni nuna aibissi erabeikkii?” yaagoosona.

GODAI zaaridi, eta hagaadan yaagees; “Be7ite, intte xoomiyo gallassi inttena ufaissiyaabaa ooteeta; intte oosanchcha ubbaa huqqunneeta.

⁴ Be7ite, intte ooshshaunne waretau xoomeeta; qassi meqetti bainna deshettaa dechchanau xoomeeta. Hachchi intte xoomiyo hagaa mala

xoomai, intte qaalai bollan siyettanaadan oottenna.

⁵ Taani dooriyo xoomai hagaa maleeyye? Issi asi banatettaa kaushshiyoogee hagaa mala gallassaaneeyye? Qassi taani koyiyo xoomai asi ba huuphiyaa ceeccaadan duge hokissiyoogeeyye? Bidinttaa tisttidi, waaruwaa hiiixxidi zin77iyoogeeyye? Yaatin, hegaa xoomaa giidi xeegeetiyye? Qassi he xoomiyo gallassaikka GODAI ufaittiyo gallassa geetettiyye?

⁶ “Taani doorido xoomaa hagaa be7ite: pirdan naaqqidi qachchidoogetu sanssalataa lefettiyoogaa, qambbaraa gonnayaa birshshiyooogaa, huqqunnettidaageeta huqqunnuwaappe kessiyogaanne qambbara ubbaa menttiyoogaa.

⁷ Qassi taani doorido xoomai namisettidaagau intte qumaa shaakkiyoogaa, keetti bainna hiyyeesata soo ekkiyoogaa, kallottidaageeta be7iyo wode, maizziyoogaa, maaduwaa koyiya intte dabbuwaappe intte sinttaa genttennan aggiyoogaa.

⁸ “Yaatikko, intte poo7oi maallado xalqqiyaadan poo7ana; intte paxatettaikka eesewan yaana. Intte xillotettai intteppe sinttaara baana; GODAA bonchchoikka intteppe guyyeera gididi, inttena naagana.

⁹ He wode intte xeesana; xeesin GODAI intteyyo koyana. Intte maaduwaa ekkanaau waassana; waassin GODAI, ‘Hekko, taani hagan de7ais!’ yaa-gana.

“Intte giddoppe intte huqqunniyo qambbaraa diggikko, qassi biradhdiyan malaatiyoogaanne iitabaa haasayiyoogaa aggikko,

¹⁰ namisettidaagaa qumaa mizidi kalissikko, naaqettidaagaa i koyyoobaa kalissikko, he wode intte poo7oi xuman poo7ana; intte qammaikka seeta gallassa gidana.

¹¹ GODAI inttena ubbatoo kaalettana; inttena mela bazzuwaa koshshiyabaakka i inttiyo kunttana. Intte bollaa xaphuwaakka minttana. Qassi intte haattaa ushshiyo gannatiyaa malanne a haattai mulekka to77enna pultuwaa mala gi-dana.

¹² Beni qolettidaageeta intte zaarettidi keexxana; daro wodiyappe kase baasettida baasotikka keexettidi xoqqu gaana. Inttekka qolettida gimbetta zaarettidi gimbbyiaageetanne asai de7iyo sohotun ogiyyaa kessiyaageeta geetetti xeesettana” yaagees.

Sambbataa Bonchchiyoogaa Woituwaa

¹³ Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Sambbataa GODAAYYO dumma gallassadan xeellikko, he ta geeshsha gallassi intte go77aa yedettiyaageeta gidana xayikko, Sambbataa ufaissiyaanne bonchchettida GODAA gallassa bonchcho giidi xeesikko, qassikka intte intte ogiyyaa beennan aggidi, bonchchiyaabaa gidikko, woikko inttena ufaissiyaabaa oottennaaninne hadabaa haasayennan aggikko,

¹⁴ he wode intte GODAN ufaittana. Qassi taani inttena daro bonchchettidaageeta oottana; intte aawaa Yaaqooba biittaappe laatettidabaa intte maanaadan, taani inttena oottana. Taani GODAI hagaa haasayaas” yaagees.

59

Hananabaa Yootiyaagee Asaa Nagaraa Pirddiis

¹ Be7ite, GODAA kushee inttenu ashshanaau qaammibeenna; a haittaikka siyennan ixxanau tullibeenna.

² SHin intte nagarai intteppenne intte Xoossaappe gidduwaa shaahotettsaa medhdhiis. Qassi i siyenna mala, intte nagarai a sinttaa intteppe genttiis.

³ Aissi giikko, intte kushee suuttan, intte biradhdheekka naaquaawan tuniis; intte doonai wordduwaa haasayees; intte inxxarssaikka iitabaa zuuzummees.

⁴ Xillotettan mootiyai baawa; tumatettan pirddiyaikka baawa. Eti mela palaman ceeqettoosona; wordduwaa haasayoosona. Qassi metuwaa shahaaridi, iitatettaa yeloosona.

⁵ Eti shooshshaa phuuphulliyaa qoxoosona; shararootiyaa keettaakka keexxoosona. Eta phuuphulleta miya asi haiqqees; phuuphulliyaaappe issoi me77ikko, shooshshai a giddoppe kiyees.

⁶ Eti keexxido shararoote keettai maayanau eta go77enna. Eti bantta medhdhidoojan banttana kammokkona. Eta oosoi iita ooso; makkala oosoi eta kushian de7ees.

⁷ Eta tohoti iitabaa oottanau woxxoosona; xiluwaa suuttaa gussanaukka jaamoosona. Eta qofai iita qofa. Eti biido soho ubban qohoinne bashshai de7ees.

⁸ Eti sarotettaa ogiyyaa erokkona; eti biyo ogiyan suure pirddi baawa; eti bantta ogiyyaa geellayidosona; he ogetuura hemettiya ooninne sarotettsaa erenna.

Asai Ba Nagaraa Paaxiis

⁹ Hegaa gishshau, suure pirdbai nuuppe haakkiis; xillotettaikka nuukko gakkenna. Nuuni poo7uwaa koyoos; shin be7ite, xuma gidiis; wolqqaama poo7uwaa koyoos; shin xuman hemettoos.

¹⁰ Nuuni aifee bainna qooqedan, dirssaa gimbbiyaakko tattaafoons. Sa7ai lem77in hemettiyaabaadan, seeta gallassi xubettoos. Qassi kumetta wolqqaara de7iya asatu giddon nuuni haiqqida asatu mala gidida.

¹¹ Nuuni ubbaikka gaammuwaadan gudoos; haraphphetudankka azzanidi ooloos. Nuuni suure pirdaa koyida; shin demmibookko. Qassi atotettaakka koyida; shin i nuuppe haakkiis.

¹² Aissi giikko, nu mooroi ne sinttan dariis; nu nagaraikka nu bolli markkatees. Nu mooroi nunaara de7ees; nu naaquwaakka nuuni eroos.

¹³ Nuuni makkalidi, GODAA kaddida; nu Xoossa kaalliyogaa aggidi, guyye simmida; sugettaanne geniyaa haasayida. Qassi nuuni shahaarido worddo qaalaa nu wozanaappe yelida.

¹⁴ Suure pirdbai guyye simmiis; xillotettaikka nuuppe haakkiis; aissi giikko, tumatettai gutaran xubettees; ammanettiyo hanotaayyo geliyo sohoi xayiis.

¹⁵ Tumatetti awaaninne beetenna; iitatettaappe haakkiya asi bau omoodettees.

Xoossai Ba Asaa Ashshanau Giigi Uttiis

GODAI be7idi, suure pirdbai bainnaagau azzaniis.

16 Huqqunnettidaageeta maaddiya asi bainnaaga GODAI be7iis; be7idi gaannatiya asi bainnaagau garamettiis. Hegaa gishshau, i eta ba gitawolqqaaninne ba suure pirddan ashshanau, i ba huuphen geliis.

17 GODAI xillotettaa tiran wottiyo ola miishshadan maayiis; ba huuphiyankka atotettaa qophiyaa wottiis. Haluwaa kessiyo maayuwaakka maayidi, mishuwaa qumaashshaa qumaayiis.

18 I etau eta oosuwaadan oosuwaadan zaarana; ba morkketussi hanqquwaa, ba baarigaaratussikka qixaatiyaa zaarana. Abbaa doona biittatun de7iyaageetussikka eta oosuwau bessiyaagaa im-mana.

19 Hegaa gishshau, arggo baggaara de7iyaageeti GODAA sunttaayyo yayyana; arshsho baggaara de7iyaageetikka a bonchchuwaayyo yayyana. Aissi giikko, GODAA carkkoi gagantti yeddin, goggiya di7uwaadan i yaana.

20 GODAI hagaadan yaagees; “Taani Xiyooneessinne Yaaqooba zaretun banttanagaraappe simmiyaageetussi Woziyaagaa gidada yaana” yaagees.

21 Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Tana gidikko, taani etaara maacettiyo maachchai haga: intte bollan de7iya ta Ayyaanainne taani intte doonan wottido ta qaalai hachchippe doom-midi, merinaa gakkanaashin, intte doonaappe, intte naatu doonaappenne intte naatu naatu doonaappe shaahettenna. Taani GODAI hagaao dais” yaagees.

60

Sinttappe Yaana Yerusalaame Bonchchuwaa

1 GODAI hagaadan yaagees; “Dendda! Denddada poo7issa; aissi giikko, ne poo7oi yiis. GODAA bonchchoikka ne bollan poo7iis.

2 Be7a, xumai sa7aa kammana; sakkana xumaikka asaa bollan wodhdhana. SHin GODAI ne bolli denddana; a bonchchoikka ne bolli poo7ana.

3 Kawotettati ne poo7uwaakko, kawotikka ne wonttaa wajajjaakko yaana.

4 “Xoqqu gaada ne yuushuwaa xeella. Eti ubbai issippe shiiqidi, neekko yaana. Ne attuma naati haahuwaappe yaana; ne macca naatikka ba7ettidi, neekko yaana.

5 He wode neeni be7ada ufaittana; ne wozanaikka keehi poccu gaana. Aissi giikko, abbaa bollan de7iya gidai neekko simmana; kawotettatu duretettaikka neekko yaana.

6 Midiyaama biittaappenne Eefa biittaappe yida yelaga gaameelatu wudee ne biittaa kammana. Qassi worqqaanne ixaanaa caanettida gaameelati GODAA galataa awaajiiddi, Saabappe yaana.

7 Qeedaarenne Nabaayoota dorssaa wudeti ubbai yarshshuwaassi ta yarshsho sohuwaa neekko shiiqana; qassi taanikka ta bonchcho keettaa bonchchana.

8 “Ha shaaraadaaninne bantta keettaakko paaliya haraphphetudan paalliyaaageeti oonee?

9 Hageeti Tarsseesappenne abbaa doonan de7iya haaho biittatuppe denddidi, ne asaa neekko miyyiya markkabeta. Hegaarakka gujjidi, kawotettati ubbai a asaa bonchchanaadan oottida

GODAA ne Xoossaa, Israa7eela Geeshshaa sunttaa bonchchanau, biraanne worqqaa caanidi ekki yaana.

¹⁰ “Allaga biittaa asai ne dirssaa gimbhana; eta kawoti neeyyo oottana. Nena taani ta hanqquwan kase shocidabaa gidikkokka, ha77i ta qaretan taani nena maaraas.

¹¹ Ne penggeti ubbatoo dooya de7ana. Kawotettatu duretettaanne omoodettida kawota neekko ehaana mala, gallassikka qammikka gorddet-tokkona.

¹² Neessi oottenna asai woikko kawotettai ubbai muleera xayana.

¹³ Ta Beeta Maqidasiyaa sohuwaa loittana mala, Liibaanoosa bonchchoi, zigai, xiiddainne xaitta neekko yaana; taani ta tohuwaa wottiyo sohuwaa bonchchana.

¹⁴ Nena huqqunnidaageetu attuma naati neessi hokkiiddi, neekko yaana; nena karida ubbat ne sinttan goinnana. Eti nena, ‘GODAA Katamee Xiyoonee, Israa7eela Geeshshaa Katamee’ yaagidi xeesana.

¹⁵ “Ooninne ne giddoora kanttenaaga keenaa neeni kase olettadasanne ixettadasa. SHin ha77i taani nena merinau gita oottana; qassi yeleta ubbai ufaittiyo soho oottana.

¹⁶ Neeni kawotettatu maattaa uyana; kawotu xanttaakka xammana. Hegaappe guyyiyan, taani GODAI nena Ashshiyaagaa; Woziyaagaanne, Yaaqooba Wolqqaamaa gidiyoogaa neeni erana.

¹⁷ Nahaasiyaa gishshaa worqqaa, birataa gishshaakka bira, mittaa gishshaa nahaasiyaa, shuchchaa gishshaa birataa taani neeyyo ehaana.

Taani nena haariyaageeta saro, ne halaqataakka xillo oottana.

¹⁸ Hagaappe guyyiyan, sugetta oosoi ne biittan siyettenna; ne zawankka laalettainne bashshai siyettenna. Neeni ne dirssaa gimbbiyaa, ‘Atotet-taa,’ ne penggetakka, ‘Galataa’ yaagada xeesana.

¹⁹ “Hegaappe guyyiyan, gallassi neeyyo awaa poo7uwaa koshshenna; qammikka aginaa poo7uwaa koshshenna. Aissi giikko, GODAI neeyyo merinaa poo7o gidana; ne Xoossai neeyyo bonchcho gidana.

²⁰ Ne awai naa77antto wullenna; ne aginaikka poo7iyoogaa aggenna. Aissi giikko, GODAI neeyyo merinaa poo7o gidana; neeni yeekkido gallassatikka wurana.

²¹ Ne asai ubbai xillo gidana; eti biittiyyookka merinau laattana. Eti taani ta bonchchuwaa qon-ccissanau tokkido puuteta; eti ta kushe oosota.

²² Intte giddon issi keettan de7iya qoodan guutta asata taani sha7issana; ubbaappe qoodan guuxxiyaageetakka gita kawotetta oottana. Taani GODAA; wodee gakkiyo wode, taani hagaa eesuwan polana” yaagees.

61

Atotet-taa Mishiraachchuwaa Yootiya Lo77o Oduwaa

¹ Ubbaa Haariya GODAA Ayyaanai ta bollan de7ees; aissi giikko, qohettidaageetussi lo77o mishiraachchuwaa yootana mala, GODAI tana tiyiis. I tana wozanai meqqidoogeetussi koolettiy-oogaanne omoodettidaageetussi omooduwaappe

kiyiyogaa awaajjana malanne qashettidaageet-tussi birshshettiyoogaa awaajjana mala kiittiis.

² GODAI doorido laittaanne nu Xoossai haluwaa kessiyo gallassaa awaajjana malanne azzaniyaageeta ubbata minttettana mala, tana kiittiis.

³ Hegaadankka qassi, Xiyoonen kayyottiyaageet-tussi, bidinttaa gishshaa akiliiliyaa, azzanuwaa gishshaa ufaissaa zaitiyaa, daafura ayyaanaa gishshaa galataa qumaashshaa immana mala, tana kiittiis. Eti GODAI ba bonchchuwau tokkido xillo mitta geetettidi xeesettana.

⁴ Eti beni qolettidaageeta zaarettidi keexxana; beni kunddidaageetakka zaarettidi essana. Eti onidaageetanne daro yeletaappe kase kolettida katamata zaarettidi keexxana.

⁵ Allaga biittaa asati intte dorssaa wudiya heemmana; imattatikka intte gadiyaa goyananne intte woiniyaa turaa naagiyaageeta gidana.

⁶ Intte qassi, “GODAA qeeseta” geetettidi xeesettana; asaikka inttena, “Nu Xoossaa oosanchchata” yaagidi xeesana. Intte kawotettatu duretettaa maana; eta gidankka intte bonchchettana.

⁷ Intte yeellaa gishshaa intte naa77u kushe saamaa ekkana; kauyyidoogaa gishshaakka intte qaadan intte ufaittana. Hegaa gishshau, intte intte biittan naa77u dakkuwaa laattana; intte ufaissaikka merinaa ufaissa gidana.

⁸ Xoossai hagaadan yaagees; “Taani GODAI suure pirdaa dosais; wuussaanne mooruwaa ixxais. Taani ammanettada, eta oosuwaa waagaa etayyo qanxxana. Taani etaara merinaa maachchaa maacettana.

9 Eta zareti kawotettatu giddon, eta naatikka dere asatu giddon erettana; eta be7ida ubbai taani, GODAI anjjido asata eti gidiyoogaa geeshshidi erana” yaagees.

10 Taani GODAN keehippe ufaittais; ta shemppiyaakka ta Xoossan hashshu gausu. Aissi giikko, bullachchiyaagee ba huuphiyan ciishsha akiliiliyaa wottiyogaadan, bullashettiyaarakka dumma dumma alleequwan alleeqettiyoogaadan, i tana atotettaa maayuwaa maizziis; xillotettaa qumaashshaakka bollaara taayyo gujiis.

11 Biittai carshshaa mokkiyoogaadaaninne ataakilttiyaa sohoikka tokkidobaa dichchiyoogaadan, hegaadankka, Ubbaa Haariya GODAI xillotettaanne galataa kawotetta ubbaa sinttan caarissana.

62

1 Xiyoone gishshau, taani co77u giikke; Yerusalaame xillotettai gita poo7uwaadan, i atotettaikka eexxiya xomppiyaadan poo7ana gakkanaashin, taani co77u giikke.

2 Kawotettati ne xillotettaa, kawoti ubbaikka ne bonchchuwaa be7ana. GODAI ba doonaappe sunttiyo ooratta sunttan neeni xeesettana.

3 Neeni GODAA kushiyani lo77ida akiliilenne kawotettaa kallachcha mala gidana.

4 Hagaappe sinttanau neeni, “Dogetta attidaaro” geetettakka. Qassi ne biittiyaakka, “Xontta attidaaro” geetettukku. SHin neeni, “Ta ufaissai in de7iyooro,” ne biittiyaakka, “Azinaa

gelidaaro” geetettana. Aissi giikko, GODAI nenan ufaittana; ne biitteessikka i azina mala gidana.

5 Wodallai geela7iyo machchiyoogaadan, ne naati nena machchana; machchiyo bullachchiyaagee bullashettiyaarin ufaittiyoogaadan, hegaadankka, ne Xoossai nenan ufaittana.

6-7 Nenoo Yerusalaamee, ne dirssaa gimbbiyyaa bollan wochchiyaageeta taani wottaas; eti gallassikka qammikka co77u gookkona. Inttenoo, Yerusalaamebaa GODAA hassayissiyaageetoo, i Yerusalaame keexxana gakkanaashiininne biittaa ubbaa bollan nashettida katama oottana gakkanaashin, intteyyookka shemppoppite; akka shemppisissoppite.

8 GODAI ba ushachcha kushiyaaninne ba wolqqaama qesiyan hagaadan yaagidi caaqqiis; “Taani naa77antto intte kattaa intte morkketussi quma oottada immikke; qassi intte daafurido intte woine eessaakka allagati uyokkona.

9 SHin cakkidaageeti bantta kattaa maana; yaatidi GODAA eti galatana; woiniyaa teeraa maxidaageeti ta Beeta Maqidasiyaa dabaaban uyana” yaagees.

10 Aadhdhite! Penggiyara kiyidi biite! Asaayyo ogiyyaa kessite! Kessite, wogga ogiyyaa kessite! SHuchchatakka diggite; kawotettati ogiyyaa demmana mala, banddiraa essite.

11 Be7ite, GODAI biittaa sa7aa gaxaassi haagaadan yaagidi awaajjiis; “Xiyoone asaayyo haagaadan yaagite; ‘Be7ite, inttena Ashshiyaagee gakkiis! Be7ite, a waagai aara de7ees; oosuwau

i immiyo keraikka a sinttan de7ees' yaagite" yaagiis.

¹² Intte, "GODAI Wozido Geeshsha Asata" geetet-tidi xeesettana; Yerusalaameekka, "Koyettidaaro, Yegetta Attabeenna Katamiyo" geetettana.

63

Aihuda Gidenna Asata Xoossai Xooniyo Xoonuwaa

¹ Eedooma biittan de7iya Booxira giyo katamaappe zo7o maayuwaa maayidi yiyaagee, hegee i oonee? Ha puulaara de7iya maayuwaa maayidi, ba wolqqaa minotettan sinttau horddofiyai oonee?

GODAI, "Hegee xilluwaa haasayiyaanne wolqqan ashshiya tana gidikkinaa!" yaagees.

² Woiniyaa gum77iyoosan woiniyaa yedhdhiya bitaniyaa maayuwaadan, ne maayoi aibissi zo77idee?

³ GODAI hagaadan yaagidi zaarana; "Woiniyaa gum77iyoosaa taani tarkka yedhdhaas; kawotet-tatuppe issi asinne tanaara baawa. Taani eta ta hanqquwan yedhdhaas; ta yiilluwankka eta dirxxerettaas. Eta suuttai ta maayuwaa bollan xacettin, ta maayoi ubbai moorettiis.

⁴ Taani ta asaa woziyo gallassainne eta morkket-tussi haluwaa kessiyo laittai gakkiis.

⁵ Taani xeellaas; shin tana maaddiya issi asinne beettibeenna. Maaddiyaabi xayido gishshau, taani maalaaleettaas. Hegaa gishshau, ta qe-see taayyo xoonuwaa ehiis; ta hanqquoikka tana maaddiis.

6 Taani ta hanqquwan kawotettata yedhdhaas; ta yiilluwankka eta mentterettaas; eta suuttaakktaa ni biittan gussaas” yaagana.

Xoossai Israa7eelassi Kehiyo Kehaa

7 GODAI nuussi oottido ooso ubbaa gishshatau, GODAA aggenna siiquwaanne a galataa taani yootana; ee, ba maarotaaninne ba kehatettaa daruwan Israa7eela asaassi i immido cora lo77obaa taani yootana.

8 GODAI odiiddi, “Eti tumu ta asatanne ta naata gidiyo gishshau, tana cimmanau koyokkona” yaagiis. Hegaa gishshau, i eta Ashshiyaaga gidiis.

9 Eta waayee ubban i waayettiis. A sintta kitanchchai eta ashshiis. I eta ba siiquwaaninne ba maarotan wozii. Kase aadhdhida wodetu ubban i eta denttidi tookkiis.

10 SHin eti makkalidosona; a Geeshsha Ayyaanaakka azzanissidosona. Hegaa gishshau, i simmidi, etau morkke gidiis; etaarakka olettiis.

11 Hegaappe guyyian asai benibaa, i ba ashkkaraa Muuse wode oottidobaa hassayidi, hagaadan yaagiis; “Ba wudiyaan heinttanchchatuurakka ubbaa abbaa giddoora kanttissidi kessidaagee awan de7ii? Qassi he wode ba Geeshsha Ayyaanaa eta giddon wottidaagee ha77i awan de7ii?

12 Ba bonchcho qesiyyaa gita wolqqaa Muusessi ushachcha kushe gidanaadan kiittidaagee, ba merinaa haittaa kessanau, eta sinttan de7iya haattaa shaakkidaagee,

13 eta ciimmaa giddoora pinttidaagee awan de7ii?” yaagidosona.

Bazzuwaara kanttiya paraadan, eti xubetti-bookkona.

¹⁴ Wombbaa duge wodhdhiya mehiyaadan, GODAA Ayyaanai eta shemppissiis. Hegaadan neeni ne sunttaa bonchchissanau ne asaa kaalettadasa.

Maarotaanne Maaduwaa Demmanau Woos-siyo Woosaa

¹⁵ Abeet GODAU, saluwaara duge xeella; xeel-lada neeni de7iyo geeshshanne bonchcho gidida sohuwaara be7a. Neeni mishettiyo mishoinne ne wolqqai anee? Ne wozanai nuna laamotiyoo laamotainne ne qareta nuuppe haakkiis.

¹⁶ Abrahaami nuna erana xayikkokka, Yaaqoobi nuna akekennan xayikkokka, abeet GODAU, neeni nu aawaa. Beni wodiyaasappekka doommidi, ne sunttai nuna woziyaagaa.

¹⁷ Abeet GODAU, nuuni ne ogiyaappe bayanaadan, aibissi oottadii? Qassi nuuni neessi yayyennaadan, nu wozanaa aibissi dammissadii? GODAU, ne ashkkaratu gishshau, ne biittaa laattida zaretu gishshau, nuukko simma.

¹⁸ Ne geeshsha asai ne Beeta Maqidasiyaa guutta wodiyaassi laattidosona; shin nu morkketi a duge zaaridi yedhdhidosa.

¹⁹ Neeni beniisappe haarabeenna asaadaaninne ne sunttankka xeesettibeenna asaadan nuuni hanida.

64

¹ Abeet GODAU, neeni salota daakkada duge wodhdhidaa gidarkkiishsha! Wodhdhin deretikka gaji gajidi kokkoridaa gidorkkon-aashsha!

² Tamai qaixaariyaa miidi, haattaa penttissiyoogaadan, duge wodhdhada, ne sunttaa ne morkketa erissa; kawotettatakka ne sinttan kokkorssa.

³ Kasekka neeni nuuni naagibeenna maalaalissiyaabaa oottido wode wodhdhadasa; wodhdhin dereti ne sinttan gaji gajidi kokkoridosona.

⁴ Beniisappe doommidi, nenan ammanettidi, naagiyaageetussi maalaalissiyaabaa oottida neeppe attin, hara Xoossaa asa haitti siyibeenna; asa aifeekka be7ibeenna.

⁵ Xillotettaa ufaittidi oottiyaageetanne ne ogiyan nena hassayiyaageeta neeni gakkada maaddaasa. Be7a, neeni hanqgettadasa; shin nagaraa oottiyogaa aggibookko. Nuuni nagaraa oottiiddi, adussa wodiyaa de7ida; yaatin, nuuni waanidi attanee?

⁶ Nuuni ubbaikka tuna asa gidida; nu xillotetta ooso ubbaikka qita curqqa mala. Nuuni ubbaikka bonccodan shullida; nu nagarai nuna carkkodan, pittidi efis.

⁷ Ne sunttaa xeesiyai, woikko nena mintti oikkanaau koyiyai baawa. Aissi giikko, neeni ne sinttaa nuuppe genttadasa; nuna nu nagaraa gishshau, agga bayadasa.

⁸ Gidikkonne, abeet GODAU, neeni nu aawaa; nuuni urqqa; neeni urqqa medhdhidaagaa; nuuni ubbaikka ne kushiyen merettida.

⁹ Abeet GODAU, keehi hanqgetttoppa; nu nagaraakka merinaau hassayoppa. Be7a, nuuni ubbaikka ne asa gidiyo gishshau, nuna maara.

¹⁰ Ne geeshsha katamati bazzo gididosona; harai attin, Xiyoone katamaikka bazzo gidiis;

Yerusalaameekka battaale gidiis.

¹¹ Nu aawati nena galatido geeshshanne lo77o
gidida nu Beeta Maqidasee taman xuugettiis;
qassi nu lo77o sohoti ubbaikka mooretidosona.

¹² Abeet GODAU, neeni hagaa ubbaa be7adakka
agaaguutee? Neeni co77u gaada, nuna zawi
bainna qixaatiyaa qaxxayuuteeyye?

65

Xoossai Makkalanchchata Qaxxayees

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Taani tana
oichchibeennaageetuyyo qonccas; qassi tana
koyibeennaageetuyyo beettaas. Taani ta sunttaa
xeesibeenna kawotettaayyo, ‘Yee! Yee!’ yaagada
koyaas.

² Bantta qofaa kaalliiddi, lo77o gidenna ogiyan
hemettiya makkalanchcha asatukko gallassa ub-
ban ta kushiyaa miccaas.

³ Ha asai ataakilttiyaa giddon yarshshiiddinne
xuubiyaa bollan ixaanaa cuwayiiddi, taani xeel-
lishin, tana ubba wode hanqjetissoosona.

⁴ Qassi eti duufo giddon uttiyaageeta; geema
sohuwan qammaa aqiyageeta. Gudunttaa
ashuwaa miyaageeta; eta xaaruwan tuna
ashuwaa cambbai de7iyoogeeta.

⁵ Hegaa oottiiddi, eti qassi harata, ‘Yan intteyyo
de7ite; nuuni inttепpe geeshsha gidiyo gishshau,
nuukko shiiqoppite!’ yaagoosona. Eti ta siire gid-
doppe kiyiya cuwanne gallassaa ubbaa eexxiya
tama.

⁶ “Be7ite, ta sinttan xaafetti uttiis; taani etau
zaaranappe attin, co77u giikke; eta qaxxayanau
qachchaas.

⁷ Ee, taani eta mooruwaanne eta aawatu mooruwaa acuwaa issippe etau qanxxana. Aissi giikko, eti deriyaa bollan ixaanaa cuwayidosona; qassi keratu bollan tana cayidosona. Eti kase oottido oosuwaa acuwaa taani etau qanxxana” yaagees.

⁸ GODAI hagaadan yaagees; “Woiniyaa aifee woiniyaa turan de7iyo wode asai, ‘A giddon an-jjoi de7iyo gishshau, a xaiisoppite’ giyoogaadan, taani ta ashkkaratu gishshau, hegaadan oottana; taani eta ubbaakka xaissikke.

⁹ Taani Yaaqoobappe zerettaa, Yihudaappekka ta dereta laattiyaageeta kessana; taani dooridoogeeti a laattana; ta ashkkaratikka yan de7ana.

¹⁰ Tana koyida ta asaayyo Saaroona giyo dem-bbai dorssaa wudiyaa heemmiyo soho gidana; qassi Akoora Wombbai miizzaa wudiyaa allaxxi-siyo soho gidana.

¹¹ “SHin inttenoo, GODAA aggidaageetoo, ta geeshsha deriyaa dogidaageetoo, Qaada giyo ee-qayyo maaddaa giigissidaageetoo, qassi intte wurssettaa eranau, Saama giyo eeqaayyo walaha woine eessaa wanccan kuntidaageetoo,

¹² taani intte wurssettaa bisuwau aattada im-mana; intte ubbaikka goora7ettanau hokkana. Aissi giikko, taani inttena xeesin koyibekketa; haasayinkka siyibekketa” yaagees. Intte ta sinttan iitabaa oottideta; taani dosennabaakka doorideta.

¹³ Hegaa gishshau, Ubbaa Haariya GODAI ha-gaadan yaagees; “Be7ite, ta ashkkarati maana; shin intte namisettana. Ta ashkkarati uyana; shin intte saamettana. Ta ashkkarati ufaittana; shin intte yeellatana.

14 Be7ite, ta ashkkarati wozanan ufaittidi yexxana; shin intte wozanan azzanidi waassana. Qassi intte ayyaanai meqqido gishshau, intte zilaalidi yeekkana.

15 Intte intte sunttaa ta doorettidaageetussi qanggettaw immana. Ubbaa Haariya GODAI inttena worana; shin i ba ashkkarata dumma sunttan xeesana.

16 He biittan anjuwaa koyiya ubbai tumatettaa Xoossai anjianaadan woossana. He biittan caaqaqqa ya ubbaikka tumatettaa Xoossan caaqqana; aissi giikko, kase metoti dogettidosona; ta aifiyaa sinttaappekka geemmidosona” yaagees.

Ooratta Meretaa

17 GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani ooratta salotanne ooratta sa7aa medhdhais; kasebai ubbai hassayettenanne qofettenna.

18 SHin taani medhdhiyooban merinau ufaittinenne hashshu giite. Aissi giikko, taani medhdhido Yerusalaama ufaissan kumidaaro gidana; Yerusalaame asikka hashshukkonne giyaagaa gidana.

19 Taani Yerusalaamen ufaittana; ta asankka hashshu gaana. Hagaappe sinttanau yeekkiyaabaa cenggurssainne un77ettidi waassiyabaa cenggurssai yan siyettenna.

20 “Yerusalaame giddon hagaappe sinttanau, guutta wode xalaala de7idi haiqqiya qii na7i, woikko ba laittaa wurssennan haiqqiya cima asi de7enna. Xeetu laittaara haiqqiya urai daro yelagan haiqqiis geetettana; xeetu laittaa gattennan haiqqiyaagee qanggettidaaban qoodettana.

²¹ He wodetun asati keettata keexxidi, etan de7ana; woiniyaa turatakka tokkidi, eta aifiyaa maana.

²² Eti keexxin, harai de7enna; harai maanau tokkiyoobaa tokkokkona. Ta asaa laittai mittaa laittaadan aduqqana; qassi taani dooridoogeeti bantta adussa wodiyau bantta kushiyaa oosuwan ufaittana.

²³ Eti coo daafurokkona; woikko naata boshau yelokkona; aissi giikko, eti bantta naatuurakka GODAN anjjettida zeretta gidana.

²⁴ Eti tana xeesanaappe kasetada taani etau koyana; qassi eti biron haasayishin, taani etau siyana.

²⁵ Wanggireelloinne dorssaa marai issippe heemettana; gaammoikka booraadan, utulaa maana. Qassi shooshshaayyo buhee quma gidana. He wodetun ta geeshsha dere ubban, eti qohokkonanne bashshokkona. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

66

Xoossai Aihuda Gidenna Asaa Bolli Pirddana

¹ GODAI hagaadan yaagees; “Saloi ta kawotaa araata; sa7aikka ta tohoi yedhdhiyo soho. Yaatin intte taayyo keexxana keettai ai mala keettee? Taani shemppana sohoinne awaanee?

² Hageeta ubbabaakkta ta kushee oottiis gidennee? Hegaa gishshau, hageeti ubbatikka taageeta. SHin taani bana ziqqi oottiyaagaakko, ba oottido nagarau azzanidi simmiyaagaakkonne ta qaalan kokkoriyaagaakko xeellana.

³ “Asai ubbai bau bau injjetiya ogiyaa doorido gaasuwan, korimaa yarshshiyaagee asa woriya

uraa mala; dorssa maraa yarshshiyaageekka kanaa goora7iya asa mala; kattaa yarshshuwaa yarshshiyaageekka gudunttaa suuttaa yarshshiya ura mala; qassi hassayissiya ixaanaa cuwayiya urikka eeqaassi goinniya asa mala. Eta shemp-poikka eta tunatettan ufaittees.

⁴ Hegaa gishshau, taani metuwaa etayyo doorana; eti yayyidobaakka taani eta bollan ehaana. Aissi giikko, taani xeesido wode, ooninne koyibeenna; taani haasayido wodekka ooninne eggibeenna. Eti ta sinttan iitabaa oottidosona; taani ufaittennabaa dooridosona” yaagees.

⁵ Inttenoo, GODAA qaalaayyo yayyidi kokkoriyaageetoo, a qaala siyite; “Intte ishantti, inttena ixxiyaageetti, ta sunttaa gishshau, inttena bohiyaageetti, ‘Intte ufaissaa nuuni be7ana mala, GODAI ane bonchchettin be7ana’ yaagidosona; shin eti yeellatana.

⁶ Katamaappe yiya waasuwa siyite; Beeta Maqidasiyaappe yiya cenggurssaakka siyite. Hegee cenggurssai ba morkketussi eta oosuwa mala kushiyaa zaariya GODAA cenggurssaa.

⁷ “Bannakkennan na7a yeliya maccaasi de7ii? Leessoikka un77ettennan attuma na7a yeliya maccaasi de7ii?

⁸ Hagaa malabaa oonee siyidai? Qassi hagaa malabaa oonee be7idai? Issi biittaa asai pexi issi gallassi yelettanau danddayiyye? Woikkokawotettai issi kuttan yeletti? Yerusalaama bannakkosaarakka, issi kuttan ba naata yelaagaasu.

⁹ Yelana wodiyaa gattiya taani eti yelanaadan oottikkinaayye? Qassi yelanaadan oottiya taani

yeliyo uluwaa gorddiyaanaayye? Hagaa giyaagee tana, GODAA ne Xoossa.

¹⁰ “Inttenoo Yerusalaamo siiqiya ubbatoo, iira ufaittite; i gishshaukka ufaissan poocu giite. Inttenoo issi yekkiya ubbatoo, iira keehippe ufaittite.

¹¹ Aissi giikko, intte i minttettiya xanttaa xam-midi kallana; qassi i daro bonchchuwaappe loitti uyidi, intte ufaittana” yaagees.

¹² GODAI hagaadan yaagees; “Be7ite, taani iyyo sarotettaa shaafadan darissana; kawotettatu duretettaakka kumidi goggiya pultuwaadan, iyyo ehaana. Yaatobare intte hegaa xammana; i hashiyan intte toohettana; i kiyuwan uttidi, intte baalotana.

¹³ Aayyiya ba na7aa minttettiyoogaadan, taanikka inttena minttettanna; intte Yerusalaamen minettana.

¹⁴ Intte hegaa be7iyo wode, intte wozanai ufaittana; intte meqettaikka maataadan aacana. Qassi GODAA kushee a ashkaratuura de7iyoogeenne a hanqqoi a morkketu bollan de7iyoogee erettana” yaagees.

¹⁵ Be7ite, GODAI tamaa ekkidi yaana. Ba han-qettidoogeeta qaxxayanaunne tamaa lacuwan seeranau gotiyaa qefiyaa toggidi, i yaana.

¹⁶ Aissi giikko, GODAI asho maayida ubbaa tamaaninne bisuwan pirddana. Qassi GODAA bisuwan haiqqidaageetu qoodai darana.

¹⁷ GODAI hagaadan yaagees; “Ataakilttiya sohuwan bantta eeqau goinnanau, bantta giddon de7iya issuwaa kaallidi, bantana dummayidi geeshshiyaageeti, qassi gudunttaa ashuwaa,

sheneyiyaabaanne eceriyaa miyaageeti ubbai issippe xayana.

18 “Taani eta oosuwaanne eta qofaa eriyo gishshau, kawotettata ubbaanne dumma dumma qaalan haasayiyaageeta issippe shiishshanau yais; eti shiiqidi, ta bonchchuwaa be7ana.

19 Taani eta giddon malaataa oottana; etappe attidaageetakka ta gitatettaa siyibeennanne ta bonchchuwaa be7ibeenna kawotettatukko, Tarsseesakko, Liibiyaakko,⁷ Lidiyaakko, Tubaalakko, Yaawaanakkonne abbaa doonan de7iya haaho biittatukko kiittana; kiittin eti ta bonchchuwaa kawotettatu giddon yootana.

20 Israa7eela asai kattaa yarshshuwaa geeshsha miishshan wottidi, GODAA Beeta Maqidasiyaa ehiyoogaadan, eti intte ishantta ubbaa kawotettatu ubbaa giddoppe paratun, paraa gaaretun, gaameelatun, baqulotuuninne miishshata caaniyo gaaretun utissidi, taayyo imo gidanaadan, ta geeshsha deriyaa Yerusalaame ehaana.

21 Etappe issoota issoota taani qeesetanne Leewata kessana. Taani GODAI hagaa odais” yaagees.

22 Qassikka GODAI hagaadan yaagees; “Taani medhdhiyo ooratta salotinne ooratta sa7ai ta sinttan minnidi de7iyoogaadan, hegaadankka, intte zerettainne intte sunttai minnidi de7ana.

23 Aginaa xeeruwaappe biidi hara xeeruwaa gakkanaashiininne issi Sambbataappe biidi hara Sambbataa gakkanaashin, asai ubbai ta sinttan goinnanaau yaana.

---

⁷ **66:19 Liibiyaakko:** Ibraawettuwan “Puuxa” geetettees.

24 Eti kiyidi biidi, ta bolli makkalida asatu ahaa
be7ana. Hegeeta miya guxunee haiqqenna; eta
xuuggiya tamaikka to77enna. Eti asa ubbau
sheneyiyaabaa gidana” yaagees.

**Wolaytta Bible
Portions of the Holy Bible in the Wolaytta language of
Ethiopia**

copyright © 2004 SIM

® Faith Comes by Hearing

Language: Wolaytta

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

6baa8af2-99d9-51d5-a40a-ff54bdb9b793